

Zemlja je letos s sorazmerno dobro letino poplačala kmetovo delo. Zato ji preorani privoščimo nekaj mesecev počitka – Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 87

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJESKO

Mesec boja proti alkoholizmu

Nismo še dlje od prve črke

Vsako leto imamo pri nas že kar lep čas mesec boja proti alkoholizmu: v tem času teče vrsta akcij namenjenih preprečevanju in širjenju takih socialnih bolezni, ki imajo svoj vzrok predvsem v alkoholizmu, narkomaniji in drugih zasvojenostih. O takih in podobnih akcijah se pogovarjamo navadno le ta mesec v letu bolj organizirano, čeprav je pri nas, kaj bi slepomisili, problem alkoholizma tako družbeno pomemben, da bi se morali preventivno z njim ukvarjati prav vse leto. Vendar pa si še vedno radi pred takimi neprijetnostmi, kajti alkoholizem je neprijeten pojav, radi kdaj pa kdaj tudi zatisnemo oči. Tako se dogaja, da resolucije, ki naj bi bile vodilo družbenih dejavnikov za organiziranje preventive alkoholizma, ostajajo le deloma izpolnjene.

Dnevno izračunavamo materialno škodo, ki nastaja v prometnih nesrečah na naših cestah, seštevamo jo in primerjamo vsak mesec. Res, da se škoda, ki jo povzroča – ne zmerno pitje alkoholnih pijač, pač pa prekomerno pitje – niti ne da izračunati do dinarja in primerjati z gospodarsko koristjo proizvodnje alkoholnih pijač. Vendar pa bi z nekaj oprijemljivimi številkami o približni škodi morali imeti na voljo koordinacijski odbori za boj proti alkoholizmu, ki so že ustavljeni pri občinskih konferencah SZDL ali pa se še ustanavljajo. Kajti prav o tej škodi imamo dokaj megleno predstavo. Pred časom so v eni od kranjskih delovnih organizacij, kjer imajo svoj klub zdravljenih alkoholikov, računalni škoda zaradi nadomestil za osebni dohodek zaradi zdravstvenih težav alkoholikov: škoda v starih dinarjih se je povzpela v več milijonov din v enem letu. Vendar pa je to samo škoda na zdravju, ki jo lahko izrazimo v denarju: kaj pa škoda zaradi izostankov z dela, slabo opravljenega dela in najrazličnejših drugih dejavnikov, ki še povečujejo to škodo. Samo zaradi napredajočih zdravstvenih okvar dela alkoholikov 10 let manj kot drugi delovni ljudje. Samo v Sloveniji pa ima probleme z alkoholizmom 15 odstotkov odraslih moških, na pragu alkoholizma pa jih je tudi 15 odstotkov. Če bi bili dosledni do izvajanja sprejetih resolucij, dogovorov, če ne bi zmanjševali problema tako, da pred njim od časa do časa zatiskamo oči, potem bi bila kurativa veliko cenejša: navadno okolica dokaj brezbrizno gleda utapljanje posameznika, ko pa je na dnu zavrnjen in preziran od iste okolice, ki je neprizadeto in popustljivo gledala njegov propad in propad ožje družine, se začne reševanje – šele sedaj. Pri problemu alkoholizma smo za sedaj v preventivni in kurativni šele pri prvi črki abecede.

L. M.

V NASLEDNJI
ŠTEVILKI
SNOVANJA

Nižje kazni obsojenim
iz Surovine | Zapustil
ponesre-
čenko

14. stran:

Pet ali sedem delavcev pri zasebnem obrtniku?

Pisali smo, da je družbenopolitični zbor radovljške občinske skupščine na zadnji seji ponovno razpravljal o predlogu sklepa o zaposlitvi več kot pet delavcev pri zasebnih obrtnikih in da takšnega sklepa kot sta ga že junija letos sprejela zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, tudi pri ponovni obravnavi ni sprejel. Pač pa je sklenil, da naj bi o vsakem takšnem primeru posebej razpravljal in odločala občinska skupščina.

To je prvi primer na Gorenjskem, da so delegati odločili za takšen sklep. V nekaterih občinah so namreč pred tem tudi že sklepalni o zaposlitvi več kot pet delavcev pri zasebnih obrtnikih, vendar so sklepe sprejeli brez posebnih omejitev ali drugačnih postopkov. Zakaj so se torej v Radovljici odločili drugače oziroma stvar še ni urejena (saj bosta o zadnjem stališču moralna ponovno razpravljati ostala dva zabora občinske skupščine).

Za boljše razumevanje povejmo, da zakon pravi, da enega delavca lahko zaposli samostojni obrtnik, če opravlja storitev z gradbeno ali kmetijsko mehanizacijo, z avtodvigali, z avtovleko, z viličarji ali vlečnicami. — Tri delavce lahko sprejme, če se ukvarja s proizvodnjo ali storitvami, ko z uporabo avtomata v drugih visokoproducenjskih strojih opravlja storitev ali proizvaja za tržišče v linijsko kontinuiranem tehnološkem procesu in enostavno predelavo surovin. — Pet delavcev pa lahko zaposli, če se ukvarja z opravljanjem storitev s popravili, vzdrževalnimi deli in z izdelavo izdelkov, pri svojem delu pa ne uporablja avtomata in drugih visokoproducenjskih strojih.

Prav pri slednjih, pri tistih torej, ki lahko zaposlujejo pet delavcev, pa zakon dopušča, da lahko občinska skupščina ugotovi in odloči, da je na njenem področju potreba za razširitev delavcev.

Na zadnji seji zборa se je v razpravi izkazalo, da takšne ocene v radovljški občini najbrž nimajo. Ker so pri prvi obravnavi predloga sklepa ugotovili, da večina ne pozna tega določila obrtnega zakona, so upravni organi za zadnjo sejo pripravili spisek samostojnih obrtnikov, ki bi na podlagi določila zakona prišli v poštov, da bi imeli zaposlenih več kot pet delavcev. V razpravi so potem tehtali dvoje mnenj. Nekateri so ugotavljeni, da za nekatere vzdrževalne in podobna dela v občini praktično ni moč dobiti izvajalca prav zaradi pomanjkanja tovrstne storitvene obrti. Drugi pa so zagotavljeni, da zaradi nekaterih primerov ni potrebe, da bi sprejeli splošen sklep.

Lahko bi rekel, da je eden od razpravljevcov še najbolje ocenil položaj glede tega. Menil je, da bi v občini morali oceniti položaj storitvene obrti, ugotoviti, če na posameznih področjih prihaja do pomanjkanja posameznih storitvenih dejavnosti, in zakaj je tako. Pri tem bi morali upoštevati tudi tako imenovan šušmarjenje, ki se pojavlja pogosto prav tam, kjer ni tako imenovanih rednih obrtnikov. Z drugimi besedami to pomeni, da bi morali ugotoviti družbeni interes.

Kot rečeno, takšne analize v radovljški občini trenutno nimajo. Prav pa bi bilo, da bi jo naredili.

Kranj, petek, 14. 11. 1975

Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

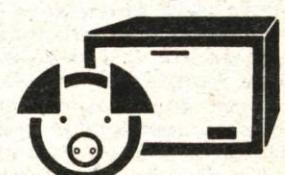
Sesir

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly
Tovarna klobukov Šešir — Škofja Loka
priporoča svoje izdelke
piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Osvajaleci Makaluja prihajajo iz aviona. Več o povratku alpinistov berite na 16. strani!

SVEŽE MESO ZA
ZMRZOVALNO SKRINJO

dobite po ugodnih cenah vsak
petek in soboto dopoldan

V KLAVNICI RADOVLJICA

SPECERIJA
B E L E D

Naročnik:

GJS
25

XVI. NOVOLETNI SEJEM OD 17. DO 26. DECEMBRA 1975

Seja predsedstva SFRJ

Pod predsedstvom predsednika republike Josipa Broza Tita je bila v sredo v Beogradu seja predsedstva SFRJ. Sodelovali so tudi nekateri višji funkcionarji federacije in socialističnih republik. Obnavnali so nekatera zunanjepolitična vprašanja.

Na predlog zveznega izvršnega sveta se je predsedstvo odločilo, da prizna Ljudsko republiko Angolo in predsednika Agostinu Netu. Predsedstvu je poročal tudi sekretar za zunanje zadet Miloš Minić, in sicer o podpisu sporazuma o obmejnih in drugih vprašanjih med Italijo in SFRJ.

Deset tisoč dijaških torbic

Deset tisoč dijaških torbic za naše vietnameske tovariše je naslov letošnje akcije, ki jo v okviru štедna pionirske solidarnosti od 8. do 14. decembra organizira svet za vzgojo in otroško varstvo Jugoslavije. Pionirji so v prejšnjih akcijah pomagali otrokom Alžirije, Agadiru, Bangladešu, Vietnamu in otrokom v Skopju in Banjaluki. Razna srečanja v okviru pionirskega tedna naj bi bila prispevek najmlajših jubileju svobode in negovanja socialistične solidarnosti v naši družbi.

Aluminijaste konstrukcije za SZ

Generalni dom turistov v Moskvi, visok 116 metrov s 35 nadstropji, bodo obložili z aluminijastimi konstrukcijami, ki jih bodo izdelali v tovarni Djuro Salaj v Nišu. Vrednost tega posla je 45 milijonov dinarjev. Niška tovarna bo izdelala podobne profile tudi za hotel v Leningradu in za še nekatere druge objekte v sovjetskih mestih.

Beneficiran staž za livarje

Prek tisoč livarjev v BiH, ki neposredno delajo pri pripravi in samem vlivanju, bo dobro beneficiran delovni staž. Načrt določbe o beneficiranem stažu je skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja že dala v javno razpravo. Livarjem bodo glede na težavnost delovnega mesta za 12 priznavali 14 oziroma 15 mesecov delovne dobe. Stroške beneficiranja staža od osvoboditve do leta 1986 bodo pokrili s solidarnostjo vseh zavarovancev v BiH.

Svet ZSJ o sindikalni listi

Svet ZSJ je razpravljal o sindikalni listi. Predsedniki republiških in pokrajinskih svetov so se strinjali glede enotnih merit za osebne prejemke, ki bremene materialne stroške in skupno porabo. Enotnost merit so dosegli o 16 vprašanjih, med katerimi so tudi takšna, ki zanimajo vse delovne ljudi. To velja predvsem za minimalni osebni dohodek, nagrajevanje pravnikov, nadomestilo osebnih dohodkov za čas bolezni, terenski dodatek, nadomestilo za ločeno življenje, solidarnostne pomoči ter dodatek za delo prek delovnega časa in za nočno delo.

Množičen mladinski turizem

Mladinska turistična poslovvalnica v Novem mestu je že po kratkem obdobju delovanja dosegla lepe uspehe. V poslovvalnici je včlanjenih kar 3800 mladih od 7 do 27 let. To jih uvršča med najbolj množične mladinske družbene organizacije. V prvih petih mesecih so pripravili za svoje člane kar 21 izletov, do konca leta pa se bo število potovanj povzelo na 10. Poleg tega so poleti organizirali več letovanj za mlade člane.

Jesenice

Pri občinski konferenci ZSMS te dni pripravljajo celovito oceno dela mladih v tej občini po 9. kongresu ZSMS. 20. novembra bo seja konference, na kateri bo ta ocena podana in o kateri bodo potem razpravljali delegati konference. Poleg tega bodo na tej seji razpravljali tudi o družbeni samozaščiti, uskladili statutarna pravila, sprejeli pravila Medobčinskega sveta ZSMS in izvedli nekaj dopolnilnih volitev v posameznih organih konference.

J. R.

Kranj

V konferenčni dvorani delavskega doma v Kranju so se v sredo popoldne sestali obrtniki - člani združenja zasebnih obrtnikov kranjske občine. Razpravljali so o kolektivni pogodbi, kreditiranju zasebne obrti in knjigovodskega servisu.

Danes se bo na Jezerskem začel dvodnevni seminar za predsednike in sekretarje krajevnih konferenc socialistične zveze iz kranjske občine. Seminar je pripravljen izvršni odbor občinske konference socialistične zveze, na njem pa bodo razpravljali o organizacijskih in vsebinskih vprašanjih delovanja socialistične zveze v občini in v krajevnih skupnostih. Sicer pa je namen seminarja, da bi čim bolj okrepili delovanje socialistične zveze kot frontne organizacije.

Včeraj popoldne sta občinska konferenca socialistične zveze in občinski svet zveze sindikatov pripravila posvet s predsedniki delegacij za samoupravne interesne skupnosti in z vodji konferenc delegacij. Razpravljali so o delovanju oziroma uresničevanju delegatskega sistema in o usposabljanju delegatov.

A. Ž.

Radovljica

V ponedeljek, 17. novembra, ob 16. uri bo v skupščinski dvorani skupščine občine Kranj skupščina 1. delegatskega sklica občinske organizacije Rdečega krsta. Skupščina bo med drugim pregledala poročilo o delu občinske organizacije RK Kranj za obdobje od leta 1972 do 1975. Celoten program, tako navaja poročilo, je občinska organizacija v celoti izpolnila; celo več - program je bil z več akcijami celo razširjen. Skupščina bo na ponedeljkovem zasedanju sprejela predlog novega štiriletnega okvirnega programa dela.

L. M.

Škofja Loka

Na 38. seji se bo danes popoldne v Radovljici sestal izvršni svet občinske skupščine. Obravnaval bo poročila o gibanju gospodarstva občine do septembra letos in poročilo o realizaciji občinskega proračuna do konca oktobra. Razen tega je na dnevnem redu še razprava o pripravah za sestavo občinskega proračuna za prihodnje leto, obravnavanje predloga družbenega dogovora o oblikovanju cen stanovanj v občini in predloga družbenega dogovora o temeljnih topografskih načrtih v večjem merilu. Izvršni svet bo razen tega sklepal tudi o nekaterih vprašanjih s področja cen, in sicer o soglasju k cenam za dimnikarske storitve, o drobno prodajnih cenah svežega mesa in nekaterih drugih. Razen tega je med štirinajstimi točkami dnevnega reda tudi razprava o saniranju podjetja Kino Bohinj.

A. Ž.

Predstavniki centra so goste seznanili z delom in problemi centra. Predvsem so poudarili potrebo po sanaciji zavoda, najbolj potrebna pa je sanacija učnega in bivalnega dela zavoda, v katerem se mladi usposablajo za razne poklice.

Predsednik skupščine SRS je dal priznanje kolektivu centra za uspehe, ki jih dosegajo v tako težkih okoliščinah, in zagotovil, da je gradnja izobraževalnega centra za slepe zajeta v prioritetni plan gradenja, ki jih bo prihodnje leto financirala republiška izobraževalna skupnost. Začetek gradnje bi bil pomemben prispevek naše socialistične družbe ob 40-letnici obstoja zavoda za slepe in slabovidno mladino v Škofji Loki in ob 30. obletnici Zveze slepih in slabovidnih Slovenije.

-lb

Tržič

V sredo je bila v Tržiču seja komiteja občinske konference ZKS, ki so se je udeležili tudi predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine, sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Ludvik Kejzar in sekretarji osnovnih organizacij ter stalnih aktivov ZK tržiške občine. Udeleženci so razpravljali o zaključkih 14. seje predsedstva CK ZK, ki je bila v Karadžorževem. Dogovorili so se, da bodo do ponedeljka sestale vse osnovne organizacije v občini in razpravljale o seji predsedstva CK ZK. Na sredinem sestanku so predlagali, naj bi bile volilne konference osnovnih organizacij ZK med 18. novembrom in 20. decembrom. Na konferencah bo posebnega pomena razprava o ocenah delovanja osnovnih organizacij in uresničevanju sklepov, sprejetih v ZK, ZKS in na občinski konferenci, 18. novembra se bo sešla tudi občinska konferenca. Člani komiteja so nadalje razpravljali o gradivu za včerajšnjo sejo predsedstva občinske konference SZDL in se najdlje zadržali pri ocenjevanju snovanja srednjeročnega razvoja tržiške občine do leta 1980. Osnovni organizaciji ZK v Bombažni predstilci in tkalci so naložili, naj oceni sozarmerno počasno ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela v BPT. Razen komiteja, ki je o tej problematiki že razpravljal, bodo v razpravo vključili tudi občinski svet Zveze sindikatov in komisijo za družbenoekonomske odnose komiteja ZK. Na sredini seji so razpravljali tudi o predlogih za nove nepoklicne člane izvršnega sveta občinske skupščine.

-jk

Mladi na konferenci

Tržič - Programske konference osnovnih organizacij Zveze socialistične mladine Slovenije tržiške občine so v teku, pretekli teden pa se je sešla na podobno srečanje tudi občinska konferenca ZSMS. Mladi so ocenjevali uresničevanje sklepov 9. kongresa ZSMS in akcijskega programa občinske konference ter ugotovili, da je v tržiški občini po organizacijah zdrženega dela

vključene v ZSMS le 46 odstotkov mladine, medtem ko za krajevne skupnosti še ni točnih podatkov. Na konferenci so sprejeli tudi programsko usmeritev za leto 1976, potrdili pravila delovanja in organiziranost medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko ter se seznanili s kadrovskimi spremembami v občinski konferenci Tržič.

Programske konference se je razen predstavnika medobčinskega sveta udeležil tudi predsednik republiške konference ZSMS Andrej Lesjak. V nagovoru je poudaril vlogo mladinske organizacije pri dogovarjanju in zavzemaju stališč mladih do družbenih pojavov. Opozoril je na akcijo republiške konference proti obveznim 50-odstotnim depozitom pri gradnji šol. ZSMS se mora v trenutku reorganizacije, je dejal, lotiti globljega vsebinskega dela.

Precejšnje kadrovskie spremembe v konferenci in njenih organih pričajo o temeljitejši kadrovski politiki. Začasna kadrovská komisija je opravila zaupanje in jo kaže preimenovati v stalno. Slabosti pa se kažejo pri idejnopolitičnem izobraževanju. Praznino lahko odstrani boljše delo aktiv mladih komunitov, katerega sekretariat naj bi bila komisija za idejnopolitično delo. Dopolnitve čaka tudi konferenca mladih delavcev. Oblikovani bosta komisiji za razvoj samoupravljanja in stabilizacijske ter gospodarske ukrepe. Vanjo nameravajo v Tržiču vključiti tudi mlade strokovnjake.

M. Krsnik

- Begunje. -jk

Podpis v Anconi

Deseti november vstopa v zgodovino evropskih in svetovnih prizadevanj za mir! Na ta dan popoldne sta se v gradu Leopardi v Monte Santopietro ad Asimo pri Anconi sešla italijanski zunanjji minister Mariano Rumor in jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve in podpredsednik zveznega izvršnega sveta Miloš Minić. Podpisala sta jugoslovansko-italijansko meddržavno pogodbo in sporazum o pospešitvi gospodarskega sodelovanja med državama. Prisotni novinarji so v svet sporočili veselo novice o dejanju, ki se je odigralo v prisršnem, vendar resnem dejanju.

Obsežna in mnogoobsegajoča je v Anconi podpisana meddržavna pogodba in številna so področja, ki jih ureuje. Dolgo so postavki evropskega miru. Pa vendarle so nesporazume stalno spremeljala prizadevanja za končno ureditev teh vprašanj in za zahodni kot vzhodni del Evrope. Če te želje na obeh straneh ne bi bilo, če tudi nekdanji nasprotniki mirnega sožitja na meji med Italijo in Jugoslavijo ne bi podprli jugoslovenskih dolgoravnih teženj po miru tu in povod drugje na svetu in če se ne bi zavedali pomembnosti izročila helsinski konference, potem do podpisa v gradu Leopardi ne bi prišlo. To poudarjajo izjave italijanske strani in predstavnikov naše države kot besede vidnih predstavnikov svetovnega političnega življenja.

Pogodba med Jugoslavijo in Italijo urejuje nekatera mejna vprašanja in odnose med obeh državama. Prenehali so veljati stari dokumenti kot Londonski memorandum o soglasju s 5. oktobra leta 1954. Prav tako je bil ustanoven del meje, ki v mirovni pogodbi z Italijo leta 1947 ni označen. Pogodba zagotavlja tudi hitro reševanje vprašanj državljanstva, odškodnin in socialnega zavarovanja. Njen pomemben del govori o ekonomskem sodelovanju, katerega cilj je boljše življenje ljudi o meji. Razen tega obe strani ugotovljata nujnost miroljubnega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov. Dosedanji sporazumi med Italijo in Jugoslavijo so pomemben korak pri doseganju teh ciljev. Prezreti ne gre zaključnega poglavja, kjer je govor o enakopravnosti držav in narodov, odpovedovanju uporabe sile in spoštovanju neodvisnosti ter varstvu narodnostnih manjšin. Njihove pravice izvirajo iz ustav obeh držav in njunih pravnih ureditev ter ustanovne listine Združenih narodov ter drugih dokumentov mednarodne vrednosti. Jugoslavija in Italija sta v varnosti in miru v Evropi, piše v pogodbi.

Mariano Rumor in Miloš Minić sta v gradu pri Anconi podpisala tudi sporazum o pospešitvi gospodarskega sodelovanja. Njegovi cilji so zboljšati gospodarsko in tehnično sodelovanje med državama, zboljšati življenje ljudi na obeh straneh meje in oblikovati svobodno industrijsko cono. O njej govori poseben protokol in njen cilj je predvsem prispevati k industrijskemu razvoju Trsta in obmejnega krajev obeh dežel ter omogočati ugodnejše zaposlovanje tamkajšnjih ljudi doma. Državi ustavljata mešano komisijo za vodno gospodarstvo, katere naloge skupaj z gospodarstveniki obeh strani načrtovati izkoriscanje voda za pridobivanje energije. Obe strani sta nadalje dolžni finančirati raziskave o možnostih plovne poti Tržič - Gorica - Ljubljana in povezave te poti s Srednjim Evropo ter Črnim morjem. Pomembna postavka sporazuma o pospešitvi gospodarskega sodelovanja je tudi gradnja in modernizacija avtomobilskih cest ter modernizacija pristanišč v severnem Jadranu. Slednje je naslovljeno posebej za pristaniške ustanove, ki so dolžne čim prej izdelati načrt. Veliko prihodnost imajo predlagani programi za izkoriscanje kmetijske zemlje, predvsem pa oblikovanje svobodne industrijske cone. Njene raznosti so določene. Ustanovljena bo posebna mešana komisija, ki bo sodelovala z vladama obeh držav. Protokol o coni določa svobodno izvajanje in uvažanje blaga in materiala obeh držav skladničenje, komercializacijo, predelavo itd. Veljal bo poseben carinski režim. Blago iz drugih držav pa bo obravnavano tako, kot sicer predvidevajo veljavni carinski predpisi obeh držav. V sporazumu je opisano stališče do naftne in drugih goriv ter energije. O izjemah bo odločal mešani odbor v soglasju z vladama. Vsaka stran pa predvideva tudi sankcije proti kršilcem predpisov. Državljeni obeh strani bodo imeli enake pravice pri zaposlovanju v obratih v coni, obenem pa je tem ljudem omogočeno svobodno gibanje. Slovenčina in italijančina sta enakopravna jezika.

V dolgem, a plodnem dialogu z Italijo se je pokazalo, da se je mogoče pogovarjati z odkritim obrazom in mirno vestjo, če so sosedje iskreni, načela pa stalna, realistična in zgodovinsko odgovorna. Tako menita naša kot jugoslovanska javnost, posebno pa ljudje obeh narodnosti, ki žive ob meji. Možnosti, po zagotavljanju njihovih pravic so večje od dosedanjih. Zdaj ne piše torinska »La Stampa«. Marsikdo v Evropi, tudi nekateri jugoslovenski sosedje, bi se lahko po njih zgledoval!

J. Košnjev

Program Socialistične zveze

Jesenice - Na zadnji seji predsedstva občinske konference SZDL na Jesenicah so med drugim sprejeli tudi program dejavnosti občinske konference SZDL Jesenice, ki zajema naloge do konca leta 1976, ki jih bodo izpolnjevali v prihodnjem letu. Vsebina programa je plod dejavnosti vseh družbenopolitičnih organizacij in bo tako Socialistična zveza s podporo vseh družbenopolitičnih organizacij resnično kreator družbenopolitičnega življenja občanov.

Naloge v prihodnjem letu zajemajo uveljavljanje ustavnih, družbenoekonomskev in družbenopolitičnih odnosov ter politike gospodarske stabilizacije, demokratizacijo političnega življenja in zagotavljanje organiziranega vpliva delovnih ljudi in občanov na odločanje in izvajanje odločitev. Med nalogami so tudi stalne obveznosti ob akcijah, ki bistveno vplivajo na razvoj družbe in posameznika, posebno naloge na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva in socialnega skrbstva.

Socialistična zveza bo posebno pozornost posvetila hitrejšemu uveljavljanju nove vsebine novih odnosov, predvsem uveljavljanju delegatskega sistema. Izdelani bodo posebno analizo, na osnovi katere bodo reševali probleme delegatskih razmerij.

Oblagovljali bodo tudi stanje in delovanje krajevnih skupnosti, delovanje samoupravnih interesnih skupnosti, pregledali razvoj samoupravnega sporazumevanja in druž-

Pomembne naloge sindikatov

Radovljica — V torek popoldne so se sestali predsedniki osnovnih organizacij in predsedniki konferenc osnovnih organizacij sindikata radovljiske občine. Razpravljali so o pripravah na letne skupščine članstva osnovnih organizacij sindikata, o osnutku sindikalne liste za prihodnje leto, o organizaciji klubov samoupravljalcev in ocenili aktivnost sindikatov v razpravah o skupni porabi.

Dogovorili so se, da se morajo v občini do 20. novembra sestati izvršni odbori osnovnih organizacij sindikata in razpravljati o osnutku sindikalne liste za prihodnje leto, o možnostih za ustanovitev kluba samoupravljalcev v občini in o pripravah letnih skupščin članstva. Primen so sklenili, da morajo biti skupščine osnovnih organizacij sindikata v občini končane najkasneje do srede januarja prihodnje leto. Na skupščinah bodo še posebej razpravljali o izpolnjevanju letnih delovnih načrtov, informiranju, tako imeno-

vani skupni porabi in samoupravnih odnosih v delovnih kolektivih.

Ko so govorili o osnutku sindikalne liste za prihodnje leto, so podarili, da se bodo še posebej zavzeli za reševanje vprašanj družbenega standarda zaposlenih v delovnih organizacijah; predvsem bodo preučili urejenost družbene prehrane, regrise za dopuste, razreševanje socialnih vprašanj in zagotovitev sredstev za te dejavnosti v prihodnjem letu.

V razpravi o ustanovitvi kluba samoupravljalcev v občini pa so sklenili, naj bi bila ustanovna skupščina kluba najkasneje konec tega ali v začetku prihodnjega leta. Dejavnost tega kluba bo v prihodnje usmerjena predvsem v usklajevanje različnih izobraževalnih akcij v delovnih organizacijah in v občinskem merilu. Zdaj namreč ne samo v radovljiski občini, marveč širok po Sloveniji ugotovljajo, da je bilo priporabi denarja za različne oblike izobraževanja v delovnih in družbenih organizacijah.

Organizacija ZSMS v delovnih organizacijah Iskra — Elektromehanika Kranj spada že več let med najuspešnejše v kranjski občini. Po uspešni reorganizaciji organizacije mladih, izvedeni na podlagi sklepov IX. kongresa ZSMS, ki je potekala skorajda leto dni, so posamezne osnovne organizacije ZSMS po TOZD že izdelale konkretno programe dela in se uspešno vključile v razreševanje problemov skupno z drugimi političnimi in samoupravnimi dejavniki v delovnem okolju, kjer združujejo mlade. Samo v kranjski občini imajo organiziranih deset osnovnih organizacij ZSMS po TOZD, vseh pa je dvajset.

Za gospodarstvenike se letošnje poslovno leto tako rekoč izteka. Devetmesečne poslovne bilance so finančnikom oziroma ekonomistom v podjetjih v glavnem pomnenie primerjavo stanja z začrtanimi in s sprejetimi načrti v začetku leta. Trije meseci v poslovnom letu sicer ne pomenijo malo, vendar če upoštevamo, da tričetrletje že nakazuje celoletno smer in rezultat, da z veliko večino zagotavlja dober ali slab poslovni uspeh, potem zadnji trije meseci v poslovnom letu kazalca na tehnici ne morejo več bistveno premakniti na bolje.

Gorenjska se tudi po obdelavi gospodarskih podatkov pogosto prikazuje kot sklenjena celota, čeprav niso nič manj temeljito tovrstni podatki obdelani tudi v občinah. Prav po posameznih gorenjskih občinah smo pred dobrimi desetimi dnevi skušali izvedeti vsaj za približne gospodarske ocene ob letošnjem tričetrletju. Naleteli smo sicer na precejšnje težave, ker takrat podatki ponekod niti še niso bili zbrani niti obdelani. Tako nismo mogli dobiti niti osnovnih ugotovitev iz jesenjske občine. Kljub nepopolnim podatkom v posameznih občinah in nepopolnemu pregledu po vseh občinah pa vseeno lahko izoblikujemo dokaj verodostojen prikaz in tudi približno napoved za konec poslovnega leta.

Osnovna ugotovitev za tričetrletje je, da prav v nobeni občini gospodarstvo ne dosega v začetku leta začrtanih programskih ciljev. Glavna skrb predvsem od srede leta naprej je bila povsod na izvozu, na zmanjšanem uvozu in na čim bolj doslednem uresničevanju predvidene povečane stopnje zaposlenosti. Ob polletju so se skoraj povsod spopadali s precejšnjo nelikvidnostjo in dokaj velikimi zalogami gotovih in polizdelkov. Po devetih mesecih je sicer nelikvidnost še vedno eden ključnih problemov, vendar se vseeno kažejo ugodnejša znamenja. Tudi zaloge so se nekoliko zmanjšale. Razmerje med uvozom in izvozom se je v akciji za stabilizacijo izboljšalo in priča smo veliko bolj skromnemu porastu zaposlenih kot v preteklih letih. Akumulacija, ki je bila ponekod v polletju še zelo problematična, kaže, sicer skromna, znamenja naraščanja.

Ob sorazmerno težkem položaju ob polletju, ob naravnost nekaterih katastrofalnih podatkih, smo zato ob tričetrletju lahko sorazmerno zadovoljni. Nedvomno so k temu precej pripomogli stabilizacijski ukrepi in široka družbena akcija, ki še traja. In tudi ukrepi, ki so jih sprejeli v posameznih podjetjih, so prispevali svoje. Zato smo ta hip, čeprav z nepopolno oceno, lahko kar zadovoljni. Zadovoljni zato, ker so rezultati vendar sorazmerno ugodni. Niso sicer takšni, kot smo načrtovali in si želeli na začetku leta, vendar veliko ugodnejši kot je kazalo pred meseci. Zato nekako mirnejši lahko pričakujemo sklenitev poslovnega leta. In nedvomno ni presmela napoved, če zapišemo, da glede na začrtane programe v začetku leta nazadnje v široko začrtanih okvirih ne bo veliko praznin.

Plan se uresničuje

Ocenjevalec gospodarske uspešnosti v tržiški občini mora vselej upoštevati, da v občini prevladuje sekundarni sektor, kamor sodi predvsem predelovalna industrija, medtem ko sta delež primarnega sektorja (kmetijstvo, gozdarstvo) in terciarnega sektorja (gostinstvo, turizem, obrt) manjša. V letošnjih težjih gospodarskih pogojih je taka seleva izrazitejša, saj mora izvzemši lesnopredelovalne industrije tekstilna, čevljarska, kovinskopredelovalna in papirna iskati surovine na tujem.

To so pri načrtovanju letošnjega razvoja tudi upoštevali. Manj optimistični so bili kot pretekla leta, ko so bila predvidevanja v začetku leta po navadi že ob ocenjevanju devetmesečnega gospodarjenja presežena, ob koncu leta pa so bili dosežki še boljši. Takega uspeha letos ne kaže pričakovati. Za Tržičane bo uspeh že uresničitev skromnejše zastavljenega plana. Temu v prid govoriti za zdaj še splošna ocena uspešnosti devetmesečnega gospodarjenja!

Ne kaže posebej razglabljiati o posledicah tesnejše povezave uvoza in izvoza in ukrepih zveznega izvršnega sveta. Na splošno se od občine do občine ne razlikujejo. Opozoriti pa kaže na rastoče nesorazmerje med dviganjem cen surovin in reproduktivskega materiala na eni in rastju cen končnih proizvodov ter produktivnosti na drugi strani, ki dosegajo letos najmanj lansko raven, na rastočo stroškovno inflacijo in s tem tesno povezanimi padci ekonomičnosti, rentabilnosti, akumulativnosti oziroma družbenega proizvoda nasploh. Posledicam splošnega značaja se kljub prizdevanjem ne dajo izogniti in se utegnijo pojavljati še prihodnje leto, če se pogoji gospodarjenja v tudi nekateri predpisi ne bodo spremenili.

25-odstotno rast osebnih dohodkov kaže ugodno oceniti. Še vedno velja, tudi ugotovitev, da je delež bančnih sredstev pri investicijah v tržiški občini prepičel in so bremena vlaganja prepričena v preveliki meri organizacijam združenega dela, kar sicer prispeva k stabilizaciji gospodarstva in prepričuje pojave nepokritih investicij. Povečati delež bančnih sredstev je eden od pogojev prihodnje rasti tržiškega gospodarstva. Tudi nelikvidnost za zdaj še ne povzroča zastojev v proizvodnji. Med vzroki zanjo v Tržiču najpogosteje navajajo neizpolnjene obveznosti kupcev, povečevanje zalog (lep del industrije je sezonske in prodaja ne teče enakomerno) in občasno kopiranje nedovršenih izdelkov.

V tržiški občini po letošnjih devetih mesecih posebno pozorno spremljajo razmerje med uvozom in izvozom ter zaposlovanje. Za popolnejšo sliko kaže povedati, da so v tržiški občini organizacije združenega dela, ki veliko izvajajo (Peko) in organizacije združenega dela, ki veliko uvažajo, malo pa izvajajo. Sem sodi predvsem Bombažna predilnica in tkalnica, ki je odvisna izključno od tujih surovin. Kljub temu računajo, da bo plan izravnati uvoz iz izvozom uresničen. Preurjaneno pa je govoriti, če bodo načrtovanja na tem področju dosežena tudi vrednostno. Tudi zaposlovanje je področje, kjer se planirano uresničuje. Veliko povedo podatki, da so letos v tržiški občini odprli okrog 100 novih delovnih mest, vendar se kljub temu vsakodnevno vozi na delo drugam okrog 1000 Tržičanom, 500 pa jih vsak dan prihaja v Tržič! Zaposli doma narančni pripravek in razvijati industrijo ter druge panoge, zanimive zanj, ni toliko letošnja naloga kot analoga srednjeročnega razvojnega uvoza, kar pomeni željo po pozitivnih bilanci.

J. Košnjek

Sorazmerno ugodno

Kranj — V primerjavi s polletjem se je položaj v gospodarskih organizacijah v kranjski občini ob koncu devetmesečnega poslovnega obdobja izboljšal. Res je, da vsi številčni podatki še niso zbrani in bo izvršni svet občinske skupščine o tem razpravljal na eni prihodnjih sej, vendar so se prav s startom v drugo poslovno polletje v občini začela kazati znamenja stabilizacije.

To se kaže predvsem v ekonomskih odnosih gospodarstva s tujino. Popravil se je namreč delež izvoza v uvozu, ki je konec septembra znašal okrog 80:20 v korist uvoza. Tudi stopnja zaposlenosti je v manjšem porastu kot prejšnja leta. To je na eni strani posledica zaostrenih tržnih pogojev doma in v svetu, po drugi pa tudi uresničevanje dogovora in stabilizacijskih predvidevanj začrtanih na začetku leta v družbeni

Sicer pa tudi nekateri drugi podatki kažejo na dokaj ugodna gibanja. Fizična rast obsega proizvodnje je na primer za 12 odstotkov večja kot lani ta čas. Ta podatek je zelo ugoden, če ga primerjamo z republiškim poprečjem na tem področju, ki znaša 6 odstotkov. Prav tako v gospodarstvu beležijo boljšo ekonomičnost, družbeni proizvod na zaposlenega pa je večji celo za 27 odstotkov kot konec septembra lani. Slednji bo po pričakovanih do konca leta morda še za kakšen odstotek večji.

Težave, s katerimi se ta hip srečuje gospodarstvo, pa se kažejo v sicer dokaj ugodni, vendar precej skromni akumulaciji in v nelikvidnosti. Ta sicer v zadnjem času upada, vendar je še vedno precejšnja, predvsem v Iskri Elektromeha-

Izboljšati razmerje med izvozom in uvozom

Škofjeloško gospodarstvo je v letošnjem tretjem četrletju preživljalo težke in hude trenutke. Ukrepi, ki jih je sprejel zvezni izvršni svet letos poleti v prid gospodarske stabilizacije, so prizadeli marsikater delovno organizacijo v občini. Najhuje so bile seveda prizadete tiste organizacije združenega dela ter temeljne organizacije združenega dela, ki so v manjši ali večji meri vezane na uvoz, še posebno pa tiste, ki imajo izrazito neugodno razmerje med vrednostjo uvoza in izvoza. Nekateri izvozniki so se znašli v izredno težavnem položaju. Surovin potrebnih za proizvodnjo ni bilo, saj je bil uvoz močno omejen ali docela ustavljen, roki za izvoz pa so bili vse krašči. Stanje se je začelo popravljati še v drugi polovici avgusta, vendar zamud še do danes ni bilo mogoče v celoti nadoknaditi. Podjetja loške občine pa so se tudi moralna preusmeriti z ladijskega na letalski prevoz, kar je seveda stroške spet močno povečalo. Seveda ob vsem tem nične v škofjeloški občini ne trdi, da ukrepi ZIS morda niso bili pravilni. Manj vroče krvi pa bi najbrž bilo, če bi se bile stvari reševalne bolj od primera.

Ni uvoz je v škofjeloški občini vezanih dvanajst delovnih organizacij. Dokončnih podatkov o uvozu v prvih devetih mesecih še ni, ker nekatere še niso poslale natančnih podatkov, vendar je že mogoče vseeno trditi, da so se po posameznih kolektivih močno zavedali resnosti položaja in so uvoz skrčili na skrajni minimum, izvoz pa kolikor je bilo le mogoče povečali.

V občini Škofja Loka izvaža triajst gospodarskih organizacij. Podatki glede izvoza so popolnejši. Načrt za letošnje leto predvideva izvoz v višini 23.872.611 dolarjev raznih izdelkov, od tega za 16.543.131 dolarjev na konvertibilno področje. Po devetih mesecih je bilo izvoženih za 14.465.000 dolarjev proizvodov (60,6 odstotka od celotnega letošnjega načrta), od tega na konvertibilno področje za 10.110.464 dolarjev (61,1 odstotka).

In kakšni so podatki o vrednosti proizvodnje industrijskih podjetij? Načrt predvideva v letošnjem letu proizvodnjo v vredn. 2.244.278.000 din. Ob koncu tretjega četrletja je znašala 1.534.373.000 din, kar pomeni 68,4-odstotno izpolnitve celotnega plana. Realizacija industrijskih podjetij ob koncu septembra pa je znašala 1.723.079.000 din.

Podatkov o zaposlenosti in povprečnih osebnih dohodkih za konec tretjega četrletja še ni. Pač pa je mogoče pogledati stanje na teh področjih ob koncu meseca avgusta. Konec osmega meseca letosnjega leta je bilo v škofjeloški občini zaposlenih 12.773 prebivalcev. To pomeni le malenkostno prekoračitev in odstopanje od planskih predvidevanj. Načrt za letošnje leto namreč predvideva naraščanje stopnje zaposlovanja za 3 odstotke. Povprečni osebni dohodek ob koncu avgusta letos je znašal 3178 din, ob istem času lani pa 2838 din.

V občini Škofja Loka se bodo še naprej prizadevali, da bo gospodarstvo v prihodnjem obdobju, torej v zadnjem četrletju leta, začelo izkazovati še boljše rezultate. Delovne organizacije se bodo prizadevale čim bolj večati izvoz in zmanjševati uvoz, kar pomeni željo po pozitivnih bilanci.

J. Govekar

niki. Izvoz je še vedno malo pod lanskim, čeprav bo do konca leta najbrž dosegel lanski rezultat. Nekateri zmeri optimistični pa celo napovedujejo, da bo letošnji izvoz v občini v primerjavi z lanskim presežen. Do neke mere negativna posledica sedanjega ne ravno lahkega gospodarskega položaja pa se kaže tudi v investicijah. Le-te so nekako zavrete in lahko se zgodi, da do konca leta vse ne bodo pokrite. Vendar pa pravijo na občini, da večji problemov ni pričakovati. In tudi zaloge izdelkov ter izgube, ki se kažejo v posameznih temeljnih organizacijah združenega dela, so bile konec septembra manjše kot ob polletju. Skratka, kljub manjši akumulaciji in težavam lahko pričakujemo dokaj normalen oziroma ugoden zaključek poslovnega leta. Sicer pa bo koordinacijski odbor, ki spremlja tovrstna gibanja v občini, še obiskal nekatere delovne organizacije; predvsem tiste, v katerih imajo morda malo več težav.

A. Zalar

Izvoz večji od uvoza

Radovljica — Za gospodarstvo v radovljški občini bi lahko ugotovili, da je glede nekaterih primerjalnih podatkov in postavki morda celo za spoznanje v boljšem položaju kot v drugih občinah. Pri tem je seveda tudi treba upoštevati zmogljivosti, sorazmerno razdrobljenost in predvsem strukturo, ki je morda družačna kot v drugih občinah. Tudi tu podatki za devet mesecov sicer še niso zbrani v celoti, vendar je izdelevala okvirne ocene mogoča.

Celotni odhodek je v primerjavi z lanskim devetmesečnim obdobjem večji za okrog 21 odstotkov, dodelek za 19 odstotkov in družbeni proizvod za 20 odstotkov. Le akumulacija je skromnejša in znaša 2 odstotka več kot lani ta čas.

Število zaposlenih se letos giblje v občini med 2 in 3 odstotki več kot lani, čeprav imajo v resoluciji zapisano, da se bo povečalo na 4 odstotke v primerjavi z lanskim letom. Razen podjetja LIP Bled in TOZD Hotel Pokljuka, ki spada v delovno organizacijo Alpetour, v ostalih podjetjih ob koncu septembra niso zabeležili izgub. So sicer primeri, da so posamezni TOZD ravno na meji rentabilnosti, vendar so v občini skoraj prepričani, da zaključek poslovnega leta položaja nasploh ne bo poslabšal, saj tudi zaloge niso kritične. Se največ težav glede zalog ima najbrž LIP Bled, ki sicer tudi na drugih področjih beleži manj ugodne rezultate. Za Kemično tovarno Podhart in elektropredelovalno industrijo pa menijo, da trenutne zaloge niso tolitske, da bi

Še dvoje podatkov velja omeniti. Vrednost proizvodnje je bila v devetih mesecih enaka lanski (v industriji) in dobrih 10 odstotkov pod predvidenim za ta čas. Fakturirana realizacija pa je bila v celotnem gospodarstvu večja za 27 odstotkov; največja v gradbeništvu (63 odstotkov), najmanjša pa v gozdarstvu (4 odstotki pod lansko).

Ocena za devetmesečno letošnje obdobje je torej dokaj ugodna. Ob naporih za odpravo težav pa lahko pričakujemo dober posloven zaključek tudi ob koncu leta. A. Zalar

Engineeringov paviljon na razstavi »Zaščita 1975« v Beogradu

Znani od Jesenic do Skopja

Kranjski Engineering se je uspešno predstavil na mednarodni razstavi »Zaščita 1975«, ki je bila konec oktobra in v začetku novembra v Beogradu

Uvodoma kaže zapisati, da je podjetje za projektiranje, proizvodnjo in izvajanje objektov, naprav in obratov Engineering Kranj bolj znano po Jugoslaviji kot pa v Kranju oziroma na Gorenjskem. Njegova dejavnost obsega projektiranje in izdelovanje galvanik, lakirnic, proizvodnih hal, pripravo pitne vode, čiščenje komunalnih in industrijskih odpadnih voda, električnih napeljav, prezačevalnih naprav in klimatizacijskih naprav. Težko je izdvajati najpomembnejša dela, vendar kranjski Engineering se posebej zavrga na področju varstva okolja zahtevno. Projekti so izpostavljeni ostri družbeni kontroli. Zanimivo je, da je vsak Engineeringov projekt odvisen od najmanj petih soglasij, razen tega pa je nujna tudi kontrola delovanja naprav. Kranjsko podjetje prihaja do soglasij še sorazmerno hitro, kar potrebuje kvalitetno izdelkov, pa tudi odstotek zavrnjenih projektov je v primerjavi s prejšnjim številom ponudnikov nizek. V paviljonu Engineering se je precej dolgo zadržal tudi dr. Aleš Bebler, predsednik jugoslovanskega komiteja za varstvo okolja in pokrovitelj razstave, kar si Kranjčani štejejo tudi v čast.

J. Košnjek

Nov statut za boljše delo

Jesenice — Tudi Društvo izboljšav na Jesenicah že razpravlja o novem statutu, ki temelji na deležatskih odnosih in uvaja možnosti za boljše delo v prihodnje. Tako se bodo člani zbrali na izrednem občnem zboru in med drugim sprejeli program dela. Med svoje naloge bodo med prvimi prišeli predvsem skrb za vzgojo mladih v srednjih šolah v občini ter spodbudo vsem tistim, ki se v posameznih organizacijah združenega dela poleg Železarne že ukvarjajo z inovacijami. Pri Tehničnem muzeju bo na njihovo pobudo ustanovljen tudi posebni oddelek, kjer bodo zbirali vse gradivo svoje dejavnosti. Društvo izmitujev in avtorjev tehničnih izboljšav pa namerava po posameznih oddelkih Železarne in povsod drugod, kjer bodo za to možnosti in zanimanje, ustanoviti tudi aktive inovatorjev. D. S.

sprejme takoj
prodajalko – prodajalca
za prodajo časopisov, revij, tobačnih izdelkov in
galanterije v kiosku v Tržiču.

Delo je pogodbeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas.
Pogoji: prodajalec (s končano šolo za prodajalce), ali priučen prodajalec z nekaj leti delovnih izkušenj pri tem delu.
Zaposlimo tudi upokojene prodajalce ali upokojence s primerno prakso.

Raznašalce

za Delo v jutranjih urah za območja: Škofja Loka-center, Škofja Loka-Podlubnik, Radovljica in Tržič.

Delo je pogodbeno in primerno za dijake, študente, gospodinje in upokojence. Nastop dela je možen takoj.

Kandidati dobijo informacije v podružnici ČGP Delo Kranj, Koroška 16, tel. 21-280.

Prijave na objavo sprejemata podružnica Delo Kranj, Koroška 16 do 19. novembra 1975.

Upravni odbor
Stanovanjske zadruge
»Černetov vrt« Kranj
razpisuje prosto delovno mesto
upravnika gradbenega obrata

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
da ima višjo ali srednjo gradbeno, ekonomsko ali drugo ustrezeno šolo in 3 leta prakse na samostojnem mestu v gradbenih organizacijah. OD po samoupravnem sporazumu.

Kandidati naj pošljajo pismene prijave s potrebnimi dokazili na naslov: Stanovanjska zadruga »Černetov vrt« Kranj, Partizanska cesta.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Kmetijska zadruga Škofja Loka
objavlja prosto delovno mesto:
pospeševalca za kmečki turizem

Pogoji za zasedbo je visoka strokovna izobrazba agronomiske ali gozdarske smeri oz. druge stroke s turistično usmeritvijo in 4 leta prakse ali višješolska izobrazba istih usmeritev in 6 let prakse. Za opravljanje dela na tem delovnem mestu je potrebno lastno prevozno sredstvo.

Poskusna doba je 3 mesece.

Kandidati naj pošljajo pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti in s kratkim življenjepisom do 30. novembra 1975

Kmetijski zadrugi Škofja Loka.

Iskra
Industrija za telekomunikacije
elektroniko in elektromehaniko
Kranj, o.s.o.
razpisuje prosto delovno mesto
vodje tehnološke priprave
proizvodnje
v TOZD Obrat orodjarna

Pogoji: visoka šolska izobrazba strojne stroke s 6-letno prakso
Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:
Iskra-Elektromehanika Kranj, Kadrovska področje, 64000
Kranj, Savska loka 4, z oznako »prijava na razpis«.
Kandidate bomo pismeno obvestili o izidu razpisa v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

Komunalno, obrtno
in gradbeno
podjetje Kranj z n.s.o.

Na podlagi sklepa sveta SDS skupnih služb z dne 11. novembra 1975

razpisuje javno licitacijo
za LESENO VIKEND HIŠICO

v izmeri 6 x 7 m v montiranem stanju – proizvodnje Jelovica Škofja Loka.

Ogled hišice je možen vsak delovni dan od 7. do 14. ure na dvorišču podjetja KOGP Kranj, Primskovo – komunalna cona. Prednost pri nakupu imajo interesenti družbenega sektorja.

Informacije glede odkupa interesenti lahko dobijo v splošnem sektorju podjetja na tel. 26-061, int. 37.

Licitacija bo 24. novembra 1975 ob 10. uri na dvorišču podjetja KOGP Kranj, Primskovo.

Tretja knjiga zbornika Jeklo in ljudje

Na Jesenicah je izšla tretja knjiga zbornika Jeklo in ljudje, ki so jo posvetili 30-letnici osvoboditve, 40-letnici stavke in 25-letnici samoupravljanja v jeseniški Železarni

V nakladi 1500 izvodov je na Jesenicah izšla že tretja knjiga zbornika Jeklo in ljudje, tematsko posvečena osvečajočemu jeseniškemu delavcu, ki je pred štiridesetimi leti začel s stavko in se vse do narodnosvobodilnega boja zavzemal za svoje pravice. Tudi v začetku vojne ni omahoval, temveč se je vključil v boj in dal svoj davek za svobodo.

Knjiga zajema predvsem to obdobje in je razdeljena v štiri dele. Začenja se s pesmijo Toneta Čufarja Pionirji novega sveta in potem v prvem delu s prispevkami Franceta Klopčiča, Venceljna Perka, Ivana Jana, Franceta Klinarja-Kladivarja, Aleša Jelenca in Milana Polaka spregovori o komunistih v dvajsetih letih, o ustanovnem kongresu Komunistične partije Slovenije na Čebinovem, o nekaj posebnostih NOB na Gorenjskem v letu 1941 in 1942 ter o delavskem samoupravljanju v Železarni Jesenice. Drugi del izpoljuje Miha Klinar z Rapsodijo o splavarjih na ognjeni reki, tretji del pa poleg literarnih del vsebuje še prispevek Venceljna Perka o stavki jeseniških kovinarjev ter pravdo odpuščenih delavskih zaupnikov proti KID pred Mednarodnim uradom dela v Ženevi ter dokumentarno rekonstrukcijo Miha Klinarja o prvi fazi boja dr. Iva Štempiharja za osvoboditev internirancev iz Bielle. V četrtem delu so Spomini na zgornjo savsko dolino Ivana Jana, Delež Gorenjske v književnosti NOB Emila Cesarja, Črtomirja Šinkovca Beseda o Josipu Vandotu ter prispevek Slavko Savinšek je padel na Banjici, Vencelj Perko se spominja dr. Aleša Stanovnika, Janez Kmet-Mirk o opisuje Smrt narodnega heroja Matije Verdnika-Tomaža, poleg nekaterih pesmi pa je v tem delu tudi zapis Josipa Vandota Spomini na pregnanstvo. V zadnjem delu opisuje Franc Konobelj-Slovenko spomenike in spominska obeležja NOB v občini Jesenice.

Ko so na zadnji seji uredniškega odbora zbornika ocenjevali tretjo knjigo in se menili o vsebini naslednje knjige, so predvsem poudarili, da je knjiga pomemben prispevek in da je prav jeseniški zbornik eden izmed najbolj tehtnih zbornikov pri nas. France Klopčič, Miha Klinar, Ivo Jan, Vencelj Perko, Miloš Magolič, Franc Konobelj, Slavko Osredkar in drugi so se strinjali s tem, da se v prihodnje zajame tudi gradivo neposredne okolice jeseniške občine, da opišejo tudi pomemben delež železničarjev in vse druge dokumente, ki so še neobjavljeni. Predvsem bi bilo koristno, da s slikovnim gradivom, ki ga ima Tehnični muzej jeseniške Železarne, pripravijo poseben almanah.

Tretja knjiga zbornika Jeklo in

Živahan utrip

Redni abonmajski ciklus šestih predstav Hadžiceve komedije »Hitler v partizanih«, ki jo je uprizoril igralski ansambel Prešernovega gledališča v Kranju, se je preteklo soboto zaključil. Sobotne predstave se je udeležil tudi avtor Fadil Hadžić, ki je bil prijetno presenečen nad visoko ravno izvedbo, izrazitostjo posameznih igralskih likov ter čistostjo in domiselnostjo režije. Zadovoljen pa je bil tudi z odzivom občinstva, saj je prvič spremjal predstavo svoje komedije v prevodu, in sta bila zato zanj pozornost in odziv gledalcev še posebej presestljiva.

Prešernovo gledališče bo v naslednjih mesecih s »Hitlerjem v partizanih« gostovalo še po drugih krajinah Gorenjske, dogovorilo pa se je tudi že za gostovanja v Zasavju ter na Koroškem. V domači hiši pa bo zaradi opaznega zanimanja publike še izvenabonmajska ponovitev v soboto, 15. novembra, ob 19.30. Vstopnice zanje so v prodaji.

Od ponedeljka, 17. novembra, dalje pa se bo za abonentke Prešernovega gledališča zvrstilo šest predstav sodobne angleške družbene drame Davida Storeya »Kmetija«. Delo obravnava današnje sunkovite, večkrat boleče, pa tudi komične preobrazbe v angleški družbi, upororitev pa je rezultat sodelovanja med Mestnim gledališčem ljubljanskim ter Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo iz Ljubljane: v njej namreč nastopajo trije igralci Mestnega gledališča ter tri mlade absolventke z Akademijo, medtem ko je osrednjo vlogo oblikoval Poldi Bibič, ki je za ta svoj igralski dosežek na letošnjem Borštnikovem srečanju v Mariboru prejel Borštnikovo nagrado. A. K.

Vabimo vse igralce, režiserje in mentorje na srečanje in razgovor z dramaturgom RTV Ljubljana Jožetom Rodetom na temo Oslove teoretične dramaturgije, ki bo v torek, 18. novembra, ob 17. uri v kadilnici Prešernovega gledališča.

njih petih letih izdali četrto knjigo, ki bi vsebovala gradivo iz tridesetih let in kasneje, ki bi ponovno spregovorila o jeseniškem delavcu skozi obdobja njegovega zavednega nastopa, njegove borbe v NOB in njegovega poznejšega oblikovanja nove socialistične družbe.

Izjava tretje knjige je izpolnila vsa pričakovanja in dosegla svoj namen. D. S.

Stabilizacijska prizadevanja in strokovni kadri

Radovljica – V soboto, 8. novembra, je bilo v dvorani radovljške graščine delovno posvetovanje, ki so se ga udeležili predsedniki in tajniki kulturnih društev in skupin iz občine. Posvetovanje je pripravil občinski svet ZKPO Radovljica. Razpravljalji so o stabilizacijskih prizadevanjih v ZKPO in društvih ter o uresničevanju stabilizacijskih ukrepov v občini. Sprejeli so stabilizacijski program in se pogovorili o problematičnih kadrov in organizatorjev kulturne dejavnosti. Pri tem so ugotovili, da imajo v občini največ težav zaradi pomanjkanja režiserjev v dramskih skupinah, prav tako pa primanjkuje povodij in dirigentov.

Zato so sklenili, da bodo prihodnje leto organizirali več tako imeno-

vanih vikend seminarjev za amaterske kulturne delavce, ki bi bili pripravljeni voditi dramske skupine in pevske zbole. Razen tega pa so menili, da bi bilo treba pri vsezi kulturno просветnih organizacij započeti poklicnega organizatorja, ki bi skrbel za priprave večjih prireditev in proslav ter za usklajevanje pri programiraju skupnih akcij med društvji in skupinami.

Na posvetu so razpravljalji tudi o izdelavi in sprejemaju statutov društev, ker jih za zdaj še skoraj nikjer niso potrdili. Do zakasnitve je prišlo, ker statutarna skupina pri ZKPO kljub obljudbam ni poslala enotne osnutke in potrebna navodila.

JR

V Galeriji Prešernove hiše v Kranju je odprta razstava Samorastiška krajinna 75. Odprta bo do 25. novembra, pripravilo pa jo je združenje likovnih skupin Slovenije. – Foto: F. Perdan

Kulturalni večer

V petek, 14. novembra, bo v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar na Jesenicah kulturni večer ob 70-letnici rojstva revolucionarja, delavskoga pisatelja in pesnika Toneta Čufarja. Večer organizirajo DPD Svoboda Tone Čufar, gledališče in osnovna šola Tone Čufar na Jesenicah. V programu bodo sodelovali Pihalni orkester jeseniških železarjev, mladinski pevski zbor Blaž Arnič ter recitatorji amaterskega gledališča Tone Čufar z Jesenic.

D. S.

Gostovanje Saveljčanov

V soboto so na odu Prosvetnega doma v Pirničah predstavili igralci gledališke skupine Prosvetnega društva Savlje – Kleče satiro Romana Novellija »Počitnice ali unikat«. Avtor, ki je tudi sam režiral delo, je s sodobnim tekstrom duhovito prikazal problem delavcev dopusta, glavnemu igralcu Janezu Šolincu pa je to bilo že trideseto odško delo.

-fr

Pet let uspešnega dela

V petek, 7. novembra, je bil na Jesenicah razširjeni delovni sestanek kulturno-umetniškega kluba pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Na sestanku so govorili o delu v petletnem obdobju in ugodno ocenili dosedanje delovanje. V tem času so člani kluba uredili 21 izvodov Listov, ki izhajajo kot kulturna priloga tovarniškega glasila Železar, izdali prvo knjigo izbranih del pisatelja in revolucionarja Toneta Čufarja, medtem ko bo druga knjiga izšla spomlad.

Na sestanku so se pogovorili tudi o nalogah v prihodnje, ki bodo predvsem zajemale literarno in likovno dejavnost ter glasbeno, odrsko dejavnost ter dejavnost umetniške kritike.

Ob koncu sestanka so v odbor izvolili nekaj mlajših članov ter pet delegatov, ki bodo zastopali klub pri DPD Svoboda Tone Čufar.

B. B.

Gorenjski muzej v Kranju

V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturno-zgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji v isti stavbi je odprta spominska razstava del slikarja Ljuba Ravnikarja (1905–1973), v 2. nadstropju Mestne hiše pa si lahko ogledate etnološko razstavo Kmečko gospodarstvo v dolini.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej. V galeriji v isti stavbi pa je odprta razstava Samorastiška krajinna '75.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je na ogled stalna zbirka Narodnoosvobodilna borba na Gorenjskem, republiška stalna zbirka Slovenka v revoluciji, v galeriji iste stavbe pa si lahko ogledate razstavu Delavska izobraževalna in kulturna društva, ki jo je posredoval Muzej revolucije v Celju.

Razstavne zbirke oz. razstave so odprte vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Loški muzej Šk. Loka

Zbirke Loškega muzeja v Škofji Loki so odprte vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

V galeriji na loškem gradu je odprta razstava »Stavkovno gibanje na Gorenjskem«. Razstava je pripravljena v počastitev 40-letnice stavke v tovarni klobukov Šešir.

Zbirka v Železnikih je odprta vsak dan od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

Utrinki z etnološke konference na Madžarskem

Zadnje dni oktobra je madžarsko etnografsko društvo skupaj z demokratično zvezo vseh nacionalnosti, ki živijo na Madžarskem, organiziralo mednarodno etnološko konferenco, na kateri so etnologi in etnografi (poimenovanje te znanosti v svetu še ni poenoteno) v svojih referatih načenjali probleme etnološkega raziskovanja nacionalnih manjšin. Poglavitični namen konference je bil razčistiti načelna in metodološka izhodišča raziskovanja nacionalnih skupnosti na njihovih stikališčih z drugimi nacionalnostmi in drugimi nacionalnimi kulturami.

To srečanje etnologov je bilo v Békéscsabi v jugovzhodnem delu Madžarske. V štirih dneh, kolikor je trajala konferenca, se je zvrstilo več referatov. Med referenti so bili najštevilnejši iz socialističnih dežel, nekateri tudi iz zahodnih dežel (Avstrija, Danska). Nekateri prispevki so se lotevali vprašanja etnološkega raziskovanja in pomena raziskovanja nacionalnih manjšin z bolj teoretične plati. Poleg znanstvenih ciljev raziskovanju so naglašali referenti tudi njih končni cilj – krepitev nacionalne samozavesti, ohranjanje in ustvarjalni razvoj izvirnih nacionalnih kultur in njihovega poslanstva v službi humanizma. Ob takih referatih so se vrstili še drugi, z bolj konkretno vsebino. Predstavili so kulturo in način življenja posameznih etničnih skupin

Cesta JLA 6/I
nebotičnik

PROJEKTIVNO PODJETJE K R A N J

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

BEograd – STRUP ZA POTEPUHE

Ko so bife zaprli, smo šli v čakalnico, da bi spali. Ker pa so bile vse klopi zasedene, smo razgrnili svoje odeje in polegli po tleh. Imel sem močan vtis, da se beograjski železničarji kar trudijo, da bi bilo čakajočim potnikom pri njih čimmanj udobno. Čakalnica je bila že tako in tako prava Sibirija, poleg tega pa so bila vsa okna pod stropom na stežaj odprta, tako da je skozi prostor vel prav neznanški preprič. Čeprav sem bil zavit v spalno vrečo in sem imel poleg tega na sebi še vse mogoče bunde in puloverje, sem po vsem telusu drgetal od mraza. Kako je moral biti šele drugim, kako je moral biti Indiju Dheviju, ki je bil oblegen samo v tanko srajco in suknjič in ogrnjens s tanko in že napol preperelo volneno odejo.

Še nekaj neprijetnega se mi je pripetilo to noč. Prav takrat, ko sem Perzijcem in Dheviju razkazoval svojo kremenjačo, sta prišla v čakalnico dva miličnika in mi pištole zaplenila, češ, da je to »svatreno oružje« in da bi moral imeti zanje orožni list. Moral sem pobrati svoje stvari in iti z njima na zaslisanje k dežurnemu komandirju. Nič ni pomagalo, moral sem podpisati potrdilo o zaplenitvi. Komandir mi je sicer obljudil, da mi bo pištole vrnili, a seveda šele potem, ko si bom v svoji matični občini priskrbel dovojjenje za nošenje orožja.

Z Dhevijem sva šla ob jutranjem svitu na grško ambasado v Francusko ulico. Na Trgu republike sva se ločila. Šel sem čez savski most v novi Beograd, kjer sem se postavil na rob avto ceste Beograd-Zagreb. Prostor ni bil nič kaj primeren za štopanje. Na odprtih cestih so avtomobili vozili preveč hitro, da bi se komu ljubilo pritisniti na zavore in ustaviti. Bil je meleg dan, začelo je rositi in stolnice Novega Beograda so se prikazovale iz megle kot grozeče sence. Skoraj šest ur sem stal ob robu ceste, a reka vozil se ni niti enkrat zaustavila. Nekateri vozniki so se z nemo gestikulacijo opravičevali, da me iz tega ali onega razloga ne morejo vzeti s seboj, večina pa je šla mimo, kot da me sploh ni. In mislim, da me zanje res ni bilo. Ali pa so me samo

ki živijo zunaj meja svoje matične dežele, in sicer v luči njihove odmevnosti na kulturne vplive sredine, v kateri živijo, in luči procesov splošnega gospodarskega in družbenega razvoja ter v luči pogojev, ki jih imajo posamezne etnične manjšine za manifestiranje svoje pripadnosti, svoje kulturne dediščine in svoje današnje kulturne ustvarjalnosti. Iz Jugoslavije je bilo na tej konferenci prebranih dvoje referatov. Predstavnik madžarske etnične pripadnosti iz Lendave je seznanil mednarodno etnološko srečo o pogojih in oblikah uveljavljanja načela dvojezičnosti v socialistični republiki Sloveniji, drugi referent iz Vršca je govoril o odnosu muzejev in raziskovalnega dela muzealcev do nacionalnih manjšin, ki živijo v Vojvodini. Po tem, kar so povedali trije referenti Lužiški Srbi povzemamo, da je ta najbolj zahodna slovanska nacionalna skupina, ki živi kot enklava sredi nemškega sveta, obdržala izredno živo nacionalno zavest, ki temelji na izredno živih in izredno organiziranih kulturnih in pedagoških dejavnostih, za katere dobiva široko podporo družbene sredine, s katero živi.

Zadnji dan so gostitelji priredili za udeležence konference zanimivo ekskurzijo po provinci Békéscsabae. Obiskali smo Battonya vas, dvanaest tisoč prebivalci, kjer živi poleg Madžarov, Romunov in nekaj Romov tudi okrog 800 Srbov (to je skoraj ena petina Srbov, ki žive na Madžarskem). Prisotnost srbskega življa v tem prostoru sega nazaj v sredino 17. stoletja, v čas, ko je to področje veljalo kot obrambni pas Ogrske pred Turki in je njihovo naseljevanje v neposredni zvezi s to vojno krajino, ki zajema vse območje naprej do Tise. Rodovitnost zemlje, ugodnejši gospodarski in družbeni pogoji so kasneje privabljalni v ta prostor še druge narodnosti. Vsa provinca Békéscsabae je danes pisan nacionalni mozaik, kjer žive v sožitju z Madžari večje ali manjše nacionalne skupnosti Slovakov, Srbov, Romunov in švabski Nemcev. V Battonya so nam pokazali otroški vrtec, kjer so nam mail cincinanci pripravili priseren program z recitacijami srbskih pesmic, in srbsko osnovno šolo, ki šteje zdaj 40 učencev. Prisostvovali smo pouku, kjer so učenci pod vodstvom odličnega

pedagoga razčlenjevali idejne vrednote pesmi Branka Radičevića. Srbi imajo tudi svojo čitalnico, kjer se zbirajo k domači besedi in pesmi. Žive stike, ki jih imajo s Suboticom in Beogradom, želijo še poglobiti. Druga večja vas z okrog 6000 prebivalci, ki smo jo obiskali, se imenuje Elek. Poleg Madžarov žive tu še Romuni, švabski Nemci. Razen etnoloških zanimivosti, ki smo jih spoznali pri ogledu vasi, posameznih domov, se nam je v tem kraju ponudila tudi priložnost, da spoznamo življenje in delo kolhoznikov. V Eleku je namreč sedež velikega kolhozniškega posestva, ki obsegajo 12 ha zemlje in vsa ta zemlja je eno samo nepregledno polje z rodovitno črno prstjo. Žita, predvsem pšenica pa tudi koruza, so poglaviti pridelki, kolhozniški. Nekaj zemlje so namenili tudi živinoreji, saj premore gospodarstvo tudi 1600 glav goveda, nekaj sto prašičev in ovac. Kolhozni dobi 3000 forintov mesečnega zasluga (kustos začetnik v muzeju pa 2000 forintov), obdeluje svojo ohišnico – zemljo, ki jo je obdržal v svoji lasti. Na tej zemljici, ki ne presegajo površine 1 jutra (1 ha je 1,70 hektar) pridelajo dobrošen del tega, kar rabi družina za domačo prehrano. Ob našem prihodu smo našli kolhozne, približno 40 jih je bilo, ob ogromnem kupu koruznih štokov (ravno so majili koruza). Mladi so jih v košarah nosili v mehanično korito, podobno toboganu, z vrha korita so padali omajeni štoki na nov kup, od koder so jih nosili v stroj za ruženje. Vse to se je v megljenem petkovem popoldnevu opravljalo na prostem pred upravno zgradbo kolhoza, za katero se je – na drugi strani poti raztezalo v širino in dolžino veliko skladische za poljske pridelke. Letnega zasluga se steče v kolhoz za 250 milijonov forintov, od tega je 11 milijonov čista dobitka.

Ob zanimivi vsebini konference smo se na sprehotu po madžarski zemlji srečevali še z drugačnimi zanimivostmi. Med njimi so tudi nepregledna madžarska polja z jesensko prahom in ozimimi posevki, ki jih prekinjajo tu in tam koruzna strnišča; v stožec zloženi kupi koruznice se steče v kolhoz za 250 milijonov forintov, od tega je 11 milijonov čista dobitka.

Anka Novak

BREZ DENARJA ČEZ ZASNEŽENI BALKAN

PONOVNO SREČANJE Z DHEVIJEM

V Beogradu se mi je pripetilo dosti zanimivih stvari. Prvo presenečenje me je čakalo že v kolodvorski avli. Srečal sem Dhevija, Indijca, ki sem ga bil spoznal pred nekaj dnevi v Carigradu. Bil je res vsega pomilovanja vreden na pogled. Ves povaljaj, skuštran in zamaščen je bil bolj podoben strašljivi prikazni kot živemu človeku. Samo dvoje velikih rjavih oči in v smehu razkriti zobje so mu gledali iz porumenelega in shujšanega obraza. Povabil me je, da bi šel z njim prepat v hotel, čeprav je imel pri sebi samo pet jurjev našega denarja in bi to komaj zadostovalo za pošteno večerjo. Ker pa navzric mojemu prigovaranju nikakor ni mogel zatajiti svoje orientalske gostoljubnosti, sem mu dovolil, da me je povabil na burek in kavo. Že dolgo mi ni šla nobena jed tako neznanško v slast, kot tisti na pol surovih burek in vodenih kavah, ki sva jo z Dhevijem pila v bifeju beograjskega kolodvora. Ko sem ga vprašal, kaj za vrata počne v tem pustem mestu, mi je Dhevi odgovoril, da mora naslednji dan na grško ambasado po vizum za Grčijo. Zdaj je bil tudi on brez denarja, a je upal, da bo dobil v Milanu delo in si bo potem lahko privoščil nekaj tednov bivanja v Grčiji.

Čez čas so prisedli k najini mizi širje temnopolti fantje, za katere sem najprej mislil, da so Dhevijevi rojaki, pa se je pozneje izkazalo, da so Perzijci. Potovali so v Pariz, in to na podoben način kot midva z Dhevijem. Podnevi so se vozili, noči pa so preživili po kolodvorskem čakalnicah in cenenih hotelih. Eden izmed teh Perzijcev, brkat dolgolasec v hipievskih oblačilih, je privlekel iz svoje torbe vrečo z oluščenimi orehi, ki mu jih je pred odhodom dala njegova mama za popotnico. Potem smo dolgo v noč grizljali orehova jedra, vmes pa smo se pogovarjali o naših popotnih doživetjih, o politiki in seveda – o ženskah.

6 GLAS

Petak, 14. novembra 1975

Kmetijsko živilski kombinat Kranj TOZD Komercialni servis Kranj z n. sol. o.

Skladišče gradbenega materiala HRASTJE, tel. 21-611

Graditelji!

Nudimo vam po konkurenčnih cenah gradbeni materiali:

- stavbno pohištvo (okna, vrata) »Inles«
- parket
- cement
- betonsko železo
- hidrirano apno
- strešnik »Novoteks«
- betonske mešalice 100 l

Pri nakupu stavbnega pohištva »Inles« vam nudimo 5% popusta.
Izkoristite ugoden nakup.

Otroci, starši, pedagogi!

Od 14. do 21. novembra 1975 prireja
Mladinska knjiga Kranj
v prostorih poslovalnice

razstavo otroških slikanic, knjig
in vzgojnih igrač

Svoje likovne izdelke vam bodo pokazali tudi otroci iz vrteca Tugo Vidmar. Vabimo vas, da nas v teh dneh obiščete. Prav gotovo boste našli primerno darilo za vašega otroka.

V okviru razstave bomo organizirali 19. novembra ob 16. uri pogovor z avtorji in ilustratorji knjig iz zbirke Zlata slikanica in istega dne ob 18. uri pogovor o kvalitetni slikanici z uredniki in sodelavci redakcije za izdajo otroškega in mladinskega tiska.

Ijiti s priklopnim sedežem na hodniku. Med vožnjo sem nekajkrat od začetka do konca obšel kompozicijo, da bi našel boljši sedež in na enem izmed teh obhodov sem našel na tleh vagona še čisto uporaben plinski vžigalnik. Mimogrede sem ga prodal nekemu staremu Dalmatincu in si za izkupiček kupil v jedilnem vagonu dva orehova štruklja in stekleničko hruškovega soka.

Še pred poldnevom sem bil v Ljubljani. Po osmih dnevih odsotnosti se mi je nenadoma zazdela zelo prijazna in prikupna. Ko sem prišel domov, sem se najprej do stega najdel, potem pa sem se pošteno okopal in nazadnje stehatal. Tehtnica je pokazala tri kilograme prmajlja.

NAMESTO SKLEPA:

Kar naj kdo poskusi in naj se gre pozimi brez denarja potepat po svetu. Od tega ne bo odnesel drugega kot skrčen želodec in dobro podlagu za kasnejši protin in revmatizem. Meni pa se je to splačalo že zaradi tega, ker sem o tem lahko napisal tole reportažo in si z njo prislužil »bogat« honorar. (Bogat dal med narekovaja urednik A. U.).

PECIVO

Triglav

NOVO MEDENI KOLAČ rok trajnosti tri meseca

T O Z D Triglav n. sub. o. L E S C E

Rajali so dva dni

V torek, na Martinovo, sta tiho in skromno proslavila 50. obletnico skupnega življenja Ivana in Anton Šiler iz Stražišča, po domače Pahlnova

Anton Šiler, rojen 8. maja leta 1896 v Stražišču pri Pahlnu, in Ivana Šiler, rojena 8. oktobra leta 1904 z dekliškim priimkom Fabjan v Stražišču (pri Mezlanu) živila v skromnem domu na Pahlnovem vrtu. Najpogosteje ju je najti v toplo zakurjenem domu. So pa dnevi, ko se Pahlnova zakonca odpravita na sprechod tja do Labor, do Vinkove gostilne. Prija jima kozarček belega. V tako visoki starosti, po desetletjih dela v tovarni in trenutkih tako razburkanega stoletja menda ni človeka, ki bi ga jima zavidal. Šilerjeva sta upokojena. Oče je pokojnino dočakal v stražiški žimariji, mama pa je bila invalidsko upokojena v nekdanji Jugičeški.

Skupna pot Ivane in Antona se je resnično začela že dobre pol leta pred poroko na veselici v tedanjem stražiškem sokolskem domu. Spoznala sta, da lahko živila drug z drugim. Ker v tistih časih za sklepanje zakonskih zvez ni bilo točno določenih dni, sta se Ivana in Anton odločila, da bo njun poročni dan ponedeljek, 11. novembra, ko vesoljni svet tako rad slavi

Martina in njegovo gos. Prvi dan so rajali na ženinovem domu pri Pahlnu. Ker se pa svatje niso in niso hoteli raziti, so se naslednji dan veselili še pri Mezlanu, kjer je bila doma nevesta.

Mlada zakonca je čakala trnova pot, borba za vsakdanji kruh in skrb za družino. Osem otrok se jima je rodilo. Pet jih je ostalo živih: Tone, Pavla, Martin, Stanko in Mara. Starša smehljajo občudujeta šopek, ki so ga jima za 50-letni jubilej poroke podarili otroci in vnučki. Na najvidnejšem mestu njunega doma stoji...

Krepkega in zdravega videza sta zlatoporočenca iz Stražišča. Marsikdo ne verjame letom in bi zato najraje kar osebni izkaznici pokazala, pravita. Takšna sva, čeprav nama življenje ni bilo z rožicami posuto in je bilo skorajda več gremnih kot veselih trenutkov. Vendar se prvih ne kaže prav pogosto spominjati. Dovolj imava sedaj zase. Zato se še posebej veseliva let, ki so nama še odmerjena, pripovedujeta jubilanta Pahlnova mama in ata iz Stražišča!

J. Košnjek

Finale v Šenčurju

V nedeljo, 9. novembra, se je v Železnih končal deseti koncert tekmovanje zabavno-glasbene prireditve Glas jeseni. S tem koncertom je občinstvo, ki je v desetih krajih glasovalo za najboljšega pevca, opravilo svojo nalogo. Izid glasovanja pa bomo izvedeli na finalni prireditvi, ki bo v soboto, 15. novembra, v domu kulture v Šenčurju.

Pevci Drago Zore, Slavica Celjer, Roman Peternel, Marjana Maček, Janez Žgajnar, Vesna Vidmar, Franc Mežnar, Jelka Draksler, Stane Marn, Frenk Čebulj in Tatjana Krč bodo torej še zadnjič zapeli na finalni prireditvi v Šenčurju, ocenjevala pa jih bo strokovna žirija.

V drugem delu prireditve bo zabavni program skupine Dar z vsemi nastopajočimi pevci. Sodelovali pa bodo tudi: kvartet Peternel, igralca Leonida Karner in Vinko Peternel ter humorist Čipsi. Prireditve bo vodil in povezoval napovedovalec Miro Erzin.

Satirični kabaret Metla tudi v Šenčurju

Prireditvena poslovalnica Festival iz Ljubljane se je odločila, da Tone Fornezzi-Tof predstavi svoj satirični kabaret Metla tudi v Šenčurju, ki bo v nedeljo zvečer v domu kulture. V kabaretu, ki nosi naslov Želeti niste — poslušajte, se bosta Šenčurski publiki predstavila igralca Janez Hočevar-Rifle in Nadja Strajnar.

Za nedeljsko predstavo je tako kakor v vseh drugih krajih zelo veliko zanimanje in bo verjetno razprodana.

F. Erzin

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

PETEK, 14. novembra, ob 17. in 20. uri — F. Hadžić: HITLER V PARTIZANIH — gostovanje v Kamniku; SOBOTA, 15. novembra, ob 19.30 za IZVEN — F. Hadžić: HITLER V PARTIZANIH.

Vaterpolisti Triglava so začeli že s suhimi treningi za zimsko sezono. Strokovno delo glede kondicijskih priprav — plavalni del za člane in mladince ima na skrbi Franc Peternel, medtem ko bo Franc Nadižar vodil člansko moštvo na tekma in treningih. Skrb nad mladinci in prvo pionirske ekipo je v rokah Toma Baldermana, medtem ko ima Matjaž Avsec drugo ekipo pionirjev in vaterpolosko pionirske šolo, Borut Chatal pa je odgovoren za suhi trening članov in mladincev.

— — —

Pred vaterpolisti gorenjske metropole je že zimska sezona. V tej bodo odigrali prijateljska srečanja s Primorjem, Mladostjo, Reko, povratna srečanja za vse kategorije pa bodo v novem bazenu v Ljubljani. Člansko moštvo bo 30. januarja do 4. februarja nastopilo med osmerico prvoligaških klubov na pokalu Solaris, pred njimi pa so tudi tekme za jugoslovanski vaterpoloski pokal, medtem ko se mladinci pripravljajo za polfinale enakega tekmovanja.

-dh

Vaterpoloske novice

tržni pregled

JESENICE

Solata 8 din, cvetača 9,30 din, korenček 5 do 6,50 din, česen 20,50 din, čebula 13,30 din, fižol 14,50 do 17,45 din, pesa 4,80 din, slive 20 din, jabolka 5 do 6,50 din, hruške 14,70 din, grozdje 14,80 din, limone 12 din, ajdova moka 18,35 din, koružna moka 5,77 din, kaša 12,90 din, surovo maslo 58 do 61,70 din, smetana 27,85 din, skuta 18,10 din, sladko zelje 3,50 din, kislo zelje 6 din, kisla repa 6,60 din, klobase 61,20 din, orehi 97,80 din, jajčka 1,76 din, krompir 3,25 din

TRŽIČ

Solata 10 din, špinaca 5 din, cvetača 12 do 15 din, korenček 8 do 10 din, česen 20 din, čebula 10 din, fižol 16 do 18 din, pesa 8 din, jabolka 7 do 8 din, hruške 12 din, grozdje 14 din, banane 10 din, limone 20 din, ajdova moka 16 din, kaša 15 din, surovo maslo 14 din, sметana 6 din, sladko zelje 5 din, kislo zelje 10 din, orehi 10 din, jajčka 1,60 do 1,80 din, krompir

poročili so se

V KRANJU

Zupan Drago in Hrovat Marta

V TRŽIČU

Ježek Marijan in Zrim Irena

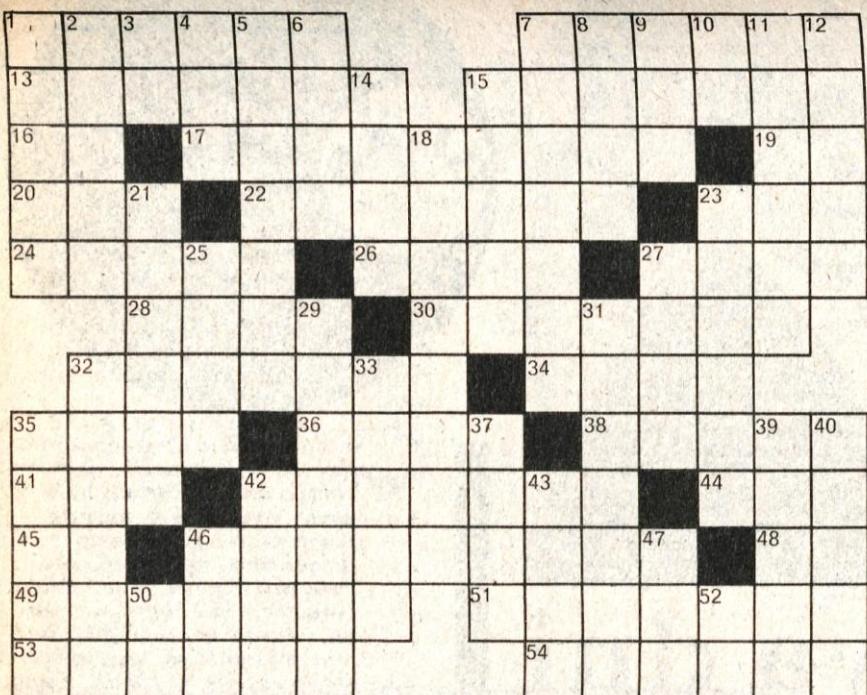
umrli so

V KRANJU

Jelovčan Angela, roj. 1907, Legat Marija, roj. 1893, Blaznik Ivana, roj. 1903, Kumar Mihael, roj. 1904, Lorenčič Avgust, roj. 1933, Arh Matevž, roj. 1883

V TRŽIČU

Markelj Mihaela, roj. 1920, Čebron Alojz, roj. 1913, Djeloševič Filja, roj. 1903

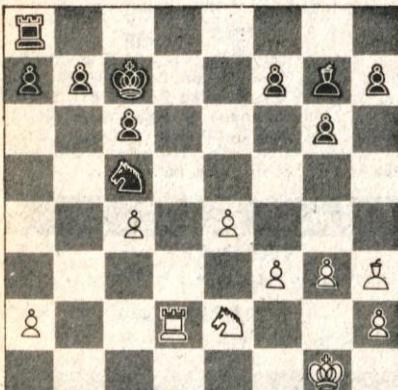
Rešitev nagradne križanke z dne 7. novembra: 1. stepa, 6. prav, 10. klub, 14. lotos, 15. relikvija, 17. anas, 18. reneta, 19. jen, 20. Ni, 21. trud, 23. jela, 25. TK, 26. gnu, 28. odij, 30. zataja, 32. vodovod, 35. Homer, 36. opolo, 38. ožemalo, 40. zadeva, 42. ažur, 43. kna, 46. IT, 47. Gina, 49. Elis, 51. EF, 52. ris, 54. Nicolo, 56. Tone, 58. inovacija, 60. katar, 61. Samo, 62. Aden, 63. anoda

Izzrebanii reševalci: prejeli smo 94 rešitev. Izzrebanii so bili: 1. nagrada (50 din) dobi BINE LEBER, 64000 Kranj, Cankarjeva 19; 2. nagrada (40 din) BORIS HAFNER, 64270 Jesenice, C. revolucije 20; 3. nagrada (30 din) ANA ŠIMUNAC, 64000 Kranj, Partizanska c. 33. Nagrade bomo poslali po pošti.

ŠAHOVSKI KROŽEK

V končnici – kako?

Sahovsko igro delimo na tri glavne dele, na otvoritev, srednjico in končnico, ki neopazno prehajajo druga v drugo. Končnice so lahko zelo različne, odvisno od figur, ki so še na deski, in od njihovega medsebojnega položaja. Imamo obvezne sahovske knjige, v katerih so obdelane posamezne končnice in obrazložene zakonitosti, ki veljajo v raznih tipih končnic. V primeri zigranjem v srednjici, ki je kot nalaže za ustvarjanje samonikle sahovske igre, se je treba o končnicah marsikaj naučiti. Vendar pa to ne pomeni, da v sklepni fazi igre ni mesta za kombiniranje. Nапротив, kdor gradi igro na neposrednih možnostih, ki jih nudi pozicija in ne stereotipno, bo užival v kombiniranju tudi v končnici. Oglejmo si primer na sliki. Pozicija je iz partie Kőberl – Szabo (prvenstvo Madžarske 1951), po 23. potezi belega.

Pri pogledu na pozicijo ugotovimo predvsem to, da ima beli slaba a2- in c4-kmeta, črn prednost kmetov v razmerju 3:2 na daminom krilu. Še nekaj, črne figure so usmerjene na damino krilo, zato je pričakovati težišče njegove igre na tem mestu.

1. ... a7 – a5!
2. Se2 – c1 a5 – a4
3. Tc1 – c2 a4 – a2

4. Kf2 – e2 Lg7 – b2!
 5. Td2 – c2 Ta8 – d8
 - Figure belega so nenadoma zvezane in prisiljene na obrambo, kralj pa je odrezan od kritičnega krila.
 6. Lh3 – f1 Sc5 – a4!
 7. Sc1 – d3 Sa4 – c3 +
 8. Ke2 – e3 Sc3 x a2
 - Črni se je odločil za poenostavitev pozicije in kombinacijo, ki mu bo prinesla prednost kmeta. Njegova trdnjava uspešno sodeluje v igri, zato je razumljivo, zakaj prej ni ponudil zamenjave trdnjav, temveč se je odločil za prodrok a-kmeta.
 9. Sd3 x b2 Sa2 – b4!
 10. Te2 – c1 a3 x b2
 11. Tc1 – b1 Sb4 – c2 +
 - Beli kralj nima več dobrega umika. Če gre na e2-polje, bo črni po Sc2 – a3 in zamenjavi kmetov ustvaril dva vezana prosta kmeta, po umiku na f2-polje pa bo sledil udar Td8 – d2 +. Zato beli poskuši tretjo pot, s tem pa ponudi nasprotniku možnost, da sklene igro na najkrajši način.
 12. Ke3 – f4 g6 – g5 +!
 13. Kf4 – e5 Td8 – d6!
 14. c4 – c5 Td6 – e6 +
 15. Ke5 – f5 Sc2 – e3 mat.
- Zanimiva matna slika, pogosta v prostih in turnirskih spopadih.

dr. S. Bavdek

Šahovski problem

Rešitev problema S. Bavdka, ki smo ga objavili 17. oktobra, se glasi:
1. h4 – h5 ! Sg3xh5 (Kg6xh5, Kg6 – f5, Kg6 – f6, Kg6 – h6)
2. Tc2xc6 mat (Tc2-h2 mat, Tc2 – f2 mat, Te7 – f7 mat, Te7xh7 mat)
Med pravilnimi rešitvami smo izzrebal tri, in sicer: Vinko Rakovec, Kranj, Jenkova 1, Milan Udir, Kranj, Kidričeva 19 in Stane Polak, Škofja Loka, Mestni trg 22. Nagrade po 50 din jim bomo nakazali po pošti.

Tokrat objavljamo problem J. Buchwalda (Šah. vjesnik 1947)

Beli igra in matira v drugi potezi.

Rešitev pošljite do 10. decembra na naslov GLAS, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj, z oznako ŠAHOVSKI PROBLEM. Izmed pravilnih rešitev bomo izbrali tri po 50 dinarjih.

Vodoravno: 1. svetlobni sij; v glasbi znak nad noto, označuje trajanje glasu, 7. junak viteških romanov, 13. vrsta robidnice, katere so uporabljajo za sirup, vino in marmelado, 15. ime ameriške plesalke Duncan, 16. avtomobilsko oznaka za Pančeve, 17. kirurški poseg zdravnika, operativno delo, 19. Alfred Nobel, 20. zračno zdravilišče v Pirinejih, 22. zoja brez naslonjalja, 23. pripadnik veje starih Slovanov, 24. kraj na Notranjskem nad jugovzhodnim robom Planinskega polja, 26. roman E. Zolaja o pariški prostitutki, 27. glavna reka na Dolenjskem, 28. kopno, obdano z vodo, 30. pokrit dvokošni potniški voz v Španiji, 32. gospoščevi, skupina zvezd v sozvezdju Bika, 34. starogrški ljudski pesniki in pevci junaških pesmi, 35. prvotni prebivalci na našem ozemlju, 36. živec, nervus, 38. voz na dveh kolesih v vzhodni Aziji, 41. grobo domače suknjo, raševina, 42. v nordijski in starogermanski mitologiji božanska devica, služabnica boga Odina, 44. nemška električna družba, Allgemeine Elektricitäts-Gesellschaft, 45. avtomobilsko oznaka za Virovitico, 46. ljubkovalni naziv za postavo, 48. Stefan Nemanja, 49. sporazum, zveza med državami, 51. zahodni kontinent, »Novi svet«, 53. glavno mesto Bolgarije, 54. najvišja gora v Turčiji.

Naprečno: 1. sadni škodljivec, 2. večji kos pohištva, 3. znak za kemično prvino radij, 4. makedonski narodni ples, 5. nemir, 6. francoski pisatelj »Ariane«, Claude, 7. otok in zaliv na severu Sardinije, 8. žensko ime po mesecu maju, 9. ime slovenske pesnice Škerlove, 10. avtomobilsko oznaka za Doboj, 11. Perzijska, prebivalka Irana, 12. sveta v italijansčini, špančini in portugalsčini, del imena mnogih krajev, 14. prvi izraelski veliki svečenik, po bibliji Mojzesov brat, 15. brazilska reka, ki izvira v Kolumbiji, 18. ženska, ki se nepoklicno s čim ukvarja, nasprotnje profesionalke, 21. oklica, okrožje, 23. stara zdravilna rastlina z rumenimi cvetovi, 25. hitro hlapljiva tekočina, ki jo uporabljajo tudi pri narkozi, 27. muslimanski sodnik, 29. remiju podobna igra na karte, 31. polagalec teraca, 32. tkanova v platneni vezavi, 33. izliv reke v več rokavih, v obliki grške crke, 35. severni jelen, 37. v romanskih jezikih naj živi! živel!, 39. udarec, 40. sorodnik po očetovi strani, 42. dišava, duh, snov, ki jo zaznavamo z vohom, 43. ujemanje končev vrstic v pesmi, 46. planinski kraj na severu Siama, 47. pisana dolgorepa tropnska papiga, 50. Tone Fornezz, 52. znak za kerščeno prvno iridi.

Rešitev pošljite do torka, 18. novembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Leteča babica ponovno na poti

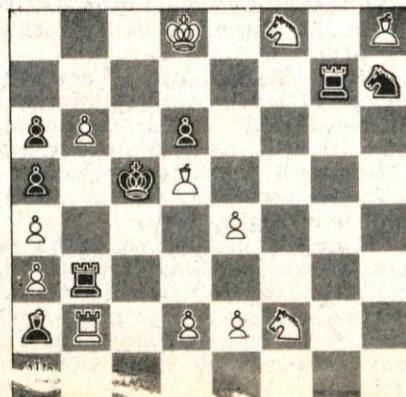
Pred nekaj dnevi je v Kairo pripeljala 84-letna Američanka Marion Hart, ki ji pravijo letična babica. S svojim enomotornim letalom potuje okoli sveta. Ob prihodu v Kairo je izjavila, da je lačna in zasprena. Na poti okoli sveta je že obiskala Islandijo, Anglijo, Francijo, Italijo in Grčijo. Leti že 30 let in je v zraku prebila 5000 ur. Iz Kaira je pot nadaljevala v države Perzijskega zaliva, kjer je ženskam prepovedano voziti celo z avtomobilom. In zakaj leti? Pravi, da ji tako hitreje mine čas.

Svojevrstna nadloga

Lastniki velikih hotelov v Singapurju so pred kratkim napisali peticijo, s katero zahtevajo pomoč pri lovu na »hotelske kobilice«. Tako imenujejo goste, ki iz hotela kratko malo izginejo in pustijo visok račun nepravnan.

V hotelu Hilton se je minuli mesec naselil ameriški poslovnež, s posebnim priporočilom. Ko je navada so mu dali najrazkošnejši apartma in ga na moč častili. Gost je na široko podpisoval visoke račune v hotelskem baru in razstavljaci. Potem je nekega dne enostavno izginil, ko se je kot običajno odpeljal na sestanek z izposojenim avtomobilom. Lahko so ugotovili le, da je rezerviral sedež v letalu in pustil za seboj neplačan račun v vrednosti 14.000 dolarjev.

To je le eden od številnih primerov. Zato gostom ne dovolijo odhajati iz hotela s prtljago. A tudi to ne pomaga. Gostje se odpravijo na sprehod brez kovčka, toda za prvim vogalom sedejo v taksi in se odpeljejo na letališče. Uslužbeni hotela lahko kasneje najdejo le prazne kovčke.

Kdo je to napisal?

Vidimo, da izbiramo odlomke, ki jih dobro pozname, kajti malo je odgovorov, ki bi ne bili pravilni. Tokrat je bilo prav takole: Fran Erjavec, Ni vse zlato, kar se sveti. Izrezbali smo Branka Seliča iz osnovne šole Cvetka Golarja v Škofji Loki. Poslali mu bomo knjigo Ivana Jana DRAŽGOŠKA BITKA, ki jo poklanja trgovsko podjetje MURKA iz Lesc.

Zdaj pa vam bo pisatelj predstavil težko življenje otrok in prav bi bilo, da bi včasih pomislili, kako lepo je vaše življenje.

Štiri vreč! Stisnilo me je; jaz sem ga imel komaj za dve! Vprašal sem suho, kakor bi se posmehoval:

»Le kaj bosta s tolikim denarjem?!«

Zdaj se je oglasil Gusti, ki je prehitel Franca, rekoč: »Zima bo, bosa na moreva nikamor. Oče name bo zašil čevlje.«

Gubač za čevlje se je sušil naprej in naprej, še ves mesec in posušen romal v vreče. Še bi se nabiral, še bi se sušil na podstojnih, da nam ni tedaj trgovec preprosto povedal, da to leto noče nihče kupiti gubača. Vsem se nam je v grlu zataknilo, dokler mu nismo izgrrali:

»Kaj naj zdaj počnemo s tem gubačem?«

»Kaj!« se je nasmehnil trgovec. »Zakopajte ga v jamo... za gnoj menda ni, kaj?«

»Pa ste nam rekli...«, smo ugovarjali, sklicujoč se na njegove besede. Zasmejal se nam je, rekoč:

»Je že tako! Rekel že, rekel! Saj je meni tudi trgovec v mestu rekel, njemu spet je rekla tovarna. Ta ga pa zdaj ne potrebuje... noče gal!«

Njim je bilo lahko, vse tja do tovarne: ker ga niso potrebovali, ga niso kupovali. Casa z njim niso zgubljali, denarja pa tudi ne tako krvavo potrebovali kot mi.

»Kaj bosta z gubačem?« sem vprašal Francija in Gustija, ko sta prišla k nam in obsedela na klopi. Mogoče nista opazila, da sem se jima rahlo posmehnil, ker sem jima bil nekoč tako nevočljiv zanj.

Sogledala sta se. Šele čez čas je Franc odgovoril:

»Kaj pa hočeva...«

»Potem vama oče ne bo mogel zašiti čevljev?«

»Ne bo,« sta tiho odvrnila.

Nista jih dobila. Ko je padel prvi sneg, sta bosa tekli v šolo.

Pravilne odgovore pošljite do 25. novembra na naslov: CP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1, in pripisite: Kdo je to napisal.

Sam

Budilka me je tistega jutra kar prezgodaj poklicala. Pogledala sem skozi okno. Kako kislo in pusto deževno vreme! Mislila sem še malo poležati, toda iz postelje me je spravil brat, češ da moram za njim zakleniti vrata, ker gre k sošolcu na obisk.

Brat je odšel k sošolcu, starši pa v službo. Zato sem se morala kar sprijazniti z misljijo, da bom ta dan pač sama prebila. Najprej sem si pripravila zajtrk, zatem pa sem se pripravila k nalogi. Tako tesnobno in pusto mi je bilo pri srcu. Nikjer nikogar! Zazrem se skozi okno. Tudi na igrišču ni nikjer žive duše. Kako grozno osamljen si, če nimaš nikogar, ki bi ti vsaj s svojo prisotnostjo ali bližino pregnal tesnobo. Ura je ravnokar odbila poldne. Nekdo pozvoni. Prav vesela sem, da grem nekomu odpirat. Prišel je brat in mi sporočil, da je nehalo deževati. Iznad težkih, temnih oblakov je zopet posijalo toplo sonce. Zazdelo se mi je, da se je vse spremenilo. Začela je oživljati cesta, tudi igrišče je polno otrok. Kmalu zatem se vrneta starša in vzdušje je prisrčno, pomirjajoče in hkrati živahnejše.

Cloveka že občutek, da je nekdo blizu ali vsaj v bližini, pomirja. Kako srečni smo, ko živimo v družini, v družbi, da nas je več, da se pogovarjam. Skupaj se veselimo in se tolažimo, kadar smo žalostni.

Alenka Kuhar, 8. b r. osn. šole heroja Bračiča, Tržič

Krvavi režim v Španiji

Sedim doma in premišljujem. Največkrat o zunanjji politiki, ki se mi zdi tako zanimiva. Vklopim radio, da bi slišala zadnje novice. Lepo, tujo popevko zmoti napovedovalčev glas, ki nam začne brati poročila. Spet novica o Španiji. Umorili so pet baskovskih rodoljubov. Pet ljudi, ki jim ni všeč Francova fašizem, je moralno končati pod zakoni državnih biričev. Pet mladih ljudi, ki so se borili za boljši jutri Španije, te zaostala države, ki ji že od leta 1939 vlada diktator Franco.

Francova režim se je začel kot delo dveh velikih pokroviteljev peščice španskih fašistov, ki so se uprli zakoniti republikanski vlad - Hitlerja in Mussolini.

Hitler je s svojim letalstvom omogočil premestitev Francovih enot iz Maroka v Španijo. S tem mu je zagotovil prvi uspeh. Mussolini pa je prevzel blokado Španije na Sredozemlju.

Tudi po drugi svetovni vojni smo se Jugoslovani pripravili o Francovem režimu, saj vemo, da je Ante Pavelić, eden najhujših ustašev, umrl v Španiji kot Francov gost in da so v Španiji našli zavetje morilci našega veleposlanika v Stockholmu Roločin.

Prav v zadnjem času, ko je Franco še enkrat po stotih poskusih dokazal, da je zločinec brez primere, so se mnoge države odločile, da bodo prekinile stike s Španijo. Mnoge države so prekinile diplomatske stike ali prepovedale izlete v Španijo.

Dan za dnem po ulicah mest demonstrirajo Baski. Že nekaj dni pred izvršitvijo zadnjega zločina so po strehah hiš visele črne zastave, kot bi slutile nesrečo. Na ulicah so vsi ljudje nekam hiteli. Nihče ni govoril. Glavno mesto Španije je težila moreča tišina. Saj od Franca ni bilo mogoče pričakovati milosti za 11 obsojenih. Pet jih je bilo zadavljenih - špansko ubijanje na srednjeveški način, ostale pa so obsođeni na dosmrtno ječo. Pet ljudi je umrlo kljub protestom mnogih držav sveta.

Vendar pa se s terorjem ni rešil noben režim in tudi Francov se ne boli.

Smilja Brklač, osn. šola heroja Bračiča, novinarski krožek

Ne bom pozabil

Šumele so breze v rahlji jesenski sapi. Njihovo listje je v prekrasnih jesenskih barvah poplesaval v zraku kot pisani metulji. Ura je bila kakih štiri, vendar se je sonce že pošteno nagnilo proti zahodu. Čez pokopališko obzidje si v oddaljenosti videl sive hiše Maribora.

Bili smo na babičinem grobu. Stali smo okoli groba, zrli v plamene sveč, ki so tam gorele in se je spominjali... Nikoli ne bom pozabil tistega trenutka, ko mi je telefonirala teta, da je babica umrla. Brez cilja sem hodil po sobi bled kot stena. Nikoli več je ne bom videl, nikoli... Ta misel me je zasledovala, kamorkoli sem stopil in mi naredila ta dan še bolj črn, kot kateregakoli poprej in pozneje.

Domov je prišla mama... Padel sem ji v naročje in se zjokal. Dolgo se nisem pomiril. Nazadnje sem ji povedal, kaj se je zgodilo. Oba sva se jokala...

Nikoli več ne bom videl babice, videl bom le še pesek, ki pokriva njeno truplo.

Aleš Mihev, 6. č r. osn. šole Franceta Prešerna, Kranj

Grob

Tako pust in sam
stoji sredi poljan.
Tako mrk in tih,
da sliši se trave dih.
Tako siv in hladan
s krvjo je posejan,
a vendar je sam, čisto sam...

Vilma Primožič, osn. šola
Petra Kavčiča, Šk. Loka,
dopisniški krožek

Jesenska slika

Zapornice neba so se odprle in bela zavesa dežja neusmiljeno moči zemljo. Voda v koritu Sore se peni in strahovito buči.

Pod verigo mlečnobele megle se razprostira gozd. Pisana jesenska barva, ki si jo nadeva že od večnosti, je zaradi slabega vremena podobna otožnemu akordu.

Pogled mi splava proti nebu. Vidim oblake, ki se v divjem ritmu vrtinčijo kot plesalci tanca. Zdi se mi, da je v teh oblakih nakopičena ogromna energija, ki se lahko zdaj sprosti...

Zapiha močan veter: njegov zvok je prijeten, a to je le prevara. Mrzel je, neusmiljen in oster kot rezilo nabrušenega noža. Drevesa se upogibajo. Njihovi vrhovi se napenjajo kot jambori, v katere se zaletava sila vetra.

Veter zavrtinči prve dežne kaplje. Senca teme zagrne zemljo in zamolklo grmenje kali jesenski mir. Nebo spremeni barvo, pojavi se tanka žareča nit in še vistem trenutku izgine.

Kdo ve, katero žrtev si je izbrala?

Zoran Jelovčan,
7. c r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Zima trka na vrata

Zopet smo na koledarju obrnili nov list - november je tu. To je mesec nenadnih ohladitev in lahko pričakujemo že prvi sneg. Uradno nastopi zima šele 23. decembra, vendar je vsaj drugi del novembra močno podoben decembru.

Vreme na prvega novembra si dobro zapomnimo. Še čez več let se bomo spominjali, ali smo bili oblečeni v plašč ali je zadostoval suknjič, ko smo obiskali grobove. Letošnji prvi november je bil kar topel. Naslednje dni je deževalo, kar se spodobi za pozno jesen. Blato in luže so nam stari znanci ob slabem vremenu. Šestega novembra pa je padel v zgodnjih jutranjih urah prvi sneg. Vmes je padal tudi dež, zato se je sneg v nekaj urah stopil. V gorskih predelih pa se je sneg obdržal in omogočil prvo smučanje. Po napovedih iz radia pa lahko zopet pričakujemo ohladitve. Ob takih dnevih je posebno mraz zjutraj, opoldne pa rad piha veter. Proti koncu meseca pa lahko zopet računamo na sneg. Prav gotovo se bo obdržal tudi v nižini. Ob začetku decembra ali vsaj takrat, ko zima nastopi po koledarju, pa bo gotovo snega precej na debelo. V gorah bo zadosti snega že prej, da bo omogočena dobra smuka.

Zima je res pred drumi. Kmetje bodo končali dela na polju, zaspala bo narava in navidezno bo zamrlo življenje. Večeri bodo daljši. Prav gotovo pa bodo včtric z zimo prispele spolzke ceste in druge nevšečnosti.

Doma smo že začeli kuriti v peči. Pravkar sedim ob njej. Zunaj pa se dan nagiba v večer, v mrzel in tih novembrski večer.

Jože Zupanc, 8. a r. osn. šole
Stanka Mlakarja, Šenčur

15 sobota

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Pionirski tehnik
9.35 Glasba vam pripoveduje
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem vmes ob
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Sedem dni na radiu
12.10 Godala v ritmu
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Ob bistrem potoku
13.10 Priporočajo vam
14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 S knjižnega trga
17.20 Gremo v kino
18.05 Pogovor s poslušalci
18.15 Sobotni glasbeni omnibus
19.40 Minute z ansamblom Jožeta Prviška
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Radijski radar
21.30 Oddaja za naše izseljence
23.05 S pesmijo in plesom v novi temen

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202
13.00 Rediti ritmi
13.33 Vodomet melodij
14.00 Odrasli tako, kako pa mi
14.20 Glasbeni drobič od tu in tam
14.33 Od ena do pet
15.40 Portret orkestra
16.00 Naš podstrek
16.15 Zvočni kaleidoskop
16.40 S popevkami po Jugoslaviji
17.40 Svet in mi
17.50 Deset minut z ansamblim Jožeta Kampiča
18.00 Vročiti sto kilovatov
18.40 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Iz slovenske zborovske tradicije
19.25 Richard Wagner: Parsifal
23.55 Iz slovenske poezije

16 nedelja

6.00 Dobro jutro
8.07 Radijska igra za otroke – Frane Puntar: Hujadljava Skladbe za mladino
9.05 Še pomnite, tovariši
9.55 Glasbena medigrad
10.05 Koncert iz naših krajev
11.10 Nedeljska reportaža
11.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
14.05 Nedeljsko popoldne vmes ob
17.50 Radijska igra – Sandi Sitar: Projekt Re: veliki S
19.40 Glasbene razglednice
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 V nedeljo zvečer
22.20 Skupni program JRT
23.05 Literarni nočturno
23.15 Vučeh semaforjev

Drugi program
8.03 Zvoki za nedeljsko jutro
9.35 Pet pedi
10.05 S Plešnim orkestrom RTV Ljubljana in vokalnimi solisti
10.35 Nas krajci in ljudje
10.50 Cocktail melodij
11.33 Melodije po pošti
13.17 Film, opereta, musical
14.00 Pet minut humorja
14.05 Glasba iz starega gramofona
15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

19.05 Glasovi časa

19.15 Igramo, kar ste izbrali
20.35 Knjižni klub
23.00 Iz hrvaške ansambolske glasbe
23.55 Iz slovenske poezije

17 ponedeljek

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Svet pravljic in zgodb
9.20 Pet minut za novo pesmico in pozdravi za mlade risarje
9.40 Ljudske pesmi v priredbah
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob Turistični napotki iz tujine
10.45 Dopolninski komorni koncert Kmetijski orkestri
12.10 Kmetijski nasveti
12.40 Pihalne godbe na koncertnem odrusu
13.30 Priporočajo vam Pojo amaterski zbori
14.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 S knjižnega trga
17.20 Gremo v kino
18.05 Pogovor s poslušalci
18.15 Sobotni glasbeni omnibus
19.40 Minute z ansamblom Jožeta Prviška
20.00 Radijski radar
21.30 Oddaja za naše izseljence
23.05 S pesmijo in plesom v novi temen

Drugi program

9.00 Soba na valu 202
13.00 Rediti ritmi
13.33 Vodomet melodij
14.00 Odrasli tako, kako pa mi
14.20 Glasbeni drobič od tu in tam
14.33 Od ena do pet
15.40 Portret orkestra
16.00 Naš podstrek
16.15 Zvočni kaleidoskop
16.40 S popevkami po Jugoslaviji
17.40 Svet in mi
17.50 Deset minut z ansamblim Jožeta Kampiča
18.00 Vročiti sto kilovatov
18.40 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Mejniki v zgodovini
19.15 Stereosonski operni koncert
20.35 Salzburški festival 1975, Koncert Berlinske filharmonije
23.05 Za ljubitelje jazz-a

Drugi program

9.00 Ponedeljek na valu 202
13.00 Melodije in ritmi iz studia 14
13.33 Z majhnimi zabavnimi ansamblji
14.00 Ponedeljekov križenkraž
14.20 Godala v ritmu
14.33 Pop integral
15.40 Obisk pri orkestru Herp Alprett and The Tijuana Brass Kulturni mozaik
16.05 Panorama slovenskih popevk
16.40 Ti in jaz in glasba
17.40 Beseda in dejanja Sprehodi instrumentov
18.00 Glasbeni cocktail
18.40 Jaz na II. programu

Tretji program

19.05 Sprehodi po tuji zborovski literaturi
19.30 Dve simfoniji starega češkega mojstra Jurija Antonina Bene
19.50 Naš eksperimentalni studio Ludwig van Beethoven: Sonata št. 21
20.35 Ekonomskra politika skladatelj pri slavenskih Sezimo v našo diskoteko
23.00 Iz slovenske poezije

Drugi program

9.00 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
9.30 Iz glasbenih sol
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Iz repertoarja Komorne zborna RTV Ljubljana
18.05 Po poteku odločanja
18.35 Instrumenti v ritmu
19.40 Minute z ansamblom Atija Sossja
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Komorno glasbeni studio
22.20 S festivalov jazz-a
23.05 Literarni nočturno – Ameriška črnska poezija
23.15 Revija

18 torek

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
9.30 Iz glasbenih sol
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Promenadni koncert Kmetijski nasveti
12.10 Popek brez besed
13.30 Zvoki orkestra in zborov
14.10 Skladbe za mladino
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 Narava in človek
17.20 Slovenski koncertni umetniki
18.05 V torek na svidjenje
18.35 Lahke note
19.40 Minute z ansamblom Slavka Žnidaršiča
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Slovenska zembla v pesmi in besedi
20.30 Radijska igra – Rolf Schneider: Slovo od Sundheima
21.31 Zvočne kaskade
22.20 Po sledje Bachovega primka
23.05 Literarni nočturno – Afriške ljudske

Drugi program

9.00 Torek na valu 202
13.00 S solisti in ansamblu JRT
14.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 S knjižnega trga
17.20 Gremo v kino
18.05 Pogovor s poslušalci
18.15 Sobotni glasbeni omnibus
19.40 Minute z ansamblom Jožeta Prviška
20.00 Radijski radar
21.30 Oddaja za naše izseljence
23.05 Iz slovenske poezije

Drugi program

9.00 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.30 Jugoslovanska narodna glasba
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Paul Hindemith: Koncert za klarinet in orkester (stereo)
21.00 Sodobni literarni portret
21.20 Riccardo Zandonai: odlomki iz operice Francesca
14.00 Borci naših pred mikrofonom
15.40 Tipke in godala
16.00 Pet minut humorja
16.40 Zvočni portret
17.40 Ljudje med seboj
17.50 S pevcem
18.00 Iwon Mojerjem
18.40 Popek slovenskih avtorjev
23.15 Za ljubitelje jazz-a

Drugi program

9.00 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.30 Jugoslovanska narodna glasba
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Razgledi po sodobni glasbi
23.25 Naši novi posnetki iz zagrebske produkcije
23.55 Iz slovenske poezije

Drugi program

9.00 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.30 Jugoslovanska narodna glasba
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Paul Hindemith: Koncert za klarinet in orkester (stereo)
21.00 Sodobni literarni portret
21.20 Riccardo Zandonai: odlomki iz operice Francesca
14.00 Borci naših pred mikrofonom
15.40 Tipke in godala
16.00 Pet minut humorja
16.40 Zvočni portret
17.40 Ljudje med seboj
17.50 S pevcem
18.00 Iwon Mojerjem
18.40 Popek slovenskih avtorjev
23.15 Za ljubitelje jazz-a

Drugi program

9.00 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.30 Jugoslovanska narodna glasba
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Paul Hindemith: Koncert za klarinet in orkester (stereo)
21.00 Sodobni literarni portret
21.20 Riccardo Zandonai: odlomki iz operice Francesca
14.00 Borci naših pred mikrofonom
15.40 Tipke in godala
16.00 Pet minut humorja
16.40 Zvočni portret
17.40 Ljudje med seboj
17.50 S pevcem
18.00 Iwon Mojerjem
18.40 Popek slovenskih avtorjev
23.15 Za ljubitelje jazz-a

Drugi program

9.00 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.30 Jugoslovanska narodna glasba
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Paul Hindemith: Koncert za klarinet in orkester (stereo)
21.00 Sodobni literarni portret
21.20 Riccardo Zandonai: odlomki iz operice Francesca
14.00 Borci naših pred mikrofonom
15.40 Tipke in godala
16.00 Pet minut humorja
16.40 Zvočni portret
17.40 Ljudje med seboj
17.50 S pevcem
18.00 Iwon Mojerjem
18.40 Popek slovenskih avtorjev
23.15 Za ljubitelje jazz-a

Drugi program

9.00 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.30 Iz glasbenih sol
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Iz repertoarja Komorne zborna RTV Ljubljana
11.03 Promenadni koncert Kmetijski nasveti
12.10 Popek brez besed
13.30 Zvoki orkestra in zborov
14.10 Skladbe za mladino
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 Narava in človek
17.20 Slovenski koncertni umetniki
18.05 V torek na svidjenje
18.35 Lahke note
19.40 Minute z ansamblom Slavka Žnidaršiča
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Slovenska zembla v pesmi in besedi
20.30 Radijska igra – Rolf Schneider: Slovo od Sundheima
21.31 Zvočne kaskade
22.20 Po sledje Bachovega primka
23.05 Literarni nočturno – Afriške ljudske

Drugi program

9.00 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.30 Iz glasbenih sol
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Promenadni koncert Kmetijski nasveti
12.10 Popek brez besed
13.30 Zvoki orkestra in zborov
14.10 Skladbe za mladino
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 Narava in človek
17.20 Slovenski koncertni umetniki
18.05 V torek na svidjenje
18.35 Lahke note
19.40 Minute z ansamblom Slavka Žnidaršiča
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Slovenska zembla v pesmi in besedi
20.30 Radijska igra – Rolf Schneider: Slovo od Sundheima
21.31 Zvočne kaskade
22.20 Po sledje Bachovega primka
23.05 Literarni nočturno – Afriške ljudske

Drugi program

9.00 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.30 Iz glasbenih sol
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, vmes ob
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Promenadni koncert Kmetijski nasveti
12.10 Popek brez besed
13.30 Zvoki orkestra in zborov
14.10 Skladbe za mladino
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 Narava in človek
17.20 Slovenski koncertni umetniki
18.05 V torek na svidjenje
18.35 Lahke note
19.40 Minute z ansamblom Slavka Žnidaršiča
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Slovenska zembla v pesmi in besedi
20.30 Radijska igra – Rolf Schneider: Slovo od Sundheima
21.31 Zvočne kaskade
22.20 Po sledje Bachovega primka
23.05 Literarni nočturno – Afriške ljudske

kino

Kranj CENTER

14. novembra danski barv. erot. AVTO CESTA V POSTELJI (ni primeren za otroke) ob 16. in 20. uri, amer. barv. LJUBLJANA IN OSTALI TUJCI ob 18. uri za Filmsko gledališče

15. novembra danski barv. erot. AVTO CESTA V POSTELJI ob 16., 18. in 20. uri (ni primeren za otroke), premiera amer. barv. krim. LOV ob 22. uri

16. novembra japon. barv. risani OBUTI MAČEK ob 10. uri, danski barv. erot. AVTO CESTA V POSTELJI (ni primeren za otroke) ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. akcij. KUNG FU – ZELENI OBAD ob 21. uri

17. novembra amer. barv. krim. LOV ob 16., 18. in 20. uri
Kranj STORŽIČ

14. novembra amer. barv. krim. SUPER POLICAJ ob 16., 18. in 20. uri

15. novembra amer. barv. risani VESELE ZGODBE ob 10. uri, amer. barv. krim. SUPER POLICAJ ob 16. uri, amer. barv. drama REŠITE TIGRA ob 18. uri

16. novembra amer. barv. krim. SUPER POLICAJ ob 14. in 16. ur, amer. barv. drama REŠITE TIGRA ob 16. ur, premiera jug. barv. HITLER IZ NAŠE ULICE ob 20. ur

17. novembra danski barv. erot. AVTO CESTA V POSTELJI ob 16., 18. in 20. uri (ni primeren za otroke)

Tržič

14. novembra amer. barv. vestern RDEČI OBLAK NAD RIATOM ob 18. in 20. uri

15. novembra franc. barv. akcij. SKRIVNOST ob 18. in 20. uri

16. novembra amer. barv. akcij. STRELNA LINIJA ob 15., 17. in 19. ur

17. novembra amer. barv. vestern RDEČI OBLAK NAD RIATOM ob 18. in 20. ur

Cerkle KRVAVEC

Madeži, madeži

Madeže od kave odstranimo: z belega blaga, ki ga ne smemo kuhati, speremo madeže s kislo vodo.

Od šminke: z mlačno vodo in milom.

Od cigaretnegog ogorka: če je cigareta le oplazila obleko, madež odstranimo s čisto vodo, ki smo ji dodali malo soli. Pomaga pa tudi pivnanje madeža z vato, namočeno v kislo vodo.

Od voska: strdek odstranimo z nožem, nato pa se madeža lotimo s pivnikom in mlačnim likalnikom.

Od trave: vroči vodi primešamo malo alkohola in amonijaka.

Od laka za nohte: strjen lak odstranimo z acetonom, vendar ne na sintetičnem blagu.

Od čaja: z ostankom limone.

Od piva: z malo mlačne vode, in to takoj.

Madeže najlaže in popolnoma odstranimo, če se jih lotimo takoj. Zastaranih madežev pa se lotevamo z raznimi pripravki, ki pa nam večkrat povzroče še dodatno škodo, saj se v blagu pojavi razni kolobarji in razbarvane površine. Sredstvo za odstranjevanje najprej preizkusimo na kakem skritem kosu obleke. Madež čistimo tako, da obleko položimo na mizo, pod madež pa damo večkrat preganjeno čisto kropo, ki bo vpijala umazanijo, ki jo mehčamo s čistilnim sredstvom. Previdno drgnemo madež od zunaj navznoter, da ne dobimo neprijetnega kolobara. Navadno moramo čiščenje ponavljati večkrat.

Zelo topel in povsem po modi je takle malo daljši pulover s širokimi rokavi. Pod prsimi ima droben vzorec, ki se ponovi tudi na rokavih. Koničast izrez je primeren za nosenje srajčnih bluz.

marta odgovarja

Vera iz Kranja -
Stara sem 19 let, visoka 162 cm in tehtam 57 kg. Iz debelejšega košmatenega blaga (tweed) bi rada imela zimski plašč. Svetujte mi, prosim, model.

Marta - Plašč je enostaven, dolg čez kolena, zapečna pa se v eno vrsto. Ovratnik ni prevelik, ima raglan rokava in dva žepa. Krojen je le malo navzven.

Lovorov list

Lovorove liste dobro poznamo, saj to začimbo zelo pogosto in skozi vse leto v kuhinji tudi uporabljamo. Lovorika raste v sredozemskih krajinah in tudi ob naši obali. V trgovini dobimo že sušene liste: najboljši so temno zeleni in celi, rumenkasti in razkosani so slabše kvalitete.

Lovorov list je močna začimba, zato ga uporabljam previdno. Vzamemo pol lista na pol litra tekočine ali na kilogram mesa ali rib. Liste lahko posušimo tudi sami. Sušimo samo liste, brez pečljev ali celo vejice. Sušimo v hladnem in zračnem prostoru nekaj dni. Hranimo jih v neprodušno zaprti posodici.

Lovorove liste dodajamo nekaterim juham kot je fižolova in krompirjeva, pa tudi v srbskem pasulju ne manjka, v kakih drugih enolomčnicah, v ragujih, pikantnih mesnih omakah, pri ribah in divjačini. Uporabljam ga tudi v ribjih marinadah in pri vlaganju zelenjave ter pri pripravljanju različnih jedi iz divjačine.

Masaža

Nekateri ljudje imajo že po naravnobnejšo cirkulacijo krvi, katere nevšečnosti se kažejo s hladnejšimi dnevi. Takrat nas neprestano zebe, izgubimo zdravo barvo lic, koža je bleda, celice se počasneje obnavljajo, presnavljanje v telesu je počasno, razpoloženje pa v bližini »ledišča«.

Masažo potrebuje telo, kadar se pravljamo na kak večji napor ali pa hočemo odstraniti posledice kakega napora ali pa smo enostavno psihično ali fizično utrujeni. Strokovno masažo danes dobimo lahko v kozmetičnih salonih, v hotelih, kjer imajo bazene, ali pa v športnih objektih. Lahko pa se masiramo tudi sami doma s frotirko, žimnato krtačo, s trakom ali rokavico iz sisala. To so sama preprosta, a učinkovita sredstva, s katerimi dosežemo, da se mišice pod kožo in sama površina kože bolje prekrvavijo, s tem se celice hitreje obnavljajo, poveča se vrehranjenost kože. Skratka, polepšamo se, bolj zdravi smo.

Neke vrste masaža je tudi tuširanje. Opravljamo ga lahko zjutraj ko vstanemo, saj je odlično sredstvo za dokončno prebujanje ali pa zvečer po večernem čistilnem kopanju. Tuširamo se najprej s toplo vodo, nato z mlačno, nato spet s toplo in končamo z mrzlo. Izmenjava tople vode s hladno širi in krči žile in jih spodbuja k dovajaju krv. Obrišemo se s frotirko. Ni vseeno, kje se začnemo brisati. Obrišemo z grobo frotirko najprej prste na rokah, nato nadaljujemo proti ramu, in sicer najprej desno, nato še levo roko. V krožnih gibih nadaljujemo na prsnem košu. Nato začnemo pri nogah, spet najprej prste desne noge, nato leve do stegen, nadaljujemo spet s krožnimi gibi po trebahu. Hrbet masiramo tako, da primemo dva konca brišače in jo premikamo sem in tja, prav tako križni in ledveni del hrba. Za tako masažo velja, da masiramo v krogih vedno od zunanjih delov telesa proti srcu, nikoli obratno.

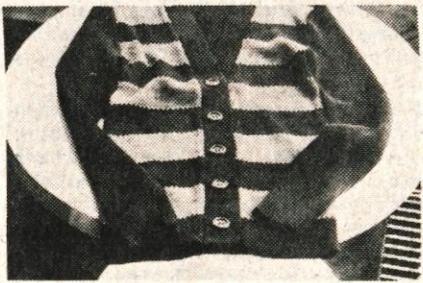
Potrebujemo: pol kg riža, sol, četrt kg gob, olje, 1 majhno čebulo, četrt kg graha iz konzerve, 5 dkg masla.

Riž z gobami in grahom

Zavremo 2 litra slane vode, stresemo vanjo riž in ga kuhamo 15 do 17 minut. Preljemo ga nato z mrzlo vodo in dobro odcedimo. Na olju prepražimo čebulo in dodamo gobe, nato pa še grah. Oboje primešamo rižu. Pekač namastimo z oljem in stresemo vanj pripravljen riž, lahko že nekaj ur pred kosišlom, saj jed lahko počaka na hladnem. Nato segrejemo pečico na 200 stopinj in jed pečemo pol ure: jed pred pečenjem potresemo s kosmi masla. Po 15 minutah pečenja riž previdno zrahljamo z viličami in pečemo do konca.

Če se je november začel hladno in z dežjem, ki že diši po snegu, še ni, da bi kar naprej objokovali tople jesenske dni, ki so za nami. Ne zasedimo se v toplih centralno ogrevanih sobah. Vsak dan pojdimo na sprehod, pa če vreme še tako nagaja. Topla nepremočljiva obutev, primerna obleka in dežnik ali pelerina nas bodo obvarovali hladu in vlage. Na obraz pa nanesimo plast mastne kreme.

Zadnji ALMIRIN model tanjše ženske jopice so spet poživile črte. V modri, zeleni, bordo, rjasti in rjavi barvi se dobe v njihovi prodajalni v Radovljici.

Cena: 224 din

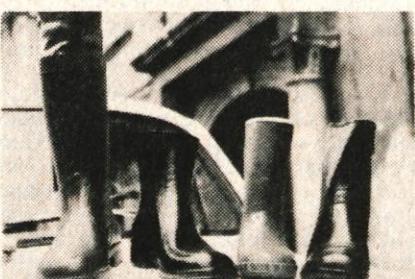
Iz čiste runske volne je tale moderno ohlapen model ženskega plašča. V opečato rjavi in sivi barvi se dobi v Murkini MODI v Radovljici. Vprašajte za model VALENTINA. Velikosti: 38 do 44.

Cena: 1699 din

Kvalitete teflon posode so našim gospodnjem že dobro poznane. Te dni so dobili v MURKINEM ELGU v Lescah iz Italije komplekte teh posod s pokrovkami v prijetni olivno zeleni barvi. Lahko izbirate med vzorčasto ali gladko posodo.

Cena: 182,80 do 283,80 za kos

Kamniški UTOK je tudi za letošnjo jesen pripravil celo kolekcijo nepremičljivih škorjev za staro in mlado. Novost pa so visoki škorji za lovece, seveda v zeleni barvi. Dobe se v njihovem butiku v Kamniku.

Cena: od 70,20 do 212,80 din

V OBSAVSKIH VASEH

Breg, Jama, Mavčiče, Meja, Podreča, Praše

(7. zapis)

Če se je med Jamo in Prašami muhasta Sava kar precej odmaknila od ceste in napravila jame – police za rodovitne njive, se je še pred Mavčičami s svojo strugo kar nevarno spet približala cesti. Hkrati pa se reka tu že nekako umiri in prehaja v umetno Zbiljsko jezero. Na misel mi pride otožna Kernjakova pesem »Zakaj Dravca več ne šumi...«, ki bi se prav pri Mavčičah dala še drugače zapeti – zakaj Sav'ca več ne šumi...

Pri Mavčičah ali pri Mavčah, v Čirčah ali v Čirčičah? Oboje je prav. Vsekakor sta krajšani krajevni imeni v vsesplošni ljudski rabi. Saj si tudi prebivalci pravijo, da so Mavčani (ne: Mavčičani!) in Čirčani (ne: Čirčičani!). Seveda se moram ravnavati po ustaljeni knjižni obliki – torej pripravovali smo v – Mavčiče.

PARI OBSAVSKIH VASI

Nekaj nenavadnega: vasi na obeh bregovih Save, od Kranja do Smlednika, so si izbrale vsaka svoj par – kar natanko nasproti si stoje: Drulovka – Čirčiče, Breg – Prebačevo, Jama – Žerjavka, Praše – Trboje, Mavčiče – Moše, Podreča – Dragičajna in še Zbilje – Smlednik.

Kateri je bil vzrok tem nenavadnim »vis à vis« naselitvam? Gotovo ni odločalo le ugodno zemljišče, najbrž je bila še kaka posebna povezava med obema bregovoma; vsaj ponekod je utegnil biti to brod, ki je zbral ob svojem (ali nad njim) »pristanišču« prvotne stalne naseljence.

Zdaj smo v Mavčičah, osrednjih in danes največjih vasi na tem odseku desnega savskega brega. – Vedno pa niso bile Mavčiče največje, l. 1869 je bila Podreča znatno večja po številu prebivalcev, šele l. 1880 so Mavčiče prevzele prvenstvo. Zdaj živi v Mavčičah stalno blizu 350 domačinov. Tu je tudi sedež krajevnega urada, v Mavčičah imajo osnovno šolo in zadružni dom za vse območje. Tu obstaja tudi kulturno-prosvetno društvo – saj ima za svoje delo lepe prostore.

Zanimivo dejstvo: kot se nekateri kraji, posebno mesta, iz leta v leto večajo, tako prostorninsko kot po številu prebivalstva, takoj cela podeželska področja v teku stoletja niso nakazala nobenih posebnih zvezčav. Za primer, področje vseh vasi, ki jih obravnavajo ti zapisi, je imelo l. 1869 le 99 manj prebivalcev kot jih ima danes.

PO JENKOVIH STOPINJAH

Skoro v vseh teh obsavskih vaseh naletimo na to ali ono, kar je v zvezzi s pesnikovim rodom.

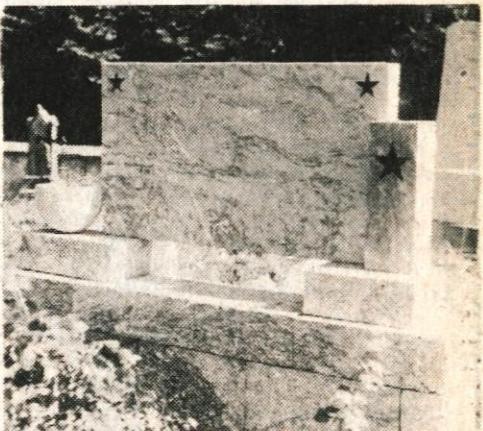
Tako stoji v Mavčičah (št. 12) hiša, ki si jo je zgradil Jože Jenko, pesnikov oče, l. 1885 za sebe in za hčerko Mino, ki mu je stregla do smrti.

Potem je na mavškem pokopališču tudi grob staršev Simona Jenka: očeta Jožeta in matere Mine. Oče je umrl l. 1892, mati pa l. 1873. – Grob je ohranjen – saj pesnikov rod še živi v številnih pranečakih in prapra-nečakih. No, tudi na mavškem nagrobniku Jenkovih je vklesano tako ime: Jože Jenko, roj. 21. 3. 1878 – umrl 25. 7. 1955; to je bil sin pesnikovega brata Lovrenca, ki je postal na kmetiji v Prašah. Po njem ima ta dom ime »pri Lovrenčku«.

SAVEL-PAVEL

Znan rek za človeka, ki se »spreobrene«, ki svoje dotedanje mišljenje spremeni. »Iz Savla je postal Pavel.« Razlagu dobimo v svetopisemski zgodbi:

Gorečnik judovskih postav in vnet priča farizejem je Savel iz dna srca štirlj in

Partizanski nagrobnik v Mavčičah

preganjal mlado cerkev Kristovo. Navzoč pri kamenjanju sv. Štefana se veseli, da bodo sčasoma potrebljeni vsi kristjani. Iznenada pa se trdorsčni vojščak zave, kako napak je vse doslej ravnal. Kar je poprej sovražil, sedaj ljubi. Izpreobrnil se je, pravi pobožna legenda. Nič več ni prelival krvi, pričel se je boriti z uma svitlim mečem – znal je namreč sukati tudi pero. In iz nekdanjega trdega vojaka je postal znan cerkveni mislec in učenjak – sv. Pavel.

No, to zgodbo sem povedal zato, ker je farna cerkev v Mavčičah posvečena prav temu svetniku. In tudi farno žegnanje je posvečeno dnevu Savlove spreobrnitve, 25. januarju.

Mavško cerkev omenja listina že l. 1444. Zgradba je bila prvotno gotska; zdaj, po obnovitvi l. 1826, pa kaže njenovo vnanje in notranje lice baročni stil ali slog.

DVE ZGODBI

Scerkvio v Mavčičah sta povezani dve zgodbi – ena bridka, druga pa bolj šegava.

V noči, 27. julija 1766, ob deseti uri zvezcer, je strela udarila v zvonik. Vse je zgorelo, le goli cerkveni zidovi so ostali. Zvonovi so se v vročini stalili, cerkovnika pa je strela ubila.

Eden od duhovnikov, ki so službovali v Mavčičah, Primož Kuralt, je več let prijazno nagovarjal vaščane, naj si zgradi novo cerkev. Stara da je premajhna pa tudi zidovi niso več prav trdnji. K zidavi pa ljudi ni in ni mogel pripraviti. Zato se je zatekel k zvijači: cerkev je dal znotraj vso podpreti z lesenimi gredami in stebri. Potem pa je povabil škofa, naj si njegovo cerkev ogleda. Seveda se je škof začudil tolikerim podpornikom v cerkveni notranjsnosti. Brž zaukaže prisotni sošeski, da si zgradi novo cerkveno stavbo. Ker sicer ne bo več namestil v Mavčičah nobenega duhovnika! No, krotki Mavčani so potem res poprijeli za delo in l. 1826 je bila nova cerkev dograjena (le strop in prezbiterij – svetišče sta ostala od prej).

SPOMENIK NOB

Res dostenjno slave v Mavčičah spomin na padle borce za svobodo. Postavili so kar dva umetniško izdelana spomenika, enega pred zadružnim domom, drugega na pokopališču. Na tem so vklesana imena enajstih padlih domačinov iz Podreča, Mavčič in Jame (Franc Jamnik, Jožef Rozman, Jožef Jerala, Dominik Jerala, Jožef Rozman, Lovro Narobe, Rudolf Zevnik, Rudolf Bohine, Anton Taškar, Štefan Habat in Valentin Kalan).

«Slovene nadaljevalci»

NA ROBU

Prišlo je torej do takih sporov, da je posegel vmes njen brat in me neki dan, ko sem pozno zvečer prihajal z dela, napadel s sekiro pred vhodom v stanovanje. Takrat me je zelo hudo ranil po glavi in sem imel dve hudi krvavitvi, pretres možganov in hude krvavitve na glavi. Na ljubljanski kirurški kliniki so me rešili po hudi agoniji več dni. Kaznovan je bil z dvema letoma zapora. Zdravil sem se v mentalno psihiatričnem laboratoriju v Polju. Sedaj premišljujem, kako sem uspel biti tisti dve leti zakona sploh trezen. Delal sem v majhni pekarni, kjer je bilo zaposlenih le nekaj pekov, točno štirje izučeni peki z mojstrom in en vajenec. Pri delu sem že od začetka bil vzoren in sem se gnal, da bi več zaslužil, saj žena ni bila zaposlena in je dobivala le nekaj tisoč din invalidnine zaradi bolezni na pljučih. Potem po najini poroki pa so ji tudi to vsoto odvzeli.

Pozneje ni mogla dobiti takega dela kot bi ji ustrezalo po več letih bolezni. V družini smo živeli širje ljudje, t. j. tašča in moja žena, najin komaj rojeni sin Božidar in jaz. Delo v mojem poklicu je bilo vedno le ponoči in jaz, kot mlad človek, komaj poročen, sem želel biti pri svoji mladi ženi, pa sem moral vse noči delati. To ni bilo všeč tudi moji ženi. Prej na to nisva mislila, pozneje je bilo že prepozno.

Poiskala si je družbo znancev in kolegov, jaz pa sem bil iz dneva v dan bolj ljubosumen. Vsega bi več ne znal opisati, kako je bilo takrat hudo. Zaradi ljubosumnosti sem bil celo bolan in ves živčen. Je bila to posledica tistih dveh let v zaporu ali pa mi je to bilo že v krvi? Če imaš tako rad žensko kot sem imel jaz svojo ženo in moraš vse noči delati, ona pa sameva v postelji in vzdihuje po tebi, ali gre celo z drugimi ven, potem skoraj ne gre brez ljubosumnosti. Vendar je bila moja ljubosumnost že skoraj bolezen.

Že po tem, da nekaj let po ločitvi sploh nisem hotel pogledati nobene ženske, se vidi, da sem imel svojo ženo močno rad in se drugič sploh ne bi poročil, če me ne bi prepričali bratje in sestre ter mati, ki mi je sedanj ženo celo na dom pripeljala. Po ločitvi sem se zaposli in naselil v Ljubljani, ker na Raketu nisem mogel ostati v bližini svoje ločene žene in človeka, ki mi je hotel vzeti življenje.

Tisto o naselitvi v Ljubljani je sicer bolj žalostno in megleno, saj si v tem našem glavnem mestu nisem uspel najti celo po dveh letih primerne sobe. Stanoval sem po bunkerjih in mitnicah. Tako da sem potem kaj kmalu zlezel v alkoholizem. Hodil sem v nočne šihte ali pa sem bil v bolniški, kar sem tistikrat pogosto bil, ker sem imel težave z glavo in vrtoglavico, pa tudi hudo nespečnost sem imel ves čas po poškodbi. Ko pa sem delal, sem le ponoči in tako nisem mogel nikoli zaspasti podnevi več kot dve do tri ure, saj sem stanoval v prostorih, kjer je bilo dosti mladih ljudi in so bili podnevi vsi doma, ko bi jaz moral spati.

Tako sem pač raje zahajal v gostilne, če nisem mogel spati. Z mojim zdravjem je bilo čedalje huje, saj takrat sploh ne bi smel piti, že zaradi poškodbe na glavi ne. V Ljubljani sem popival celo med delom in sem imel že kmalu težave z nadrejenimi, ki so me opozarjali na vinjenost pri delu. Tako sem moral zapustiti podjetje zaradi alkoholizma. Sicer sem sam odsel, toda v trenutku, ko so me že menili naslednji mesec odpustiti. Tudi pri popivanju po gostilnah sem imel že več sporov s sopivci in znanci, tudi do pretegov je prišlo.

Ker sem bil slabih živcev zaradi poškodbe na glavi in stalnega nočnega dela pa slabega spanja, me sodniki dejansko niso nikoli kaznovali. Vedno so me rešili zdravnik oz. je na kaznovanje vplivalo moje zelo slabo zdravstveno stanje, saj sem dosti časa bolehal in delal samo po štiri ure, vmes pa popival in si še bolj kvaril zdravje in živce. Vendar kot rečeno, sem imel kar naprej razprave pred sodnikom za prekrške in na rednem sodišču. Vse to me je še bolj sekiralo in sem po navadi potem še bolj pil in sem bil za delo potem še bolj slab. Pa tudi sicer sem se vedno preprial s sodelavci v tako nikjer nisem bil priljubljen. Ni čudno, da se nihče ni zame potegnil, ko sem naredil kakšen pivski izpad ali delal pijan.

Sedaj, ko bolj globoko razmišljam, kako je bilo takrat z menoj, se čudim, kako sem sploh ostal živ, saj sem bil večkrat tudi povzročitelj prometnih nesreč. Vozil sem se z mopedom po mestu, in to po navadi vinjen, ali pa s kolesom ponoc brez luči in po sredi ceste. Mrtvih sicer ni bilo, vendar sem imel večkrat polomljena rebra, noge in roke pa tudi drugih poškodb je bilo zaradi moje pijače in neprevidne vožnje. Tudi na delu sem postal bolj površen.

Po poškodbi na glavi in po vse večjem pitju alkohola v Ljubljani sem se čedalje bolj počutil zapostavljenega. Misil sem si, da mi vsi delajo krivico, bil sem tudi osamljen in sploh nesrečen, ker sem še vedno obžaloval zgubljeno in ljubljeno ženo in se boril z željo, ali bi sploh še poskusil navezati stike z drugo žensko, saj sem žensko čedalje bolj pogrešal. Čeprav je bilo v naši družini dosti prepirov, ker je bil oče dostikrat pijan,

smo bili otroci pošteno vzgojeni. Zato je skrbela naša dobra in uboga mati pa tudi oče vzgoje klub alkoholizmu ni povsem opustil. Učila sta nas, naj bodo pošteni ljudje in ne smemo nikoli lagati, pa tudi če resnica še tako hudo болi. Tega nauka sem se ves čas držal in mi je žal dostikrat škodoval. Svojim sodelavcem sem vse iskreno povedal o svojem življenju in potem so se iz mene celo norčevali.

Izkrenost sem uporabil tudi pri navezovanju stikov z ženskami. To pa ni bilo prav, saj me takega potem nobena ni marala, vsaj kar je bilo v redu deklet. Dobil sem le slabe in potem sem bil zelo razočaran in sem se še bolj vdajal v alkoholizem. Saj sem imel po navadi tako žensko, ki ji je šlo samo za denar in goli seks. To pa me je strašno užalilo in sem potem začel ženske sovražiti, nisem pa pomislil, da niso vse take. Potem sem bil zopet več kot dve leti brez ženske, saj sem čedalje bolj mislil, da zame ni več prave ženske na tem svetu.

Vse te težave v zvezi z mojim življenjem in delom v Ljubljani so prišle po dveh letih in pol dela v Ljubljani do krize in sem zgubil že dve službi, saj sem precej pil in bil dosti v bolniški in so me nadrejeni začeli kritizirati. Tega pa nisem prenesel in sem zapustil delo in življenje v Ljubljani. Šel sem na delo v Radovljico. Tu sem začel delati 1. 5. 1961. Podjetje mi je pre skrbelo stanovanje. Tudi sodelavci so bili razumevajoči in bolj meni pogodu, ali kakor bi dejal so prisluhnili mojim težavam in so mi obljudili, da će bom priden delavec, se bo vse lepo uredilo. To pa je bilo takrat zame kot mana z neba. Saj sem se začel lepše obnašati in sem tudi malo manj pil oziroma sploh ne med delom. Začel sem bolj razmišljati o mojem zavoženem življenju v Ljubljani in prej na Raketu. Razmišljaj sem tudi o svoji pomanjkljivi izobrazbi. Predvsem pa sem se bal, da bi med takov redu sodelavci povzročil pivske izpade in pretepe. Ljudje in sosedje ter sodelavci so se mi tod zdeli bolj kritični in kakor bi dejal bolj pošteni.

Prvo leto dela in bivanja v Radovljici torej nisem popival. Želel sem se malo izobraziti in si svoje zavoženo življenje popraviti. Zato sem se že prvo jesen vpisal v ekonomsko srednjo šolo (večerno) v Radovljici. Sprva je to šlo bolj z muko, saj sem precej pozabil zaradi let in tudi mi je že močno uničil možgane alkohol pa nočno delo ter poškodba na glavi. V šolo sem hodil med vojno, ko so nas učili samo nemški učitelji, in še to bolj vojaške pesmi in nemško zgodovino. Za slovenščino in druge predmete pa smo bili otroci tedaj zelo prikrajšani in še za marsikaj drugega. Ko pa sem hodil od 1947. do 1950. leta v strokovno vajeniško šolo, so nam dosti spregledali zaradi predizobrazbe in tudi zaradi dejstva, da sem takrat bil mladinski funkcionar, predsednik aktivna na šoli, član komiteja ljudske mladine v Kočevju, po navadi tudi odbornik v sindikatu in nekajkrat tudi tajnik ali predsednik v podružnici sindikata. Tako so mi pač profesorji in predavatelji šli na roke pri oceni v matematiki in pa slovenščini, kjer sem takrat zelo težko izdeloval.

Stalno nočno delo, posledice poškodbe na glavi in vsakodnevno poslušanje predavanj, tudi po šest ur dnevno, domače naloge in pomanjkanje spanja – počitka pa je bilo zame pretežko. To se je videlo že po končanem prvem letniku ESS. Imel sem skoraj same slabe ocene, čeravno sem prvi razred izdelal, vendar sem kmalu zbolel na živcih in drugje. Leta 1962 so me dali zdraviti zaradi živčne izčrpnosti v bolnico Vojnik pri Celju.

Tako sem moral na svojo žalost prekiniti šolanje, v podjetju pa tudi niso bili zadovoljni, da so tako kmalu zgubili delavca. Ko so me po končanem zdravljenju, ki je kar dobro uspelo, odpustili iz bolnice, sem bil dolgo v bolniški doma. To pa ni bilo preveč dobro zame, saj sem samoto zelo težko prenašal. Te samote nisem znal drugač izkoristiti kot da sem začel zopet hoditi na popivanje po gostilnah. To pa je bilo najslabše, kar sem tedaj počel. Saj mi je alkohol še bolj škodil kot prej. Popival sem ter se družil s kroničnimi pijanci in sploh z ljudmi, ki so bili razočarani in zagrenjeni kot sem bil sam. Tako sem zopet duševno precej iztiril, saj sem se prej že precej razgibal s šolanjem in si pridobil malo znanja. Po nekajmesečnem pitiju je vse to šlo nekam v pozabovo. Ko sem zopet začel piti, so se pri meni ponovno pokazale vse one slabe lastnosti kakor prej.

Začel sem se prepirati s sodelavci, hoditi vinjen na delo, tudi me je že kaznoval sodnik za prekrške zaradi nočnega razgrajanja in grdega obnašanja v vinjenosti proti milicišnikom. Tod me ni ščitil noben zdravnik kot v Ljubljani. Tu in ob tem času so se začeli moji dolgotrajni poskusi samomorov. Nekega dne, kmalu potem, ko sem se vrnil iz Vojnika, me je v treznom stanju napadel občutek velike žalosti, osamljenosti in groznega obupa. Takrat je bila pri meni moja pokojna mati, ki je prišla, da bi mi stregla in mi sploh pomagala. Mater sem imel nadvse rad in mislim, da ni lepše in večje ljubezni na tem svetu kot je ljubezen do matere. Jaz sem svojo tako ljubil tista leta, da bi celo umrl, če je ne bi imel ob sebi vsaj takrat, ko sem prišel iz bolnice in sploh ves čas po ločitvi s prvo ženo.

(Se bo nadaljevalo)

Zdravljeni alkoholik

Nekdanji grad Turn po obnovi zdaj že na zunaj kaže, da je postal bivanje oskrbovancev v njem boljše in prijetnejše. — Foto: F. Perdan

Polepšani grad Turn

Obnovljeni prostori doma oskrbovancev v Preddvoru

»Ne bi verjeli, toda naši oskrbovanci so govorili — gremo domov, ko smo jim povedali, da se spet selimo iz hotela na Smarjetni gori,« je povedal direktor Doma oskrbovancev v Preddvoru ing. Franc Bežovšek. »Po enajstih mesecih začasnega bivanja v hotelu, kjer smo bili kljub vsemu dokaj na tesnem, smo res imeli vsi občutek, da se vračamo domov.«

Kot je znano, so konec lanskega leta začeli popravljati stavbo Doma oskrbovancev v Potočah pri Preddvoru, saj je grad Turn, v katerem je že vsa leta po vojni dom oskrbovancev iz kranjske občine, zoh časa tako načel, da je postajalo bivanje v njem iz leta v leto nevarnejše. Nekaj let se je sicer o tem, da bi bilo treba dom popraviti, le govorilo, saj ni bilo vedno dovolj denarja, lani pa so dela s pomočjo sredstev iz sklada za adaptacijo socialnih domov v Sloveniji in drugih sredstev vendarle stekla.

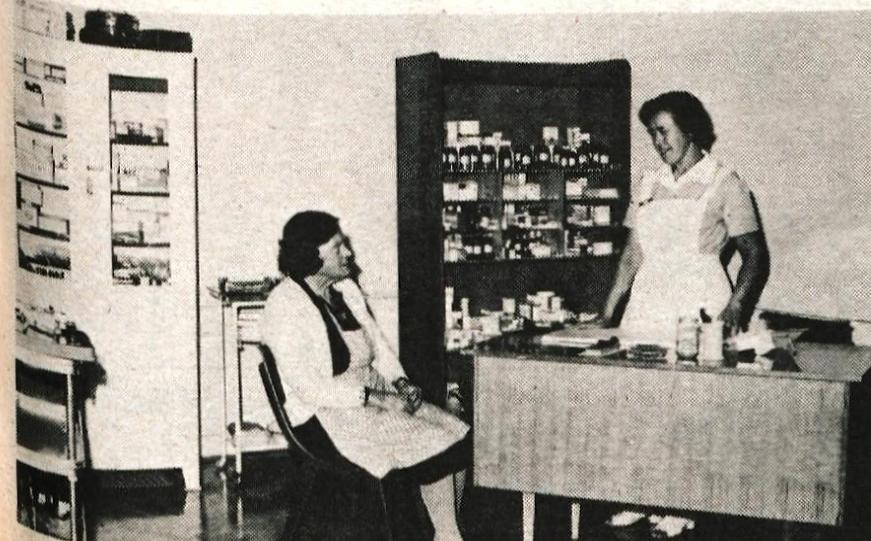
»Zdaj so stropi v prvem in drugem nadstropju končno zamenjani in trdno zgrajeni, tako da bomo mirno hodili pod njimi,« je povedoval direktor Bežovšek. »Okoli 400 let star tamovi v stropu so bili namreč že tako načeti, da bi se stropi po mnenju zavoda za raziskavo materiala, ki jih je pregledal, lahko hipno sesuli v spalnice naših oskrbovancev. Na srečo smo lahko prej začeli popravljati. Obsežna dela v našem domu, ki so trajala skoraj vse leto in še povsem niso zaključena, pa niso imela le ta namen; obenem so se tudi izboljšali bivalni pogoji naših oskrbovancev. Po zakonskih predpisih moramo namreč zagotoviti oskrbovancem v socialnih domovih določen standard. Doslej pa smo imeli tudi sobe, v katerih je bilo tudi po 14 ležišč. Zdaj smo jih

pregradili, tako da imamo tudi eno- in dvoposteljne sobe, največje sobe pa bodo imele po pet ležišč. Razen tega imamo sedaj sodobno kurilnico, nove sanitarije, prav tako pa je popolnoma novo tudi ostrešje. Nekdanje neuporabno podstrešje smo predelali in zdaj so tu sobe za naše osebje, začasno pa smo vanje namestili še oskrbovance. Zdaj po preureditvi je v domu namreč manj prostora, kar je seveda šlo na račun višjega standarda: sedanjih 60 mest je vsekakor premalo, zato smo naše oskrbovance še malo utesnili, saj jih imamo v domu 97. Že prihodnji teden pa bomo v neposredni bližini zasadili prvo lopato za gradnjo stanovanjskega dela za dodatnih 70 ležišč, tako da bomo že v jeseni drugo leto imeli vsega skupaj 140 ležišč. Sedanja investicija nas je z opremo vred veljala okoli 8 milijonov novih din, sredstva za gradnjo novega stanovanjskega dela pa so tudi že zagotovljena.«

Nekdanji grad zdaj že tudi na zunaj kaže lepo podobo. Ko bo dokončna adaptacija doma končana v avgustu prihodnje leto, bodo resnično pogoji bivanja oskrbovancev na dostojni višini, pogoji dela sedaj 23-članskega kolektiva, ki je selitev v hotel in pa vse težave s spremenjenimi pogoji dela potrežljivo prenasal, povsem drugačni. »V soglasju s komisijo pri republiškem komiteju za zdravstvo in socialno varstvo bomo ta vmesni čas do jeseni prihodnjega leta sicer še malo na tesnem, a bomo vsi skupaj prestali te mesece potrežljivo, saj je izboljšanje pogojev bivanja pri nas tukaj pred dokončno rešitvijo. Zaradi večjih stroškov poslovanja smo morali zvišati tudi oskrbnino, in sicer na 87 din in pa 104 din na dan za nepokretne oskrbovance.« L. M.

Preurejena jedilnica med obroki sicer sameva, vendar pa bo v njej, ko bo do kraja urejena, še čajna kuhinja in ko bo tu še barvni TV sprejemnik, dario občinskega sindikalnega sveta Kranj, verjetno veliko bolj živahno ob vsaki uri dneva. — Foto: Perdan

Starost s svojimi tegobami zahteva, da je zdravniška pomoč zelo blizu. Dom oskrbovancev Albina Drolca v Preddvoru ima svojo ambulanto, v kateri dva krat na teden ordinira zdravnik. — Foto: F. Perdan

Da bo kostanj držal do pomlad

Zamrzovalne skrinje prijateljice gospodinjstva

LTH *

nemu kostanju dodamo sladko stepeno smetano, po okusu pa še dodatno sladkamo. Sladico lahko tudi glaziramo. S tako kremo polnilo tudi pecivo, na primer princes krofe itd.«

»In kaj bi še svetovali našim gospodinjam o zamrzovanju v teh dneh?«

»Rekla bi, da naj pripravijo skrinjo za vlaganje kolín. Mogoče jo je treba očistiti ledu. Preglejte embalažo, če se ni ob premetavanju zavitkov in prestavljanju košaric ranila. V takem primeru potegnite čez novo vrečko, ali pa živilo porabite.«

Če imate na vrtu še lep drobnjak, ga porežite in zamrznite, Prav tako peteršilj, štrajf ali meto.«

Če imate kaj slabih jabolk ali pa se vam zdi, da bodo pričela kmalu gniti, si izdelajte iz njih nar metrov zavitka, ga zamrznite

Se o embalaži je dala Ela nasvet: po njenem mnenju so z embalažo za zamrzovalno skrinjo najbolje založeni v Murkinem ELGU v Lesčah, kjer dobite vse od navadnih vrečk do alu fix posod in košaric.

obiščite — obiščite — obiščite

S
M
U
Č
A
R
S
K
I
S
E
J
E
M

od 13. do 16. novembra

v kulturnem domu France Mrak,
Kokrica pri Kranju

Sodelujeta:

veletrgovsko podjetje Kokra — veleblagovnica Globus in Elan — Begunje

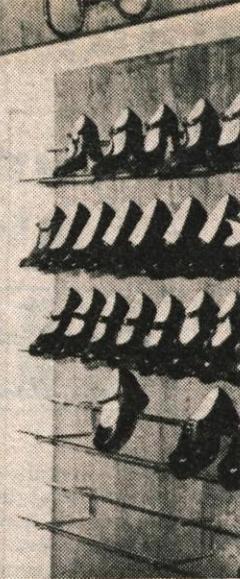
Sejemski program

- prodaja smuči Elan v I. in II. kvaliteti
- prodaja rabljene opreme
- prodaja okovja, palic, sank, smučarskih čevljev in drsalk
- strokovna montaža okovja po 25 din na par
- strokovni nasveti pri izbiri smučarske opreme
- razstava druge smučarske opreme in oblačil
- nagradno žrebanje vstopnic

Sejemski čas

13. in 14. novembra od 15. do 19. ure
15. in 16. novembra od 9. do 19. ure

obiščite — obiščite — obiščite

Kranj dobil novo prodajalno obutve

Kranj — V ponedeljek je na Titovem trgu v Kranju tovarna obutve Astra iz Zagreba odprla novo prodajalno, ki je obenem prva prodajalna te organizacije združenega dela na Gorenjskem. Astra je imela doslej poslovne valnice v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu, Murski Soboti, Ptuju in Hrastniku. Zagrebška tovarna obutve se je že dolgo želela pojaviti na gorenjskem trgu. Obenem pa bo to priložnost seznaniti se z dosežki in izdelki znanih naših proizvajalcev obutve. Pri urejevanju prodajalne sta razen Astre sodelovala še Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj in Servisno podjetje Kranj. Vrednost preuređitvenih del znaša okrog 220.000 dinarjev.

-jk

Razpisna komisija
Združenega zdravstvenega doma
Jesenice n.solo.
Jesenice, Cesta maršala Tita 78
ponovno razpisuje prosto delovno mesto
direktorja zavoda
(ni reelekcija)

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, samoupravnim sporazumom o združevanju in družbenim dogovorom o načelih kadrovske politike v občini Jesenice in občini Radovljici, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da je zdravstveni delavec z visoko izobrazbo in da ima dopolnilno izobrazbo iz organizacije zdravstvene službe;
- da ima najmanj 10 let delovnih izkušenj na področju zdravstvenega varstva;
- da ima moralnopolične kvalitete, organizacijsko poslovne sposobnosti za uspešno vodenje.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Kandidat naj pošlje svojo prijavo v zaprti kuverti z dokazili o izpolnjevanju razpisnih in drugih pogojev, potrdilo o nekaznovanju, potrdilo, da ni v kazenskem postopku, življenjepis z opisom dosedanjega službovanja v 15 dneh od dneva objave na naslov: Razpisna komisija Združenega zdravstvenega doma Jesenice.

Združena podjetja
Fužinar
Ljubljana
TOZD —
Orodno kovaštvo
Poljane nad Škofjo Loko
razglaša prosto delovno mesto
direktorja

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- imeti morajo srednješolsko izobrazbo z najmanj 4-letno prakso na vodilnih delovnih mestih, od tega 3 leta v isti ali sorodni stroki ali
- morajo imeti nižješolsko izobrazbo in najmanj 8 let prakse na vodilnih delovnih mestih, od tega 4 leta v isti ali sorodni stroki.

Ponudbe z dokazili je treba poslati v 10 dneh po objavi odboru za medsebojna delovna razmerja.

Pozor!

Odprta je urarska delavnica na Visokem št. 38.
Popravilo opravim takoj.
Urar Nikolić Jovan

Potrošnike Kranja in okolice obveščamo, da v zimski sezoni prodajamo čreva v naši mesnici v Čankarjevi ulici 7 v Kranju, kjer lahko kupite tudi vse vrste svežega mesa in naše prvovrstne mesne ter suhomesnate izdelke.

Oglasite se in se sami prepričajte! Za nakup se priporoča

Kolektiv
TOZD Klavnice
Kranj

Veletrgovina

ŽIVILA
Kranj

prodaja rabljenih osnovnih sredstev in drobnega inventarja bo v ponedeljek, 17. in 24. nov. 1975, od 12. do 15. ure

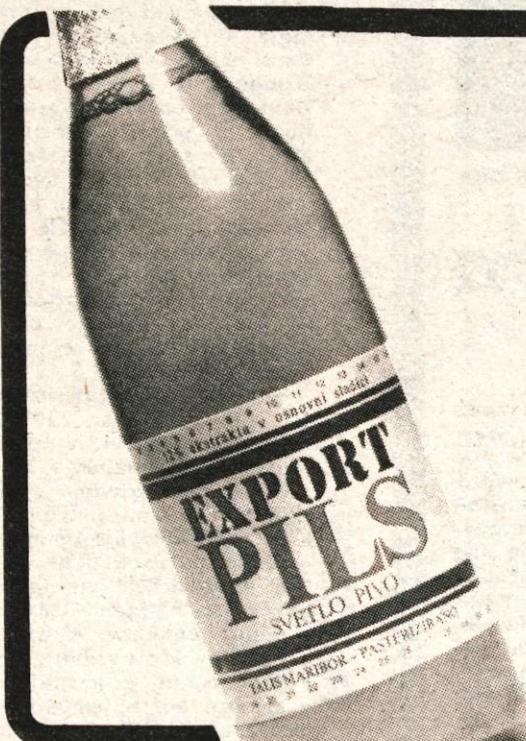
V prostorih mizarske delavnice v Medetovi ulici pri tovarni Sava v Stražišču.

Trgovsko podjetje »Kolesar«

Ljubljana, Titova 23
objavlja prosti delovni mesti za svojo poslovalnico v Kranjski gori 98

1. prodajalca
2. učenca v trgovini

Nastop zaposlitve je možen takoj. Poskusno delo 2 meseca. Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na naslov trgovskega podjetja »Kolesar«, Ljubljana, Titova cesta 23, komisija za medsebojna delovna razmerja v 10 dneh po objavi.

PIVO MED PIVI ČAKA NA VAŠO OCENO

BRUXELLES 1974
AMSTERDAM 1975
PONOVNO ZMAGOVALEC
SVETOVNEGA
IZBORA PIV!
HP TALIS

pural Stanovanjsko strešno okno

PODSTREŠNO
STANOVANJE
NAJ BO
SVETLO IN ZRAČNO

● nerjaveči materiali ● dvojno izolacijsko steklo ● neoporečno tensenje ● preprosto čiščenje ● prilagojeno streham vseh vrst

IZKORISTITE PODSTREŠNE PROSTORE ZA NAJCENEJŠO STANOVANJSKO POVRŠINO

Okna pural lahko kupite v vseh prodajalnah z gradbenim materialom, možnost nakupa s stanovanjskimi krediti

Izdeluje:

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER

VELENJE

neomejena subsidiarna odgovornost
JUGOSLAVIJA
63320 Velenje, Prežihova 3, tel. 850-422

Kokra
KRANJ

Kokra Kranj
Spalnica garant
Pólzela
— petdelna
tovarniški popust

20 %

stara cena:

9349 din

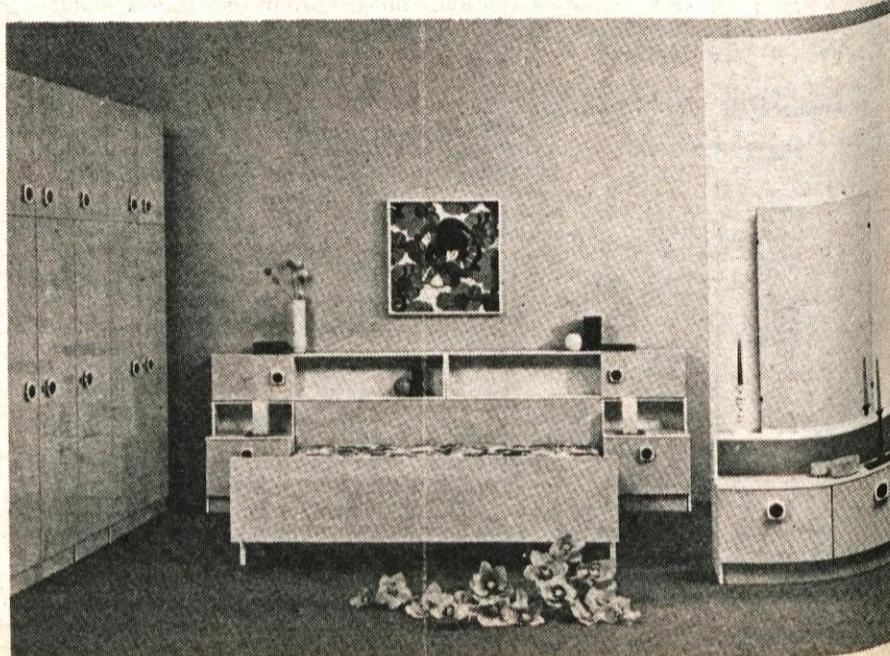
nova cena:

7723 din

v salonu pohištva

veleblagovnice

Globus

Osnovna šola heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču razpisuje prosto delovno mesto blagajnika s polovičnim delovnim časom za nedoločen čas.

Pogoji: srednja izobrazba finančno-ekonomske smeri ali ustrezna nepopolna srednja šola z večletno prakso.

Ponudbe sprejema odbor združenega dela v 15 dneh po objavi razpisa.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam mesec dni staro TELICO od dobre molznice. Podbrezje 34 6147
Prodam KOBILLO, staro 9 let. Meglič Ivana - Maticovec, Podljubelj 63, Tržič 6151
Prodam PLINSKO PEĆ SUPER SER. Luže 11, Šenčur 6173
Prodam droben KROMPIR. Luže 18, Šenčur 6174
Prodam KRAVO simentalko, drugič brejo. Baseliš 9, Predvor 6175
Prodam mlade OVCJAKE in PSICO, staro dve leti. C. na Klanec 20, Kranj 6176
Prodam smrekove suhe DESKE in PLOHE ter težko SVINJO. Menjam kravo za zakol in bika 200 kg, za konja. Sušnik Valentin, Zg. Besnica 14 6177
Prodam BIKCA simentalca za rejo in TELICO. Naslov v oglasnem oddelku 6178
PEĆ na olje, francosko, ALFA POTEZ in dva SODA za olje, ugodno prodam. Rugale, Kranj, Kidričeva 3 6179
Prodam več mesnatih PRAŠČEV. Bajd, Križe 81 6180
Prodam zimska JABOLKA in domaći KIS. Lahovče 42, Cerkle 6181
Prodam suha mehka ali trda DRVA. Srednja vas 10, Golnik 6182
Prodam PRAŠČICA, od 140 do 160 kg težka, in krmilno PESO. Luže 12, Šenčur 6183
POHISTVO - rabljeno, za dnevno sobo, prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan od 8. do 20. ure. Tegovski, Šorljeva 10, Kranj 6184
Prodam PRAŠČIKE, stare 6 tednov. Vovk, Hlebce 14, Lesce 6185
Prodam PRAŠČICA za zakol. Stavetova 8, Črče, Golnik 6186
BETONSKO ŽELEZO in MREŽE, ugodno prodam. Slivnik, Sp. Gorje 17 6187
Prodam devet mesecev brejo KRAVO bohinjko, bo drugič telila. Valant Jože, Bodeščev, Bled 6188

Gorenjska predilnica Škofja Loka

Obveščamo, da je industrijska prodajalna na željo številnih potrošnikov odprta od 3. novembra 1975 vsak dan neprekinjeno od 8.30 do 19. ure ob sobotah od 7.30 do 13. ure.

Prodam KRAVO mlekarico, 7 in pol meseca brejo. Radovljica, Kranjska 17 6189

Prodam KRAVO molznico po četrtem teletu. Oglasite se prihodnji teden od 15. ure dalje v Gorenjo vas, Reteče 25, Škofja Loka 6190

DANES in jutri, 14. in 15. novembra, bom prodajala 6 mesecev stare PUTKE nesnice. Pavlin, Pivka 45, Naklo 6191

Prodam lepo ohranjeno kuhinjsko KREDENCO, MIZO in STOLE. Rogelj, Kranj, Šorljeva 13 6192

Prodam dva PRAŠČICA, 150 kg težka. Velesovo 35 6193

Prodam starejšega KONJA. Breg ob Savi 20, Kranj 6194

Prodam mizarski STROJ EMKO STAR - kombinirka s priključki. Begunje 13 na Gor. 6195

Ugodno prodam POHISTVO za dnevno sobo s sedežno garnituro. Zadnikar, Pot v Bitnje 7, Kranj 6196

Prodam suhe borove PLOHE. Prebačevje 43 6197

Poceni prodam ŠTEDILNIK Gorenje na drva, dobro ohranjen. Ulica V. Šinkovec 4, Kranj, Klanec 6198

Prodam stresno OPEKO bobrove. Sp. Duplje 11 6199

Zelo poceni prodam 400 kosov strešne OPEKE folc - krampovce in OKNO z roletom 100 x 140. Kuralt, Cerkle 122 6200

Prodam avto RADIO za 1000 din. Zavrl Miro, Vopovlje 17, Cerkle 6201

Prodam mladiče, nemške OVCARJE. Bezljaj, Zg. Pirniče 124 a, 61215 Medvode 6202

Prodam krmilno PESO. Pivka 2, Naklo 6203

Prodam zimska JABOLKA. Praga 6 6204

Prodam SLAMOREZNICO ULTRA s puhalnikom in verigo. Naslov v oglasnem oddelku 6205

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GORENJSKI tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, kopitarjeva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju stevilka 51500-601-12594 - Telefon: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloglasni in narocniški oddelek 21-194. - Naročina: letna 140 din. polletna 70 din, cena za 1 številko 1,50 dinarja. - Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-17/72.

Prodam KRAVO v 8 mesecu bresti. Naslov v oglasnem oddelku 6206
Zelo ugodno prodam novo sobno OPREMO in novo uvoženo belo, dolgo, damske POROČNO OBLEKO. Omahan, Dežmanova 9, Kranj 6207
Prodam PANCERJE št. 42. Praprotnik, Ljubno 11, Podnart 6208
Dnevno sveža JAJCA dobite pri Bajdu, Križe 81 6209

novo • novo • novo • novo

Obveščamo cenjene potrošnike, da smo odprli novo prodajalno s čevlji v Kranju

Titov trg 22

Priporočamo vam pestro izbiro ženskih, moških in otroških čevljev.

Prodam trajno žarečo PEĆ kupsbusch in PEĆ za kopalnico. Ferlan, Trojarjeva 18 a, Kranj 6271
Prodam KÖNJA. Beleharjeva 15, Šenčur 6272

Ugodno prodam PLINSKI ŠTEDILNIK, visoki jedilni KOT in APARAT za nastavitev avtomobilskih luči. Rešek, Kranj, Ljubljanska 4, tel. 23-461, popoldan 6273

kupim

Kupim večjo KAD za zelje. Prebačevje 27 6229

Kupim delovnega VOLA, vajenega vožnje, 400 - 500 kg. Jelenc Janez, Knape 5, Selca 6230

Kupim ČRPALKO ZA VODO (ročno - starejšo). Naslov v oglasnem oddelku 6231

Kupim rabljeno otroško - dekliško KOLO. Naslov v oglasnem oddelku 6283

Kupim 550 - 600 kg težkega delovnega VOLA. Korošec, Milje 3, Šenčur 6284

Kupim rabljen mopedov MOTOR. Ruša 38, Kranj 6285

Kupim polovico KRAVE za v skrinjo. Naslov v oglasnem oddelku 6286

vozila

Kupim dober MOTOR od pucha, 250-kubičen. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 6157

Ugodno prodam avto KASETNI MAGNETOFON stereo, 4-stezni s kasetami - velikimi in Philips avto RADIO. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 6158

Kupim 10 let staro ZASTAVO 750 za 2000 din, lahko stroj v okvari. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 6159

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1969 in PLETILNI STROJ SINGER ter prvo PREMO za PRINCA 1000. Štravs Aldo, Finžgarjeva 2, Lesce 8, Cirkle, Golnik 6186

Prodam OPEL REKORD - kavran, dvoje vrat, letnik 1974. Jezerska c. 92 a, Kranj 6211

PRIKOLICO za osebni avto, novo, ugodno prodam. Dolzan, C. Staneta Zagorja 18, Kranj 6212

Kupim JEEP WILOS. Ponudbe s ceno pošljite na naslov: Zvone Derling, Hlebce 16, 64248 Lesce 6213

Prodam ŠKODO 1000 MB, letnik 1966, v nevozemnem stanju. Fon, Kajuhova 14, Bled 6214

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1968. Ječnik Ivan, Hrastje 175 6215

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1971, za 5000 din. Ogled: Prešeren - Gomzi, Kranj, Šorljeva 4, telefon 25603 6216

Prodam ZASTAVO 750, po delih. Breg 10, Komenda 6217

Kupim ZASTAVO 750, letnik od 1971 dalje. Pogačnik Marija, Podnart 72 6218

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1969, v voznom stanju. Medja, Log 10, Boh. Bistrica 6219

Prodam avto FORD 12 M, letnik 1969. Ogled v pondeljek in torek po poldan. Gselman, Kebetova 1, Kranj 6220

Ugodno prodam TRAKTOR DEUTZ 4006. Šuštaršič, Svetje 20, Medvode 6221

Prodam AUDI 80, letnik 1974. Naslov v oglasnem oddelku 6222

Ugodno prodam 4 nove letne AVTOGUME »SAVA«, 13 x 640. Engelman, Kranj, Kurirska pot 25, Primskovo 6223

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1966 v voznom stanju za 400 din. Knaflčič, Bled, Savska 7 6224

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1966 v voznom stanju za 400 din. Knaflčič, Bled, Savska 7 6224

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1966 v voznom stanju za 400 din. Knaflčič, Bled, Savska 7 6224

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1966 v voznom stanju za 400 din. Knaflčič, Bled, Savska 7 6224

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

Prodam zelo ugodno 4 zimske micheline z zračnicami za fičko, malo rabljene in KLIMA NAPRAVO - Emerson. Vprašati Reginčev 6225

nesreča

Smrt mopedista

V ponedeljek, 10. novembra, ob 5.30 se je na cesti tretjega reda med Bobovkom in Belo pripetila huda prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Brane Dežman (roj. 1941) iz Srednje Bele je peljal proti Bobovku. Pri odcepnu ceste za Tatinec je sekal pregledni ovinek in zaradi tega čelno trčil v mopedista Franja Žežela (roj. 1932) z Mlake, ki je pripeljal iz nasprotnih smeri pravilno po svoji desni. V trčenju je bil Franjo Žeželj tako hudo ranjen, da je med prevozom v bolnišnico umrl.

Nezgoda pri srečanju

V sredo, 12. novembra, ob 13. uri se je na regionalni cesti v Dolenji vasi pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Janez Sterle (roj. 1939) iz Ljubljane je vozil proti Železnikom. Na pregledni delu ceste pred Doleno vasjo se je srečeval s tovornim avtomobilom, ki ga je vozil Vojko Terčel iz Kordetov. Ob srečanju je voznik Sterle zapeljal skrajno desno na neutrjeno bankino, nato pa mu ni uspelo več zapeljati nazaj na cesto. Tovornjak je trčil v drevo ob cesti in obstal. Škode na vozilu je za 150.000 dinarjev.

Neprevidno čez cesto

V sredo, 12. novembra, ob 5.50 se je na Kidričevi cesti v Škofji Loki pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Jenko Franc (roj. 1939) iz Drage je vozil proti železniški postaji. Pri odcepnu ceste za Gorenjsko predilnico je nenadoma prečkala cesto Marta Habjan (roj. 1956) iz Loga, ki se ji je voznik umikal v levo in zaviral; pri tem je

zapeljal na levo stran in tam trčil v blatnik avtomobila, ki ga je iz nasprotnih smeri pripeljal Alojz Dobranc (roj. 1940) iz Hrastja. V nesreči so bili lažje ranjeni voznik Dobranc in sotopnica Jana Jerše, v avtomobilu Franca Jenka pa Marija Jenko.

L. M.

Zbil pešča

V sredo, 12. novembra, ob 5.50 se je na Koroški cesti v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Milan Pečnik (roj. 1940) iz Kranja je peljal od mesta proti Zlatemu polju z neprimerno hitrostjo glede na mokro cesto in deževno vreme. Pri Stošičevem spomeniku je z leve proti desni prečkal cesto Stanko Mlakar (roj. 1921) iz Kranja. Kljub zaviranju je avto-

mobil pešča zadel in zbil, tako da je le-ta z zlomljeno nogo bležal.

Popravek

Pri prometni nesreči, ki se je pripetila 4. novembra ob 13. uri na lokalni cesti med Poljanami in Vinharji in je bila objavljena v Glasu 7. novembra, se je vrinila neljuba pomanjkljivost. Voznik kombija Martin Klemenčič se je na ozkem delu v vasi Hotavlje srečeval s kolesarko Kristino Oblakovo. Obsta pred srečanjem ustavila; kolešarka je skočila s kolesa, pri tem pa jo je nekaj tudi zaradi prtljage na kolesu zaneslo izza vogala hiše, kjer je voznik Klemenčič ni mogel videti, proti sredini ceste. Voznik Klemenčič je takrat ravno speljal in jo je zadel z žarometom.

s sodišča

Nižje kazni obsojenim iz Surovine

Vrhovno sodišče Slovenije je na pritožbo zagovornikov pred kranjskim okrožnim sodiščem obsojenih delavcev mariborskega podjetja Surovine, odkupne postaje Kranj, znižalo in spremenilo nekatere kazni.

Franc Bukovnik, nekdanji šef odkupne postaje, je bil obsojen na 12 let zapora, vrhovno sodišče pa mu je kazen znižalo z eno letom, osem let po prestani kazni pa ne bo smel opravljati poklica zvezanega z upravljanjem družbenega premoženja. Bukovnik je bil glavni krivec za ogromno škodo, šlo je za 50 milijonov starih din, ki so jo utrpele tako podjetje Surovina kot Iskra in Eksotor. Pri tem poslovanju, ki bi mu lahko mirno rekli poslovanje za lastni žep, je, kot je sodišče ugotovilo, veliko »dodatno« zaslužila nekdanja blagajničarka Tončka Zrimšek. Prvotno kazen desetih let ji je vrhovno sodišče znižalo prav tako kot Bukovniku za eno leto, po prestani kazni pa osem let ne bo smela opravljati poklica, kjer bi imela opravka z denarjem.

Tudi spremjevalcu prevozov Borisu Rudolfu, ki je vseskozi vedel, kako se dela pri Surovini, in je po svojih močeh tudi pripomogel do takšne škode, čeprav se sam osebno ni kaj prida okoristil v primerjavi z ostalimi vpletjenimi, je vrhovno sodišče znižalo kazen od prvotnih sedmih na šest let zapora. Za pol leta je sodišče znižalo kazen Hermanu Isteniču, šoferju na odkupni postaji; Istenič je bil zaradi pomoči pri grabežu in ponareditive listin in tatvin obsojen na tri in pol leta strogega zapora. Prav tako za pol leta je nižja kazen skladničnika odkupne postaje Alojza Jagodica, ki je bil obsojen na dve leti in pol strogega zapora. Anton Ivičič, spremjevalec šoferja, ki je bil obsojen na pet let in pol, bo v zaporu po sodbi vrhovnega sodišča pol leta manj. Blažu Podobniku je vrhovno sodišče zaporno kazen spremenilo v 10 mesecov pogojne kazni. Za pol leta je nižja tudi kazen Nijaza Kajtazoviča, ki je bil obsojen na leto in pol strogega zapora. Kazni Antona Vidica, ki je bil zaradi pomoči pri grabežu obsojen na 2 leti in pol zapora, in Pavla Širna, ki je bil zaradi pomoči pri grabežu in ponarejanja listin obsojen na 6 let, pa so ostale nespremenjene.

Vrhovno sodišče Slovenije je tudi zavrnilo sklep okrožnega sodišča o zaplembi premoženja Francu Bukovniku in Tončki Zrimškovi. L. M.

Zapustil ponesrečenko

Pred občinskim sodiščem na Jesenicah se je zaradi hudega kaznivega dejanja zoper splošno varnost z ogrožanjem javnega prometa in zaradi kaznivega dejanja zapustitve poškodovanca v prometni nesreči ter zaradi kaznivega dejanja neupravičene uporabe denarja zagovarjal 25-letni Vladimir Božič, zaposlen pri Zavarovalnici Sava in pozneje pri Zavarovalnici Maribor na Jesenicah.

Franc Božič je v Kranjski gori povzročil prometno nesrečo, ko je zbil po cesti žensko iz Kranjske gore. Pri tem je bila hudo ranjena, saj je imela pretres možgan, zlom desne noge nad koljenom, rane po obrazu in je po udarcu ležala pet ur v nezavesti in tudi v Bolnici se dolgo časa ni mogla prebudit iz nezavesti. Voznik Božič pa tedaj, ko je zadel, ni ustavil, temveč se je odpeljal naprej na Vršič in v Bovec. Miličniki so ga izsledili še naslednji dan, ko pa se je zagovarjal, da je sicer res čutil, da je v avtomobil »nekaj udarilo«, da pa je bil prepričan, da je ženski padla iz rok le torbica.

Božič je tedaj, ko je bil zaposlen pri Zavarovalnici Sava na Jesenicah, tudi neupravičeno odtujil del družbenega denarja.

Občinsko sodišče mu je na osnovi obtožbe izreklo enotno kazen eno leto in en mesec zapora ter izreklo varnostni ukrep prepovedi opravljanja službe zastopnika zavarovalnice za dobo treh let. Razen tega so se odločili tudi za varnostni ukrep odvzema voznika dovoljenja za dobo enega leta.

D. S.

Kazni za uboj

Včeraj je okrožno sodišče v Kranju po tridnevni sodni obravnavi razglasilo sodbo trem obtožencem obtoženim uboja, poskusa uboja in pomoči pri teh dveh kaznivih dejanjih.

Pred sodiščem so se zagovarjali Mirsad Hodžič (roj. 1956), obtožen uboja in poskusa uboja, Mesud Hodžič (roj. 1949) obtožen uboja in Emir Kerič (roj. 1957) obtožen pomoči pri obeh kaznivih dejanjih. Vsi so začasno stanovali v Škofji Loki, zaposleni pa so bili pri gradbenem podjetju Tehnik.

Dogodek, zaradi katerega so bili sojeni, se je pripetil 15. junija letos zvečer pred gostilno Pri Miholu v Škofji Loki. Motiv za preprič, kasneje za pretep in tragične posledice niso bili povsem razjasnjeni. Preprič se je začel v gostilni, vendar je gostilničarka energično zahtevala, da se skupina jezih ljudi takoj odstrani. Hude besede, ki so jim sledili udarci, so se zato prenesle ven na cesto. Na tak razvoj dogodka je bil Emir Kerič očitno pripravljen, saj je imel pri sebi lovski nož. Z Mirsadom Hodžičem pa sta se poprej že dogovorila, da mu bo Kerič, če bo prisluh, dal nož. Ko so padli prvi udarci, se je Mirsad Hodžič spravil nad Branka Lazendiča, ki pa mu je po prvem ubodu z nožem ušel. Medtem je njegov brat Mesud spravil na tla Lazendičevega brata Zdravka in ga držal. K njima je priskočil Mirsad Hodžič in Zdravka petkrat zabodel z nožem, da je zaradi hudih ran umrl med prevozom v bolnišnico. Mirsad Hodžič je bil obsojen na oseni let strogega zapora. Mesud Hodžič na 5 let in Emir Kerič na 6 let strogega zapora.

L. M.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mame

Nežke Mramor

iz Kokre

se toplo zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, poklonjeno cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo NEŽKI ŠTULAR iz Naklega, ki je ob njeni dolgotrajni bolezni s svojimi obiski bodrila in ji tako lepšala njen poslednja leta. Enako se zahvaljujemo družini ŠTULAR PETRA s Kokrice za nesebično pomoč v najtežjih dneh. Vsem in vsakomur posebej še enkrat naša iskrena zahvala.

Žaluoči: hčerki Ančka in Helena z družinami, sestra Marija, vnuki in ostalo sorodstvo

Ljubljana, Kranj, Maribor, Črna, 10. novembra 1975

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame, babice, prababice, tašče, sestre, svakinje in tete

Cecilije Čimžar

roj. Kalan

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za spremstvo na njeni zadnji poti in za podarjene številne vence. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Novaku iz ZD Kranj in dr. Markežu Jerneju iz bolnice Jesenice za nego in trud ob njeni težki bolezni. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem iz tovarne Sava in Mizarstva Hafner. Dolžni smo zahvalo pevcom oktetu Britof za lepo zapete žalostinke in župniku iz Predoselj za opravljeni pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaluoči: sin Franci, hčerke Helena, Tilka in Cilka z družinami ter ostalo sorodstvo

Britof, 9. novembra 1975

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame in stare mame

Ivane Rogač

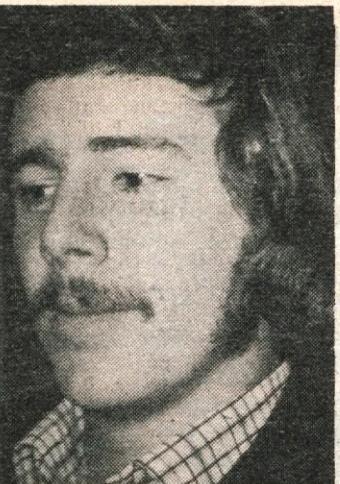
Sobčeve mame

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, zdravstvenemu osebju internega oddelka Jesenice, predstavnici ZB za govor in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Najlepša hvala vsem za darovano cvetje, vence in izrečeno sožalje.

Njeni.

Lesce, 6. novembra 1975

Pogovor tedna

Milan Radanič: kegljanje na ledu

V Kranjski gori je bilo letos XXV. jubilejno prvenstvo Evrope v kegljanju na ledu in naši predstavniki so klub močni konkurenči zasedli pomembna mesta. Kegljanje na ledu je pri nas razmeroma malo razširjen šport, saj imamo klube le v Kranjski gori, na Bledu in na Jesenicah. Posamezni klubi pa se zelo resno pripravljajo na tekmovanja, tako prizadenvno trenirajo in organizirajo medsebojna srečanja ekip in posameznikov.

Pred nedavnim so na ledu drsališča v Podmežakli pripravili v počastitev 30. obletnice osvoboditve tekmovanje posameznikov vseh gorenjskih klubov. Tekmovanje se je udeležilo okoli 60 tekmovalcev in med njimi je imel v disciplini zbijanja in približevanja največ uspeha 25-letni Milan Radanič z Jesenic.

»Kegljanje na ledu ima sicer dolgoletno tradicijo, vsaj v gorenjskih krajih, razmeroma malo pa se za ta šport navdušuje mladih ljudi. Kako to, da si se odločil prav za metanje čoka?«

»S športom sem se bolj rekreativno ukvarjal že prej, za kegljanje na ledu pa so me predvsem navdušili prijatelji. V zadnjem času je v jeseniškem klubu kar dosti mladih, ki resno trenirajo in se udeležujejo tekmovanj.«

»Ali si pričakoval takšen uspeh?«

»Ne. Kegljam še dobro leto dni, zato svoj uspeh pripisujem bolj sreči kot svoji zanesljivosti.«

»Pripadaš klubu, ki ima kar precej ekip. Kateri ekipi pripadaš?«

»V naši ekipi tekmuje Jože Koblar, Milan Krivec, Ivan Čelik in Franc Šantelj in kot ekipa smo v drugi ligi. Brez dvoma si vsi želimo, da bi v prihodnjem letu lahko tekmovali v prvi kegljaški ligi.«

»Kakšno je kegljanje na ledu kot šport? Zahtevno? In zakaj, misliš, nezanimivo za mlade?«

»Zame je kegljanje na ledu lep, četudi morda res manj zahteven šport, če pomislimo na precejšnje fizične napore. Zahteva pa precejšnjo zbranost, izkušenost. Če se vključiš v ekipo, potem kar ne moreš prenehati.«

»Kolikokrat trenirate?«

»Dvakrat tedensko na igrišču v Podmežakli.«

»Gostujete?«

»Sodelujemo z ekipami iz Avstrije in Italije, kjer ima ta šport precejšnjo tradicijo, predvsem pa izredno veliko kegljačev na ledu, z ekipami, ki so bile vedno zelo dobro opremljene.«

»In vaša oprema?«

»Zdaj imamo najboljšo opremo. Poleti smo vsi prostovoljno delali na elektronepi v Železarni in si jo prislužili. Oprema za enega tekmovalca velja 2500 dinarjev.«

»In twoje želje?«

»Želim si, da bi kot ekipa dosegli čimboljše rezultate in se uvrstili v prvo ligo, da bi bili predvsem kot ekipa na tekmovanjih kar najbolj uspešni.«

D. S.

Leščani v vodstvu

Odgigrano je bilo 6. kolo I. in II. slovenske šahovske lige. Leščani so se z zmago nad Kočevjem še bolj uvrstili na prvem mestu, kranjski Borec pa je z dobro igro

Alpinistične novice

IZ DELA GRS

Povečanje števila gorskih nesreč v letosnjem letu, katerim je v največji meri botrovala neizkušenost in objektost, postavlja pred gorske reševalce vedno težje naloge. Delati je treba v preventivnem smislu, prav tako pa je važna stalna pripravljenost in izurenost ekip. Letna sezona se je obnila v zimsko, zimske gore pa zahtevajo še dodatno poznavanje reševalne tehnik (reševanje iz plazov in podobno), zato so prav sedaj po postajah GRS predavanja, uvajajo se novosti in spremembe, ki pripomorejo k izboljšanju postopkov reševanja.

Poleg bedenja nad samotnimi gorskimi skupinami je GRS stalno prisotna tudi na organiziranih smučiščih. Žal pa nekateri smučarski centri pokazujejo malo volje, da bi ustrezno poskrbeli za organizacijo reševalne službe.

Komisija za GRS pri PZS je v letosnjem letu prav tako pripravila vrsto akcij, tečajev in seminarjev, kjer so reševalci in drugi udeleženci pridobili preprosteno strokovno znanje. Pred kratkim se je v Bovcu in na Kaninu končal 3-dnevni tečaj za odstrejanje plazov. Udeležilo se ga je 12 reševalcev in 12 miličnikov. V letosnjem letu pa nameravajo izvesti med drugim še širše medpostopek reševalnih akcij.

Era glavnih nalog komisije za GRS pa je, da usmerja in povezuje delo postaj. Postaje v gorini savske dolini, pred katere je največkrat postavljena najtežja naloga, so številno kot tudi materialno precej šibke, zato bi bila nujna vsaj boljša medsebojna pomoč in sodelovanje postaj pri težjih in zahtevnejših reševalnih akcijah.

SKRB ZA ALPINISTIČNE SPORTNE OBJEKTE

Eden od problemov, ki tarejo alpinizem pri nas, je tudi pomanjkanje športnih objektov, na katerih bi trenirali alpinisti. Povso po svetu imajo te stvari že davo urejene. V velemestru Amsterdamu imajo na primer alpinistični vrtec v zidanem stolpu, kjer se vsake sobote shajajo holandski alpinisti z vsemi rekviziti in se urijo v modernem tehničnem plezanju. Množica ljudi, ki se zbere pod stolpom, zadržuje dih, ko spremlja razne plezalske manevre. Amsterdamski plezalci pa razmišljajo še o umetni jezera.

Tudi v Nemčiji imajo celo vrsto takih plezalnih naprav. Samo v Berlinu imajo 50 plezalnih smeri. Preko 100 000 DM so dali za jeklo in beton, da so si zgradili plezalni paradiž, 16 m dolg, 3,75 m širok s tremi vrhovi visokimi 4,50, 7,50 in 9,50 m. F. Ster

Sahovski turnirji v Šenčurju

Sahovski klub Šenčur bo organiziral še ta mesec turnir za osvojitev 4. kategorije in turnir za osvojitev 3. kategorije. Prav tako nameravajo organizirati brzopotezno šahovsko prvenstvo Gorenjske za mesec november. Vsi šahisti imajo možnost, da se udeležijo teh turnirjev in da igrajo šah vsak petek v domu kulture. V 1. kolu gorenjske šahovske lige je mlada ekipa Šenčurja izgubila z močnimi šahisti Kranjske gore s 7,5:2,5.

L. M.

Poraz v štirih minutah

OOLIMPIJA : JESENICE 6:3
(0:2, 5:0, 1:1)

Ljubljana — drsališče v dvorani Tivoli, gledalcev nad 6000, sodnika Grgec (Soštan) in Hegediš (Zagreb).

Olimpija: Albreht Prusnik, Lap, Jakič, Kumar, Vidmar, Savič, Mrak, Sercer, Petač, G. Hiti, Beravs, Svetlin, Vnuk, Kavec, Lepša, Puterle, Seme, Repovž, Bahč.

Jesenice: M. Žbontar, Makuc, J. Razinger, R. Razinger, Ščap, Pipan, Poljanšek, Hafnar, Pirih, Klemenc, Češnjak, D. Hiti, Pristov, Pavlič, M. Jan, Smolej, T. Košir.

Strelci: 0:1 Poljanšek (6), 0:2 Pirih (7), 1:2 Svetlin (25), 2:2 Bahč (26), 3:2 Kumar (28), 4:2 Kavec (29), 5:2 Lepša (39), 6:2 Svetlin (50), 6:3 Smolej (52).

Izklicujoče: Olimpija 2 (Lepša), Jesenice 2 (Ščap).

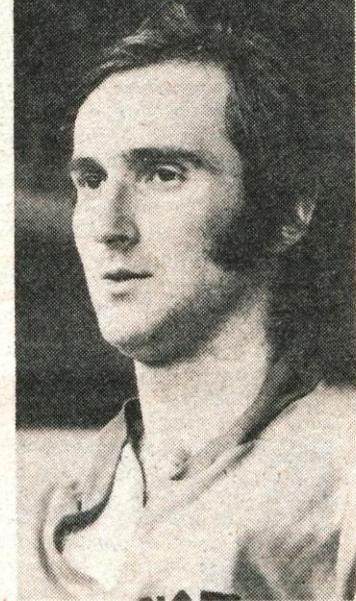
Drugi letosni veliki derbi med Olimpijo in Jesenicami so tokrat dokaj prepričljivo odločili v svojo korist igralci Olimpije. Tekma je bila veskozi zelo dinamična in fair. Sodnika nista imela težkega dela, saj so igralci igrali zelo disciplinirano in sta izključila samo dva igralca. Današnje srečanje je bilo že trideseto prvenstveno srečanje teh dveh nasprotnikov. Več uspeha so imeli Jesenčani, ki so zmagali sedemnajstkrat, devetkrat so izgubili, štirje derbi pa so se končali brez zmagovalca.

Marjan Žbontar, vratar, 21 let, zaposlen v Železarni, na tekmi kljub dvema spodrljajema najboljši posameznik jeseniškega moštva.

zmedeo in razen ko je Smolej zadel vratnico sploh niso prišli pred Albrehtova vrata. Proti koncu tretjine pa je Lepša zapečatil usodo Jesenčanov. Jesenčani so bili v zadnji tretjini spet enakovreden nasprotnik in bi lahko poraz ublažili, vendar pri zaključnih strelih niso bili zbrani.

Drugi letosni derbi je zadovoljil gledalce, ki so se zbrali v dvorani Tivoli. Zmaga Olimpije je prvenstvu vrnila negotovost, saj je vprašanje prvaka spet odprto. V majhni prednosti so Jesenčani, ki morajo zaradi spodrljajega Olimpije proti Medveščaku v naslednjih dveh derbijih zbrati še dve točki. Prvenstvo pa bo gotovo odločeno že na tretjem derbiju, ki bo na Jesenicah.

Vlastimir Bubnik, trener, kljub porazu veruje v končno zmago svojega moštva.

Igra v prvi tretjini je bila na začetku precej raztrgana in nepovezana. Kmalu so pobudo prevzeli igralci Olimpije in začeli so se vrstiti napadi proti vratom M. Žbontarja, ki pa je v tej tretjini branil zelo dobro. Jesenčani so z redkimi protinapadi večkrat nevarno ogrozili gol Albrehta. Iz takih dveh protinapadov so v dveh minutah povedli z 2:0. Prvi zadetek je dal Poljanšek, drugega pa Pirih, potem ko je Poljanšek preigral več Ljubljancanov.

V drugi tretjini pa je nastal preobrat, kakršnega nad 6000 gledalcev najbrž ni pričakovalo. Jesenčani so v pičlih štirih minutah izgubili že skoraj dobljeno tekmo! Igralci Olimpije so zaigrali izredno in po napakih Jesenčanov v isti minutni najprej rezultat izenačili, takoj nato pa povedli s 4:2. To je Jesenčane

Vrtni red: Lesce 44,5, Novo mesto 36, Borec 35,5, Iskra 35, Jesenice 33,5, Kočevje 30, Svoboda 29 itd.

Rezultati druge lige: Sava : Mengeš 6:4, Zveza slepih Kranj : Tržič 5:5, Semčič : Ponikve 3:7, Cerknica : Črnomelj 3:7, Krim : Komenda 7:3.

Vrtni red: Krim 35,5, Tržič 35, Mengeš 32,5, Črnomelj 31,5.

L. Mazi

Zmagala Naglič in Lazar

Na septembrisem brzoturnirju šahistov kranjskega Borca sta si prvo mesto izborila v konkurenči 13 šahistov Franc Naglič in Drago Lazar, ki sta osvojila po 9,5 točke. Drugi je bil Mazi z 8,5 točke.

L. M.

Prvi del državnega prvenstva v hokeju na ledu za mladince je končan. V skupini A so prvo mesto osvojili mladinci Kranjske gore, v skupini B pa mladinci Tivolija.

V A skupini so mladinci Kranjske gore premagali v Ljubljani Olimpijo 13:9. Olimpija se je kranjskogorcem zelo dobro upirala in bila v drugi tretjini celo boljši nasprotnik. V tej tretjini ji je uspel rezultat izenačiti na 7:7, drugače pa so vso tekmo vodili igralci Kranjske gore. Kranjskogorci so si s to zmago že skoraj zagotovili naslov državnega prvaka.

Polfinale Kranja

Na polfinalnem turnirju za šahovsko prvenstvo Kranja igra 12 šahistov tretje kategorije. Prvi trije bodo osvojili drugo kategorijo in si tem pridobili pravico nastopanja na finalnem turnirju za prvenstvo Kranja. Po 6. kolu je v vodstvu Berce s 5 točkami, sledijo mu: Krek 4,5, Jeraj in Pavlin po 4, Bumbar 3,5, Božič 3, Mrak 2,5 itd.

L. Mazi

MEDVEŠČAK : KRANJSKA GORA 7:3

Medveščak je v zadnjih dveh tekmacih zabeležil drugo zmago. Tokrat je po boljši igri premagal mlado in borbeno ekipo Kranjske gore. S tem porazom so Kranjskogorci ostali na zadnjem mestu, Medveščak pa se je povzpel na tretje.

Lestvica:

1. Jesenice	7 6 0 1	49:18	12
2. Olimpija	7 5 1 1	53:17	11
3. Medveščak	8 2 2 4	27:43	6
4. Slavija	7 1 2 4	21:42	4
5. Kr. gora	7 1 1 5	17:47	3

Pari prihodnjega kola: Jesenice : Slavija, Kranjska gora : Olimpija, Medveščak bo prost. F. P.

Psihologija športa

Gesla olimpizma — hitreje — višje — močnejše nas spodbujajo k vrhunskim storitvam tako v športu, v prenesenem pomenu pa nam dialektika časa prinaša vrhunske kulturne storitve, tehnične dosežke in epohalna znanstvena odprtija.

Cas ne bo nikoli odklonil prizadevanja človeštva v razvoju sposobnosti in potrjevanju znanja. V športu se uveljavljajo gibalne sposobnosti, čustva, misel, volja in pozornost človeka v mejah prirodnih, večkrat pa tudi v zelo omikanih oblikah gibanja. Žal so v razvoju teh sposobnosti določene omejitve, predvsem po anatomsko-bioološki zgradbi organizma in njegovem delovanju. Takih omejitev pa ni v razvoju tehničnih in znanstvenih stvaritev. Dvajseto stoletje — posebno pa obdobje po drugi svetovni vojni — pomeni čas skokovitega razvoja vrhunskih športnih izidov. To velja posebno za klasične panoge, katerih dosežke lahko natančno merimo. Rezultati, ki so bili pred desetletji še svetovne vrednosti, so danes le lokalne ali poprečne veljave.

A v zadnjem času vzpenjajoča krivulja svetovnih rekordov dosegla svoj vrh in se usmerja v rahlo dvigajoči horizontali. V današnjem času k razvoju športa veliko prispeva težnja po afirmaciji narodov na olimpijskih igrah in svetovnih prvenstvih, izboljšanje blaginje in priznanje športa kot pomembnega družbenega dejavnika. To pa zahteva učinkovito propagando in športno selekcijo, boljše metode dela in bolj skrbno razčlenitev tehnik, takte in osebnosti športnikov. Gre za globlje spoznavanje organizma in osebnosti, za prilaganje na večje napore in doseganje maksimalnih storitev.

Danes postaja znanost neognibna spremjevalka življenja in prodira v zakonitosti športa. Športu se posvečajo temeljne in mejne vede. Seveda ni in ne more biti ene same znanosti o športu in športni vzgoji, ki bi mogla zajeti vse oblike in bistvo športne dejavnosti. Zakonitosti športa, v katerem je glavni dejavnik človek, športnik ali homo-sportivus proučuje sistem znanosti od biomehanike, medicine do teorije informacij in statistike.

Psihologija je le ena od znanosti, ki posega na področje športa. Stopnjevano se je začela raz

Prisrčen sprejem na Brniku

Razen svojcev, priateljev in planincev ter alpinistov so zmagovalce 8481 metrov visokega Makaluja v sredo popoldne na brniškem letališču pričakali tudi predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik, predsednik Planinske zveze Jugoslavije Božo Škrilj, predsednik slovenske skupščine dr. Marijan Brecelj in predsednik Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije Marjan Lenarčič.

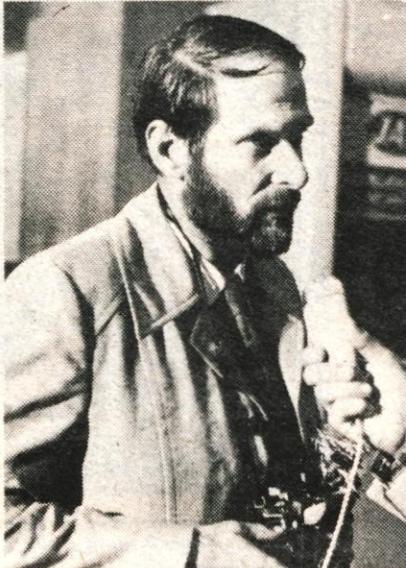
Zal na Brniku slavlja nista delila Zoran Bešlin in Marjan Manfreda. Slednji je dosegel Makalujev vrh, Zoran pa je onemogel 15 metrov pod njim. Na dan prihoda sta bila v ljubljanski bolnišnici. Ozebine, ki sta jih dobila na »gori junakov«, so bile tolikšne, da sta se predčasno vrnila. Zato njima še posebne čestitke in želje za čim prejšnje okrevali.

Himalajcem je želel v sredo vsak stisniti roko. Prvi so to storili predsednik jugoslovanske planinske organizacije Božo Škrilj, predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik, predsednik skupščine SRS dr. Marijan Brecelj in predsednik slovenskih telesnokulturnih organizacij Marjan Lenarčič. Sledili so pozdravi, objemi in poljubi svojcev, priateljev in znancev alpinistov...

Predsednik Planinske zveze Jugoslavije Božo Škrilj je dejal, da je uspeh na Makaluju najlepši prispevek k proslavljanju 100. obletnice jugoslovanskega planinstva in da smo ponovno potrdili sposobnost osvojiti tudi najvišji Everest (zanj imamo za leto 1979 že uradno dovoljenje – op. p.). Dr. Miha Potočnik

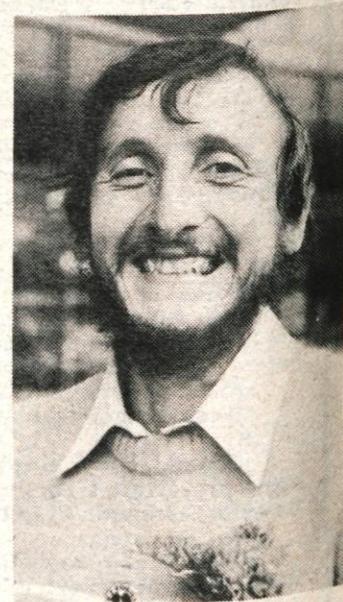
»Lansko osvajanje Kangbachena in poročila o letošnjem osvajanju Makaluja sta marsikaterega prepričala, da je to resen in strašen posel,« je dejal v nagovoru »himalajcem« predsednik PZS dr. Miha Potočnik. Desno predsednik PZJ Božo Škrilj in predsednik skupščine SRS dr. Marijan Brecelj.

Aleš Kunaver iz Ljubljane, rojen leta 1935, najstarejši član odprave in njen vodja: »Utečen stroj smo bili, prepričani, da nam mora vse uspeti. Zahvala ne gre samo nam. To je delo petih planinskih generacij. Veliko letošnjega dela smo opravili že leta 1972, ko smo občutili tik pod vrhom!«

Janko Ažman iz Mojstrane, rojen leta 1945. »Na Makaluju sem bil že leta 1972. Današnji občutki so veliko lepsi kot takratni. Na vrh sva prišla z Nejcem. Dobro nama je šlo!«

Janez Dovžan iz Mojstrane, rojen leta 1945. »Garali smo, prav po domače. »Najhuje je bilo z nahrbniki na ramenih, brez kisikovih bomb prilesti 8000 metrov visoko!«

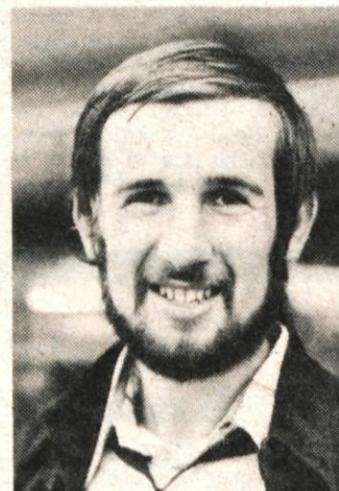
Nejc Zaplotnik iz Kranja, rojen leta 1952. »Vzpon na vrh je bil težak. Z Jankom Ažmanom sva uspela. Kako da ne bi bil srečen, vesel...«

Janez Lončar iz Tržiča, rojen leta 1948. »Srečni in lepimi spomini se vračamo. Himalaja in Nepal sta me očarala,« je dejal po prihodu.

Dušan Srečnik iz Tržiča, rojen leta 1949. »Kaj naj povem,« pravi. »Prvikrat sem bil v Himalaji in preizkušnjo sem v redu prestal.«

Jože Rožič iz Rateč, rojen leta 1951: »Obdaja me občutek zmagovalca, kot da bi zmagali na svetovnem prvenstvu. Srečen sem, da sem kljub bolezni še lahko pomagal tovaršem!«

Tomaž Jamnik iz Kranja, rojen leta 1938. »Jutri pride. Več se bova lahko pomenila. Sicer pa sem vesel, da sem sodeloval v tako uspešni odpravi,« je dejal Tomaž, ki ga prijatelji imenujejo Mišo.

je poudaril možnost in hladnokrvnost planinčev, vendar smo v tem trenutku ganjeni. Uspelo je načrtovanje rodov in rodov planincev in alpinistov. Zato se držimo olimpijskega gesla: še višje, še močnejše, še dolje! Dr. Marijan Brecelj je rekel, da je Makalu naša največje alpinistično dejanje. Dosegli smo vrh svetovnega alpinizma, zato hvala in najlepše želje ter čestitke! Marjan Lenarčič pa je uspeh odprave primerjal z zmago na svetovnem prvenstvu.

Vodja VI. JAHO Aleš Kunaver se je zahvaljeval in vračal zahvalo ne le fantom, ki jim je uspel podvиг, temveč vsem, ki so snovali in snujejo naš alpinizem in ki so tako ali drugače omogočili, da je odprava tako uspešno premagala ovire. Bili smo stroj, v katerem je imel vsak svojo nalogo, je dejal. Prepričani smo bili, da nam ne more spodleteti! Veliko letošnjega dela smo opravili že leta 1972, nadaljuje vodja. Lahko bi nas bilo na vrhu še več, vendar vsak vzpon postavlja na kocko življena...

Hvala in čestitke tudi v našem imenu!

Besedilo: J. Košnjek
Slike: F. Perdan

Presneto, ta nesrečna Smarjetna gora s svojim zapartim domom, pravi prvi novinar, lahko se razpoči od togote, cesta Predvor-Jezersko bo še do nadaljnje izven vseake kategorije, de drugi; oooj, dom na Mežakli se podira, vzdihne tretji na seji redakcije. Vse se priduša, vse je na robu obupa, ko prelistava ogorená pisma bralcev, vse ob telefonskih kljicah zatrudno obljudbla, da se prodorno razpiše.

Opazujem jih, to zagnano pišče ljudstvo, pričakujem, da jim bo v prvi ihti solza kaniča na redakcijsko mizo, predvidevam, da se jim bodo vneli pisalni stroji in vizualni prsti. Tedaj so čudno redkobesedno naježeni, ko tipajo za kar najbolj neposrednim izrazom, ko hočejo podprtati s samostalniki ala strahota, sramota, gospodarski kriminal in podobno. S časopisom vržejo potem to ven, bralci zaploskajo, trepljajo po ramenih, tako je treba, naj zdaj odgovore zanikneži zanikni, brezvestni malomarni.

Pa se poslavila mesec, prihaja storka zima v deželo, omizje pa se žalosti. Nič, nobenega odmeva, odgovorni so tiko, ena sama ljuba tišina ob tej borbi za vsespolno dobro. Bolj kot vsemi drugi brezstevilni problemi mi dom na Mežakli prihaja v misli, dom, ki sta ga ljubljanska Univerza in Alpe-Adria pustili z odprtimi okni, medtem ko je Alpe-Adria poprej iz njega pobrala vse, kar je koristnega drugod potrebovala. Pisek se je namenil razpihniti od srda, a odgovorni so bili kar lepo tiko. Ne vem, kaj so sami med sabo govorili, zamilim pa si jih prav lahko v dveh razpoloženskih slikah: ali so se takole, še, poživigali ali pa so pomordovali: naj se razpihuj, prej ali slej ga bo minilo, manam je za tisto mežaklarsko potrtijo!

Figo bo pisek pozabil na kriminalno gospodarjenje, sam ga še podpihujem, ker nikakor ne odbravam, da izvani niso mogli dati takšnega ali drugačnega odgovora ogorčeni javnosti.

•••

Zadnjič sem v nekem cajtengubral, da na neki srednji soli, ki usposablja natakarje in kuharje za kruto poklicno resničnost, nikakor ne morejo vzбудiti zanimanja za izredno šolanje tistih kadrov, ki so v gostinski stvarnosti še brez ustrezone kvalifikacije. Eventualne kandidate nazežen v tek čez drn in strn predvsem šolski program izrednega izobraževanja, ki predvideva, naj bi se kuharji in natakarji poleg slovenščine učeli še nemško in italijansko. Pisek je kar malo otožen nad takim nemogočim programom in podaja roko žeči gostinski strukture.

Se popolnoma strinjam z ustrahovanimi in obsojami programi. Že zaposleni že vedo, kaj je v praksi koristno in potrebno. Razen tega bi bilo hudo škodljivo, če bi morali absoluirati še tri svetovne jezike in to v maratonsko dolgi petnajstih mesecih, kolikor to izobraževanje mora potrajati. Tiste lekcije iz jezikovnih vadnic gor in dol, samo pusto in ničemur koristno guljenje. Le zamislite si, kakšen sila neprizeten položaj, če ti, denimo, nemški gost zahteva pečeno piško, iz jezikovnih vadnic naučeni in počeni natakar pa izstreli: »Moj brat nosi zeleni hlače. Ali vaš brat nima zelenih hlač?«

Ko sem že pri naši redakciji, evo, kako sem pri teh nemogočem nesramnih ljudeh cenjen jaz in

Radovljica — Predsednik radovljiske občinske skupščine inž. Polde Pernuš in predsednik občinske konference socialistične zveze Franc Jere sta konec minulega tedna v Kliničnem centru v Ljubljani obiskala alpinista Marjana Manfreda in njegovega kolega, ki sta se s himalajske odprave zaradi hudih ozbilnih vrnila pred ostalimi člani ekspedicije.

Marjan Manfreda je bil namreč rojen 1950. leta na Bohinjski Beli v radovljiski občini. Uspešni, ki ga je skupaj z ostalimi člani dosegel pri zadnji odpravi, so v radovljiski občini budno spremisljali. Zato je bila vest o predčasnem vrnitvi dveh alpinistov zanje še toliko bolj neprjetna. Marjan Manfreda sta predstavnika radovljiske občine obdarila.

Med njunim obiskom pa sta oba alpinista v bolnišnici obiskala tudi predsednik republiške skupščine dr. Marijan Brecelj in predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik. Vsi so alpinisti začeli čimprejšnje okrevanje.

A. Z.